

ГЛАС

ИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

Честитке писане рафалом

• Сјећање Никице Пилиповића, пуковника у пензији, иначе борца Треће крајишке бригаде, који је на прелазу из 1943 у 1944. годину учествовао у нападу на Бањалуку

Страна 7.

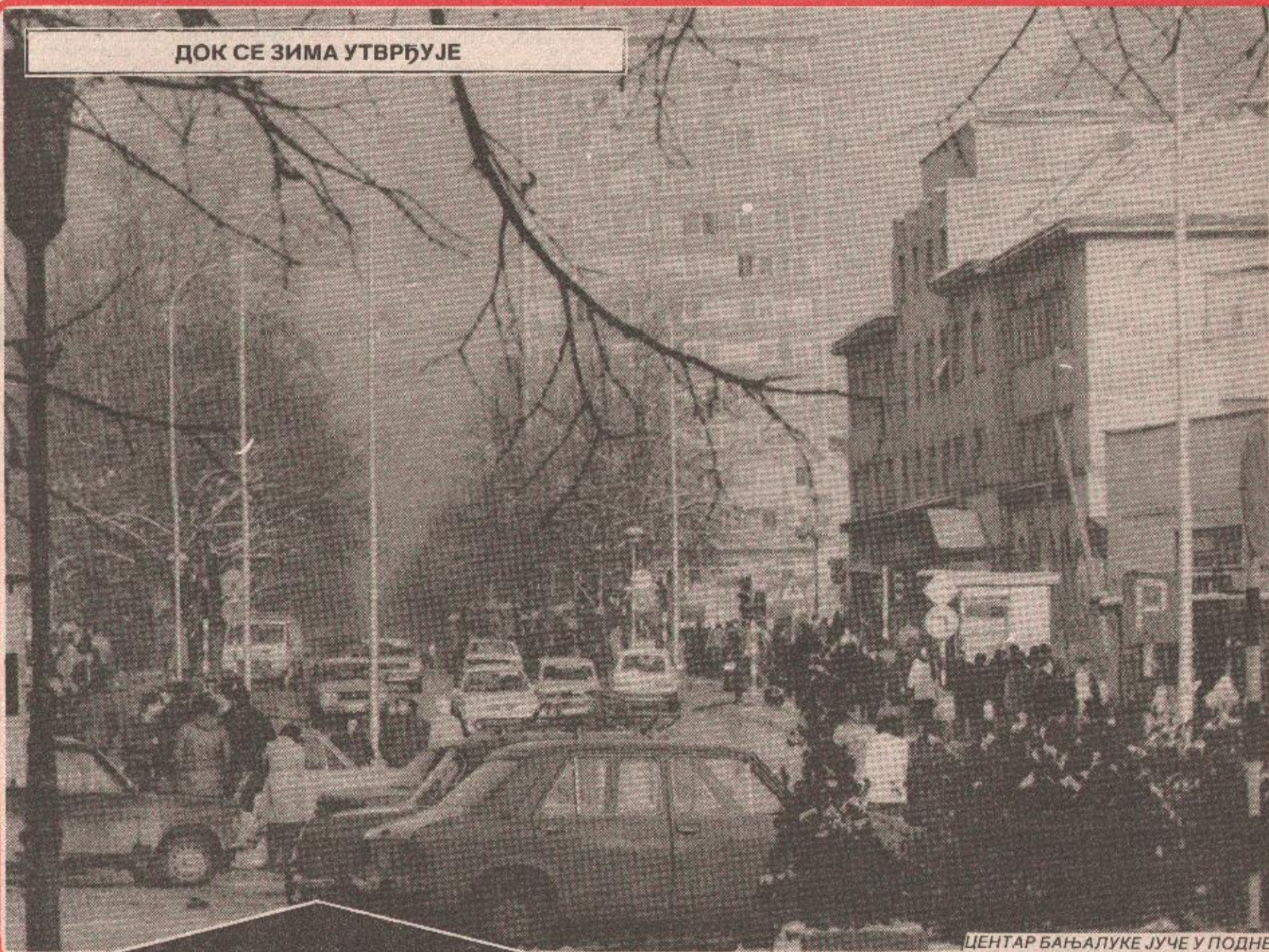
ДАНИ ЗА НЕЗАБОРАВ

Деценије на радио- таласима

Драго Перић: Људи дуго нису имали праву представу о томе шта значи бити дописник Радио-Сарајева. Када бих се представио ко сами за кога радим, понекад би ме упитали: „Шта ви пјевате?“

Страна 10.

ДОК СЕ ЗИМА УТВРЂУЈЕ

ЦЕНТАР БАЊАЛУКЕ ЈУЧЕ У ПОДНЕ

Комуналци спремни — целзијуси опомињу

Права хладна зима захватила је читаву земљу. Одмах на почетку јануара жива у термометру спустила се на - 17 степени Целзијуса. Тако је јуче било у Бањалуци. Иако снијег није велики, настале су невоље. Зима није изненадила комуналце, али њихов посао рашчишћавања залеђених улица и оспособљавања за несметан саобраћај није и не може бити нарочито ефикасан. Со просута по улицама и тротоарима више штети него што помаже при овако ниским температурама.

Аутобуси у градском превозу тешко могу на линије. Возачи муку муче са залеђеним хладњацима, тешко одлазе на своје правце, а није ријеткост да аутобуси остану на

пола пута. Стога је и пред пјешацима проблем како стићи до радних мјеста.

Док вријеме мало не „попусти“, од иначе спремних комуналаца неће бити много фајде. Екипе у „Чистоћи“, „Водоводу и канализацији“, и „Козарапутевима“ су спремне, механизација такође, али мора се причекати природно одмрзавање тамо гдје је лед окувао.

Метеоролози предвиђају и у наредна два дана да ће мраз стезати и до 15 степени испод нуле. Нови снијег, који се управо очекује, ваљда ће нешто промијенити.

(Опширније на
средњим странама)

„ГЛАСОВ“ ИНТЕРВЈУ: Драган Колунџија, пјесник

ПОЕЗИЈА РАТНОГ ДЈЕТИЊСТВА

• У свом бављењу поезијом, теме страха, доживљеног у рату, теме рата допште, Козаре и дјетињства доживљеног у њој, носим од самог почетка.

Пјесме са том тематиком ушле су и у моју прву збирку - „Затвореник у руци“

Страна 9.

НАШИ У СВИЈЕТУ ОД „РЕНОА“ ДО ЛЕГИЈЕ ЧАСТИ

• Борис Вукобрат, бањалучки гимназијалац, прије непуне двије деценије отишао је у Француску, запослио се у „Реноу“, марљиво радио и учио, да би кроз неколико година почео његов успон у пословном свијету

• За изузетне заслуге у проширивању сарадње с земљама Источне Европе - одликован је најви-

шим признањем Француске - Орденом Легије части

• Као генерални директор фирме Копешим, много је допринио привредној сарадњи с нашом земљом и робној размијени, која је у 1983. износила 80 милиона долара (између Југославије и Копешима)

Страна 8.

Rat u Kampučiji

Ovih dana navršilo se punih šest godina od kako su vijetnamske trupe upale u Kampučiju, pod izgovorom da sprečavaju genocid režima Pola Pota protiv sopstvenog naroda. Zajedno sa vijetnamskim trupama došlo je i marionetska vlada u Pnom Pen, koja je trebalo da preuzme upravu u zemlji.

Ovaj vijetnamski gost predstavljao je za svjetsku javnost veliko iznenađenje. Treba imati u vidu činjenicu da je uslijedio samo tri godine nakon okončanja tridesetogodišnjeg vijetnamskog rata za sopstvenu nezavisnost, protiv francuskih kolonizatora i američkih intervencionista. Heroizam koji su Vijetnamci, pokazali u borbi za slobodu zadivio je cijeli svijet, potvrđujući da se i jedan mali narod može suprotstaviti daleko jačem agresoru. Ugled koji je Vijetnam iznio iz te pobjede bio je neusmjernjiv, čak i u samim Sjedinjenim Državama. Stoga je šok izazvan upadom u Kampučiju bio još veći, jer je taj potez predstavljao primjenu iste one politike koju su Amerikanci koristili u Vijetnamu.

Sasvim logično postavljeno je pitanje šta je Hanoi navelo na agresiju. Uz neke dopunske razloge, treba ipak izdvojiti tri osnovna: izašavši iz rata, Vijetnam je raspolagao jednom od najjačih i najbolje opremljenih armija u Aziji, zahvaljujući obilju zaplijenjenog američkog naoružanja i dobijenog od Svojih saveznika. Vlada u Hanoju nije željela da raspusti svoju vojsku, nego je invazijom u Kampučiju željela da je „zaposli“. U isto vrijeme, ekonomske teškoće koje su bile evidentne u oba dijela Vijetnama, razlike koje su među njima postojale, tražile su da se pažnja domaće javnosti skrene u drugom pravcu, van sopstvenih granica.

Režim Pola Pota sa njegovim utopističkim organizovanjem društva, zasnovanog na poljoprivrednim komunama, raseljenim gradovima, ukinutim novcem, eliminacijom osnovnih

političkih prava za većinu stanovništva bio je vrlo nepopularan. Stoga su i početni uspjesi vijetnamske armije bili evidentni i obećavali da će zamišljeni plan biti brzo i ostvaren. Međutim, u tim računicama prenebregnuta je činjenica da i narod Kampučije cijeni i voli svoju slobodu i nezavisnost i da je spreman da se za ostvarenje tog cilja bori, a da je tokom ratovanja protiv marionetskog režima Lona Nola i Amerikanaca stekao i određena iskustva u gerilskom načinu ratovanja. Tako je nakon prvog šoka došlo do okupljanja i boljeg organizovanja crvenih Kmera, a vremenom su priznate i počinjene političke greške pa se pristupilo okupljanju svih nacionalnih snaga za borbu protiv vijetnamske agresije. U političku igru uključili su se i Son San, demokratski prozapadni konceptija, te legendarni vođa kampučijskog naroda Princ Sihanuk.

Ni međunarodna javnost nije ostala potpuno pasivna, niti je ćutke prihvatila vijetnamsku politiku svršenog čina. Otuda je većina država osudila agresiju i prihvatila predstavnike trojne koalicije kao legitimne predstavnike kampučijskog naroda.

Šestogodišnji rat u Kampučiji, izlovanost od svijeta, neriješeni mnogi privredni i politički problemi u samom Vijetnamu, čine opšte prilike u toj zemlji sve težim, što potvrđuju i nedavna suđenja protivnicima režima i izrečene smrtne presude. Stoga je komanda u Hanoju odlučila da novom ofanzivom u Kampučiji pokuša da riješi makar jedan od tih problema. Prvi nalet očito daje bio efikasan, ali iskustvo i samih Vijetnamaca i Kampučijaca ukazuje da on nije i odlučujući za okončanje ovog sukoba. Jedino rješenje su pregovori i priznavanje prava Kampučijcima da sami izaberu svoj način življenja, što Hanoi zasad ne prihvata, stoga ne treba očekivati ni skorij kraj rata u Kampučiji.

A. OTOVIĆ

ŽEŠĆE NE MOŽE BITI

Godina je, bar cijena što se tiče, počela da žešće ne može biti. S prvim sekundama 1985. derivati nafte potekli su po cijenama većim od dotadašnjih između 13 i 16,7 odsto. Jedva dva dana potom osjetno su skočile cijene cigareta, a standard je svakako vrlo neugodno pogođen i poskupljenjima južnog voća osim limuna), pojedinih vrsta tekstila, vještačke kože, skaja i plastičnih materijala kao i obuće od ovih materijala i alkoholnih pića. Pesimista bi, povodom ove „nijagare poskupljenja“, mogao i gorko da senasali „ako je za utjehu, uskoro će poskupjeti i kafa“.

Može biti da savezna administracija nije morala baš ovako da označi početak godine, nije nemoćno da je zapravo posrijedi pomanjkanje osjećanja za mjeru, ali čak i ako se prihvati ovakav način razmišljanja, realnost ostaje onakva kakva je. U suštini, ništa bitno se ni bi izmijenilo i da su nove cijene odložene za koji dan. No, razlozi žurbe su zapravo krajnje prozaični i - razumljivi. Oni leže u činjenici da je ovogodišnji savezni budžet povećan za 56 procenata a ovako impozantan skok je, opet, posljedica tog a što niko ko se našao na „državnim jaslama“ i ne pomislija na bolnija odricanja - svi se, manje-više, ponašaju kao da je zemlja prilično udaljena od nečeg što bi se moglo označiti pojmom ekonomske krize.

U takvoj situaciji doista je teško tražiti dlaku u jajetu i zakerati u stilu: „zar je moralo baš na praznik?“ Moralo je, jer svaki dan je dragocjen da se prikupne predviđena sredstva. SIV, prematome, praktično nije imao kud.

Drugo je, naravno, pitanje da li su konkretne poreske stope i cijene pojedinih derivata nafte (koje nisu izmjenjene zbog poreza već usljed klizanja kura dinara) odmjerene baš na pravi način. Štaviše, može se postaviti i pitanje njihove usklađenosti s dugoročnim programom ekonomske stabilizacije.

Sa stanovništa životnog standarda, naprimjer, ili još uže: s gledišta djece i bolesnika, teško je razumjeti oporézivanje pomorandži, grejpfruta, mandarina ili banana. Očito, riječ je isključivo o motivima fiskalne prirode, nipošto o korišćenju poreskih instrumenata u njihovoj ekonomskoj funkciji, a pogotovo ne u svrhu obuzdavanja inflacije. Slično se može reći i za povećanje poreskih stopa na promet pića, nekih tkanina, vještačke kože i skaja, naravno i cigareta. S druge

strane, i mnoga snižavanja stopa isključivo su motivirana budžetskim rezonom.

Jer, i laiku je moralo biti jasno da su previsoke poreske stope od 125 odsto na domaće upaljače, 112,5 na uvoznu kozmetiku i parfimeriju, kao i na kožu reptilija i divljači, 112 na tepihe sa preko 120.000 čvorova rukom rađene, 56 na uvozno nebrušeno kristalno staklo, 75 na ukrasnu keramiku, pa i 25 odsto na mašine za pranje posuda. Zapravo, nije problem u samoj visini poreskih stopa već u tome što su one u dobroj mjeri ukočile prodaju a time i - budžetske prilode. Slično važi i za neke druge proizvode kao što su motori za čamce, pojedini građevinski materijali, satovi. Stoga je snižavanje poreskih stopa izvedeno s jednim jedinim ciljem: da oživi prodaju.

U svakom slučaju ostaje pomalo opor zaključak: poskupljenje ono što se dosta troši i što je, maltene, svakodneva potreba, a pojeftinjuje luksuzna roba. Što se strukture cijena derivata nafte tiče, njoj bi se mogla uputiti stara zamjera: i dalje se „tetoši“ potrošnja mazuta. Iстина, mazut jeste procentualno najviše poskupio (16,7 odsto), ali se apsolutna razlika u cijeni i dalje povećava. Nova cijena mazuta veća je od stare nepunih sedam dinara, dok je benzin „super“ skuplji čitavih 13 dinara, mada je u procentima gledano poskupio manje od mazuta. Ako bi se tražila tržišna logika, teško bi se našla pošta rafinerije muku muče sa zalihama, motornih benzina koji su ionako bili preskupi za sve plići džep motorizovanih Jugoslovena. S druge strane, mazuta nema previše. Naravno, riječ je o svojevrsnom protežiranju potrošača ovog goriva. Njihovi interesi ponovo su prevagnuli nad dugoročnim interesom cijene.

Međutim nezavisno od svega ovog, posljednja poskupljenja (uključujući i prednovo godišnji skok cijena struje od 3,35 odsto) najava su izuzetno teške godine u pogledu borbe protiv inflacije. Pogotovo što su izvedenapraktično bez anestezije u vidu mjera socijalne zaštite najsiromašnijih slojeva stanovništva. Operacija, slikovito rečeno, naliči „brijanju na suvo“. No, najgore bi bilo da se ponovo podlegne panici pribjegne zamrzavanju cijena pod izgovorom neophodnosti zaštite standarda.

Tek to bi bilo najgore rješenje.

V. GAJIĆ

REKLI SU...

JOŠ VEĆA BUDNOST

Rasprava povodom Prijedloga zaključaka, 13. sjednice CK SKJ na Kosovu je bila veoma otvorena, demokratska, dobro organizovana i uspješno vođena. U raspravi je došlo do izražaja osjećanje odgovornosti i spremnosti dobrog dijela članstva SK za rješavanje problema svoje sredine, ali i društva u cjelini. Komunisti su i ovom prilikom konstatovali da donosimo dobra zaključke i stavove ali da se oni nedosljedno sprovode u život. Stoga se moraju učiniti radikalni zaokreti u ponašanju svakog pojedinca, osnovnih organizacija i svih organa u društvu.

Ovo je u uvodnoj riječi na današnjoj sjednici Pokrajinskog komiteta SK Kosova, na kojoj su sumirani rezultati opštepartijske ras-

prave, rekao član Predsjedništva PK Ilija Kurteš.

Kurteš je naglasio da je u ovoj raspravi značajno mjesto imala i ima procjena političko-bezbjednosne situacije na Kosovu i preduzimanje odgovarajućih mjera za saniranje posljedica kontrarevolucionarnih događaja iz 1981. godine. Jedinstvene su ocjene da je mnogo učinjeno na otklanjanju i prevazilaženju mnogih uzroka takvog stanja i da su u tu borbu uključeni svi samoupravni i društveni mehanizmi.

On je upozorio da za Kosovo u cjelini, a posebno za SK Kosova, i dalje potrebna stalna i još veća budnost, angažovanost i organizovanost u otklanjanju svih uzroka koji situaciju čine nestabilnom.

PRENOSIMO

Kad se planira neka fabrika obično se prvo ispituju rudne ili sirovinke rezerve i tržište, paterkse onda počne sa gradnjom. Mi smo sagradili fabriku, koja radi već godinu i po dana, a tek pre neki dan nam je stigao projekat o rudnim rezervama koje su kako stručnjaci kažu - uslovne. Pokazalo se, naime, da glina koju koristimo spada u najteže u našoj zemlji. Nema te mehanizacije pomoću koje je možemo vaditi iz nalazišta, pateren moramo minirati što i te kako, poskupljuje posao. Izgradili smo fabriku čiji je kapacitet 50 miliona opeke, normalnog formata, a na tržištu teško možemo da plasiramo više od 30 miliona.

Ovako je okarakterisao probleme u kojima se našla industrija građevinskog materijala „Račica“ u Tivtu njen direktor Batric Petrović u razgovoru sa predstavnicima Skupštine opštine Tivat.

Teškoća ima napretek. Za otkup zemljišta na kojem se nalaze pogoni „Račice“, i ugrađivanje sistema za hvatanje prašine, kupovinu osnovnih sredstava za eksploataci-

Kuća - od krova

● Izgradnja fabrike za proizvodnju opeka „Račica“ iz Tivta je vrlo ilustrativan primjer za mnoga naša ponašanja: investiciomaniju, zabludu, neodgovornost

ju i transport gline, rezervnih delova, opremanje radionica i laboratorija, obezbjeđivanje trajnih obrtnih sredstava, ovom kolektivu je potrebno oko 150 miliona dinara. Međutim opština nije mogućnosti da obezbedi toliki novac, ne bar u skorijoj budućnosti.

Problem su izlile u vrednosti od blizu 40 miliona dinara, kao i 40.000 kubnih metara peska, koji se proizvodi u kamenolomu koji takođe pripada fabrici.

Sem objektivnih teškoća dosta je subjektivnih slabosti. Radna i tehnološka disciplina su ispod minimalnih zahteva. Radnici neopravdano izostaju posla, bolovanja se čak unapred prijavljuju pa je

svakog dana jedna smena ciglane van stroja. Trvenja i nesuglasica među zaposlenima je dosta, a nedavno su petorica radnika namerno prekinula proizvodnju, pa su zbog sabotaže suspendovani.

Primer fabrike „Račica“ vrlo ilustrativno govori o mnogim našim slabostima: investiciomaniji, megalomaniji, zabludama, neželjenim ponašanjima, neodgovornosti.

Više je nego jasno da se sa takvom praksom odlučno mora prekidati. A, da bi se to ostvarilo sem odlučnosti treba i dosta znanja, pameti i principijelnosti. U protivnom sve bi sličilo na posao onoga koji šumski požar gasi jednim vedrom vode.

S.G.

„BORBA“

— Nešto me grize iznutra

(M. AJANOVIĆ)

GLAS - List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiska, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić.

Uređuje redakcijski kolegij: Mirko Kisjan (banjalučka hronika), Emin Krkić (popodnevni rad) Tomo Marić, (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Miro Mladenović (grafička redakcija), Sabira Piragić, (DESK), Nađa Pivačić (kultura), Edmoša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni „Glas“).

Novinski savjet lista „Glas“: Ivan Andričić, Nusreta Borić (predsjednik), Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

Suđenje švercerima kafe

- Optuženo 12 švercera koji su prošvercovali 19 tona kafe iz Austrije, kupujući je u ovoj zemlji po hiljadu dinara i preprodajući je po 1.300 dinara kod nas

BANJALUKA, 4. januara (Tanjug) - Na optuženičkoj klupi banjalučkog Opštinskog suda 7. januara naći će se Branko Kala (36), vozač iz Banjaluke; Boško Đorđević (29), zemljoradnik iz Laktaša, Dubravko Andrijević (28), i Dragan Jokić (31), auto-prevoznici iz Banjaluke, zatim Nedjeljko Radonjić (34) i Sveto Vujanović (30) zemljoradnici iz Prnjavora, Nedo Vujić (28), i Ilija Radrić (37), radnici iz Bugojna, Tomica Smiljanić (45), iz Slatine kraj Laktaša, privremeno zaposlena u Austriji, Rajko Popadić (49), agronom iz Banjaluke, te Rade Batinar (53), poljoprivrednik iz Rajčevca kod Laktaša i Valter Blat (36), austrijski državljanin.

Svih 12 optuženih odgovaraće za krivično djelo nezgodne trgovine. Kako se navodi u javnoj tužbi, oni su od jula do septembra prošle godine ilegalno iz Austrije prošvercovali 19 tona kafe koju su preprodavali u nekoliko bosanskohercegovačkih mjesta. Kafu su u Austriji plaćali po hiljadu dinara, a preprodavali su je po 1.300 dinara. Time su sebi ostvarili znatnu materijalnu korist.

Svi optuženi nalaze se u pritvoru. Za ovo suđenje u Banjaluci vlada veliko interesovanje

Svi optuženi nalaze se u pritvoru. Za ovo suđenje u Banjaluci vlada veliko interesovanje

Svi optuženi nalaze se u pritvoru. Za ovo suđenje u Banjaluci vlada veliko interesovanje

AKTIVNOST OPŠTINSKE ORGANIZACIJE SSO SRBAC

OPOZIV NEAKTIVNIH

- Izvjestan broj osnovnih organizacija i rukovodstava bio je neaktivan u izvršavanju zadataka, zbog čega je zauzeto stanovište da se neaktivni članovi predsjedništva opozovu

SRBAC, 4. januara - Izbori novih predsjednika osnovnih omladinskih organizacija i rukovodstava društvenih organizacija koje okupljaju mlade prilika su za svestranu raspravu o problemima

koji opterećuju rad omladinskih organizacija u srbačkoj opštini. S obzirom na to da jedan broj osnovnih organizacija i rukovodstava nije ispoljavalo potrebnu aktivnost u izvršavanju programa utvrđenih zadataka, čemu su po ocjeni Opštinske konferencije SSO najviše doprinijela neaktivna rukovodstva, utvrđen je zaključak da se svi neaktivni članovi predsjedništava i prije isteka mandata zamijene novim, aktivnijim.

Istina je da u uslovima kolektivnog rada i odgovornosti za nerad ne može preuzeti samo predsjednik osnovne organizacije.

Međutim ako predsjednik nije u stanju ni da okupi ostale članove predsjedništva treba ga zamijeniti.

Mi smo takođe zauzeli stav da zamijenimo i sve neaktivne delegate u Opštinskoj konferenciji i vjerujemo da će po završetku izbora biti stvoreni daleko povoljniji uslovi za izvršavanje zadataka kojih u ovom trenutku nije malo - kaže Branka Babić predsjednica OK SSO Srbac.

Izbori predsjednika osnovnih organizacija su u toku i treba da se završe do 10. a do 20. januara i izbori u Savezu izviđača, Ferialnom savezu i drugim organizacijama koje okupljaju mlade.

S. ALIMPIĆ

Ž. ŠARIĆ

Sredstva odlaze van komune

- U protekle četiri godine izgrađena samo 52 stana ili 40 odsto prema planiranom - Stambeni fond najviše osiromašuje odljevanje sredstava u Banjaluku, gdje se kupuju stanovi

ČELINAC, 4. januara - Srednjoročnim planom razvoja opštine od 1981. do 1985. godine, pored ostalog, predviđeno je da se izgradi 175 novih stanova. Dosadašnja praksa je pokazala da su ovim predviđanjima više izražene želje u odnosu na mogućnost. U protekle četiri godine izgrađena su svega 52 stana, a plan je izvršen sa 40 odsto.

Za ovakvo stanje i podbačaj u stambenoj izgradnji ima više razloga: nerealno planiranje, nedostatak sredstava i ono što godinama muči Čelinčane - odljevanje sredstava za kupovinu stanova u Banjaluci. O stambenoj izgradnji i izvršavanju zadataka u ovoj oblasti do sada je raspravljano više puta. O tome je bilo dosta riječi i u delegacijama udruženog rada i na zborovima građana kada se raspravljalo o ovogodišnjim dokumentima razvoja opštine. U većini delegacija ukazano je na slabosti i teškoće oko obezbjeđivanja sredstava, jer radne organizacije nerado izmiruju svoje obaveze, a pojedine čak nisu ni zainteresovane da se stanovi grade u Čelincu. O tome

govori i podatak da je iz stambenih sredstava ove opštine u posljednjih 10 godina kupljeno blizu 30 stanova u Banjaluci. S pravom se čuju reaganja i postavlja pitanje kada će se stati ukraj ovom problemu. Da li udruženi rad ima sredstava da kupuje i gradi stanove van područja opštine, kada se zna da se ne mogu izmiriti ni stvorene obaveze u stambenoj izgradnji u centru komune.

Ipak je krajem minule godine upućeno dosta kritike i zamjerki na sporost izgradnje stanova u Čelincu, svi su izgledi da će se u pojedinim radnim kolektivima nastaviti sa dosadašnjom praksom, odnosno izdvajanjem stambenog dinara za kupovinu stanova u Banjaluci. Na to ukazuje i činjenica da se Zajednici stanovanja u Čelincu na vijest o izgradnji 27 stanova, do sada izjasnilo 18 organizacija udruženog rada. I ne samo to, problem je i u tome što je malo sredstava za tekuće održavanje i što iz godine u godinu poskupljuje stambena izgradnja.

S. MILIJEVIĆ

IZ OOUR-a ZA PRERADU DRVETA U KOTOR-VAROŠU

Investicija u roku

- Rekonstrukcija kapaciteta obavljena je u roku, što znači da ni ulaganja za ovu namjenu nije počela inflacija - Nabavljena je nova oprema i obavljena obuka stručnih kadrova: povećan broj zaposlenih za 50, a u drugoj fazi rekonstrukcije otvaraju se još veće mogućnosti za zapošljavanje novih radnika

KOTOR - VAROŠ, 4. januara - Kada se povede rasprava o investicijama, često se iznose podaci o velikim prekoračenjima kod ulaganja u izgradnju ili proširenje objekata. Upravo realizovana ulaganja u rekonstrukciju kapaciteta OOUR-a Prerada drveta zaslužuju pažnju, jer se kod realizacije ove investicije malo govori o prekoračenjima. Zalažanjem investitora Prerade drveta, koji posluje u sastavu RO Šumarstva i drvene industrije "Vrbanja" i izvođača radova za nešto više od šest mjeseci investirano je u proširenje kapaciteta preko 300 miliona dinara. Osim rekonstrukcije, nabavljena je nova prema i obavljena je obuka stručnih kadrova.

Stalno praćenje izvršenja poslova i angažovanje izvođača doprinijelo je da radovi budu na vrijeme obavljani - kaže Žilko Janjić, direktor OOUR-a, koji je sa saradnicima iznio veliki teret u ovom poslu. Počeo je probni rad, pa se očekuje da će gotovo u cjelini proizvodni plan biti realizovan. Nakon rekonstrukcije povećan je broj zaposlenih za 50 novih radnika, a kada bude završena druga faza imalizacije, zaposlenost će biti znatno veća. Povećana proizvodnja u ovoj organiza-

ciji doprinjeće porastu plasmana proizvoda na inostrano tržište u ovoj godini.

D. KEREZOVIĆ

VODOVOD DVIJE KOSTAJNICE SPONA SARADNJE

BOSANSKA KOSTAJNICA, 4. januara - Kostajničani su još prošle godine krenuli su u akciju izgrade novog vodovoda. Zaveden je mjesni samodoprinos od četiri odsto na lične dohotke i 20 odsto na katastarski prihod zemljoradnika. Sredstva su počela pristizati na žiro-račun, urađen je i projekt vodovoda od Mravopolja do Bosanske Kostajnice. Računica je izvedena a onda se neočekivano stalo. Zašto? Član Organizacionog odbora za izgradnju vodovoda Meho Valjevac kaže:

Nema kod nas uzmicanja, ali je nešto drago posrijedi. Iskrsila je mogućnost da vodu dobijemo iz Hrvatske Kostajnice. Naime, ako se pokaže da je ova varijanta dugoročnijeg karaktera, odustaćemo od gradnje vodovoda iz Mravopolja, jer je investicija mnogo skuplja, iako je voda izvorska, boljeg kvaliteta nego ova iz gradskog vodovoda u Hrvatskoj Kostajnici.

Ponuda za gradnju vodovoda, prema kazivanju Meho Valjevca, stigla je od susjeda. Pomoći će i materijalno izgradnju vodovoda. - Zajedno možemo više i bolje. Imamo kulturno-umjetničko društvo, koje ima dva imena "Potkozarije" i "Nina Maraković", a članovi društva su mahom radnici iz Tvornice poljoprivrednih strojeva. "Saninog" OOUR-a Konfekcija, OOUR-a "Budućnost", zatim iz RO "Pounje", RO "Nina Maraković" i Tvornice dječije obuće. Bar 500 žitelja iz Bosanske Kostajnice je zaposleno s druge strane uskog Mosta, a nešto manje radnika iz Hrvatske Kostajnice u Tvornici poljoprivrednih strojeva i OOUR-u "Budućnost" - veli Valjevac.

Kostajničani mnogo očekuju i od magistralnog puta prema Bosanskom Novom. Kada bude asfaltirano i preostalih 12 kilometara dionice ovog pravca, obje Kostajnice će biti bliže Bosanskom Novom i Prijedoru.

S. R.

RAZGOVOR S DUBIČANIMA NA PRIVREMENOM RADU U INOSTRANSTVU

Mogućnosti u poljoprivredi

- U oblasti agrara ima prostora za udruživanje sredstava radi otvaranja malih farmi za stočarsku proizvodnju, plantaža voća i povrća...

BOSANSKA DUBICA, 4. januara - Najveće rezerve za zapošljavanje naših sugrađana, koji se nalaze na privremenom radu u inostranstvu, u Bosanskoj Dubici, leže prije svega u oblasti poljoprivrede. Većina Dubičana je u inostranstvu i otišla iz ove grane privredivanja, a sadašnja društvena klima nameće potrebu većeg korištenja poljoprivrednog zemljišta i povećanja proizvodnje hrane.

Udruživanjem sredstava sa organizacijama u oblasti agrara, izgradnja malih farmi za stočarsku proizvodnju, te plantaža voća i povrća, prava su prilika, mada ne manjkaju mogućnosti ni u maloj privredi. U ovoj oblasti,

međutim, osim zanatskog centra, nema konkretnih i razrađenih programa pa se ljudi najčešće odlučuju za kafane.

Sigurno je da postoji i potreba kooperativne saradnje sa proizvodnim organizacijama ali ni tu nema konkretnih ponuda. Inače OOUR "Knežpoljeturist" ponudio je po osnovu udruživanja sredstava i uvoza opreme desetak radnih mjesta, a nešto više može obezbijediti konfekcija papira. Danas je pored ostalog i o ovome bilogovora na sastanku sa našim sugrađanima koji privremeno rade u inostranstvu, a zimski odmor provode u Bosanskoj Dubici.

S. ALIMPIĆ

BOSANSKI PETROVAC

USKORO TRAFO- STANICA

DNEVNIK • DNEVNIK

BOSANSKI PETROVAC, 4. januara - U Bosanskom Petrovcu već početkom marta ove godine počće izgradnja nove 110 kilovoltne trafo-stanice. Ovaj objekt imaće veliki značaj, ne samo za snabdijevanje grada i komune električnom energijom, nego i susjednog Titovog Drvara i Bosanskog Grahova.

O konstrukciji finansiranja izgradnje trafo-stanice postignut je dogovor između predstavnika privrednih organizacija Bosanskog Petrovca te banaka u Bihaću, Titovom Drvaru i Prijedoru, kao i Elektroprenosa iz Sarajeva koji će biti nosilac investicija. Izgradnja trafo-stanice stajaće 146 miliona dinara.

D. M.

PRNJAVOR

PRILOZI ZA PUT

PRNJAVOR 4. januara - Koliko su stanovnici Mjesne zajednice Velika Ilova ozbiljno shvatili akciju na prikupljanju sredstava za asfaltiranje puta, koji će ovo veliko mjesno područje povezati sa centrom komune, govore podaci o prvim uplatama. Za sada je najveći prilog uplatio Nenad Stevanović, koji je uplatio 50 hiljada dinara.

Po 40 hiljada bespovratnih sredstava dali su Milovan Maletić, Milenko Bijelonić, Momir Maletić, Jelenko Kalaba, Žilko Števanović, i Vladimir Šimić. S obzirom da se trenutno kod kuća nalazi veliki broj Ilovčana, koji rade privremeno u inostranstvu, očekuje se da se uplaćeni iznos poveća.

B. R.

SKENDER - VAKUF

POMOĆ KOPAONIKU

SKENDER VAKUF, 4. januara - Oko 150 radnika Tvornice aluminijske konstrukcije Bratstvo iz Skender-Vakufa radeći neradnu subotu obezbijedilo je jednodnevnu zaradu kao pomoć postradalom stanovništvu Kopaonika.

Na ovaj način obezbijedeno je oko 200 hiljada dinara sredstva koja su uplaćena u fond solidarnosti. Akcija na prikupljanju pomoći, od zemljotresa postradalog stanovništva Kopaonika, u Skender - Vakufu ne jenjava, nego sve više dobija na intenzitetu.

Ž. K.

BIHAĆ

OPTUŽEN ZA KRAĐU

BIHAĆ, 4. januara - Zbog zloupotrebe, službenog položaja i ovlaštenja, zatim falsifikata i nanošenja tjelesne povrede jednom stranom državljaninu u septembru prošle godine, milicioner Opštinskog SUP-a u Bihaću Irfan Osmankić je suspendovan.

Irfan Osmankić zajedno sa Mirsadom Merdanićem, besposličarom iz Bihaća, u novembru i početkom decembra 1984. godine izvršio je sedam provalnih krađa. Protiv njih podignuta je optužnica. Navodi se da su provaljivali u prodavnice, kioske, zatim u prostorije lovačkog društva "Vepar" kao i u prostorije fudbalskog kluba "Jedinstvo".

D. M.

EFFEKTI NASTOJANJA DA SE RASTERETI PRIVREDA

Vraćeno više od planiranog

Rezultati su različiti po republikama i pokrajinama, tako da je u Sloveniji za devet mjeseci vraćeno 114,7 odsto više, a na Kosovu samo 37 miliona od planiranih 1,281 milijarde dinara

BEOGRAD, 4. januara - Obaveze koje su republike i pokrajine preuzele radi materijalnog rasterećenja privrede biće znatno premašene. Privredi je, smanjenjem poreza i doprinosa, kao i izdvajanja za druge namjene, trebalo vratiti 70 milijardi dinara, a već po devetmesečnom obračunu ta suma premašena je za bezmalo 10 milijardi dinara. To je za 13,5 odsto više u odnosu na godišnju obavezu javlja Tanjug.

Rezultati su, međutim, veoma različiti kada se analiziraju efekti preduzetih mjera u pojedinim republikama i pokrajinama. Tako su u SR Sloveniji privredi vraćene 23,9 milijarde dinara, iako je bilo predviđeno 11,1 milijardi dinara,

što znači da je već za devet mjeseci izdvojeno 114,7 odsto više. S druge strane, u SAP Kosovo, privreda je, smanjenjem poreza i doprinosa, dobila samo 37 miliona dinara, što je samo 2,9 odsto predviđenog iznosa od 1,271 milijarde dinara. Treba, pri tome, napomenuti da je nivo opšta i zajedničke potrošnje u ovoj autonomnoj pokrajini pet puta niži nego u našoj najrazvijenijoj republici i da je, stoga, prostor za njihovo dodatno suzavanje mnogo manji.

Znatno manje nego što je trebalo -3,176, umjesto 8,575 milijardi dinara, ili samo 37 odsto predviđene sume, dobila je privreda u SR BiH. U oktobru, međutim, organizacijama udruženog rada

u ovoj republici vraćani svi do tada prikupljeni viškovi u budžetima društveno-političkih i samoupravnih interesnih zajednica, tako da se očekuje da će po konačnom obračunu preuzeta obaveza biti izvršena. U SR Hrvatskoj je privredi za devet mjeseci vraćeno 16,625 milijardi, a godišnja obaveza je 19,667 milijardi dinara, što takođe znači da bi saldo na kraju godine mogao biti pozitivan.

U drugim republikama i pokrajinama, negdje manje, negdje više, obaveza je već premašena, a s obzirom na to da će u završni račun ući i rezultati ove aktivnosti iz posljednja tri prošlogodišnja mjeseca, mogu se očekivati još povoljniji rezultati. Mora se, međutim, imati u vidu i to da ova suma ni izbliza nije dovoljna da pokrije sve što su privredi odnijele realne kamatne stope, koje su se povećale za 106,7 odsto. To je jasno i iz podataka da je učešće privrede u dohotku krajem septembra prošle godine opalo na samo 56 procenata, a godinu dana ranije bilo je 58,4 odsto.

PRIJEDLOZI NOVIH PROPISA

Punije koverte za bolovanje?

- Ukoliko se slože republike i pokrajine, za bolovanja do 30 dana zaposleni će primiti naknadu do 90 odsto prosječnog ličnog dohotka ostvarenog u prethodnom obračunskom periodu, a za bolovanja prouzrokovana nesrećom na poslu stopostotan prosjek ličnog dohotka

BEOGRAD, 4. januara (Tanjug) - Za bolovanja do 30 dana zaposleni će primiti naknadu najviše do 90 odsto prosječnog ličnog dohotka ostvarenog u prethodnom obračunskom periodu, a za bolovanja prouzrokovana nesrećom na poslu i drugim slučajevima utvrđenim zakonom sto odsto prosječnog ličnog dohotka ostvarenog u prethodnom obračunskom periodu.

Za ovakvo rješenje založili su se učesnici nedavno potpisanog društvenog dogovora o sticanju i raspodjeli dohotka. Međutim, to još ne znači da će tako i biti jer tek predstoji donošenje republičkih i pokrajinskih dogovora koji će bliže regulisati ovu materiju. Rok za donošenje ovih dogovora je šest mjeseci, a primjena je moguća kad to preciziraju radne organizacije svojim pravilnicima.

Već na prvi pogled je uočljivo da je ponudeno rješenje za bolovanja do 30 dana, sa prosječnim ličnim dohotkom iz prethodnog obračunskog perioda, mnogo pogodnije od važećeg koje za osnovicu i uzima prošlogodišnji prosjek. Koliko god da lični dohoci kaskaju za troškovima života oni su ipak u svakoj godini znatno viši nego u prethodnoj, pa otuda svaki odlazak na bolovanje više nego drastično tanji koverat sa zaradom. Nerijetko primanja su bila prepolovljena.

Mada su potpisnici dogovora prevashodno imali na umu humane razloge, ne može da se ne primijeti da bi ovo mogli da iskoriste baš oni koji su nerijetko bolesni samo na papiru. A takvih imamo i previše. Statistika kaže da su organizacije udruženog rada lani isplatile na ime bolovanja naknadu za preko 52 miliona dana.

MALOPRODAJNE CIJENE U 1984. GODINI

Inflacija prazni džepove

- Najviše su poskupjeli industrijski neprehrambeni proizvodi, zatim alkoholna pića, usluge, industrijski prehrambeni proizvodi i poljoprivredni proizvodi

BEOGRAD, 4. januara - Prošlogodišnja inflacija iznosila je 52,4 odsto. To proizlazi iz današnjeg saopštenja Saveznog zavoda za statistiku, od decembra 1983. do istog mjeseca prošle godine maloprodajne cijene porasle su za pomenuti procenat - informiše Tanjug.

Tokom prošle godine najviše su poskupjeli industrijski neprehrambeni proizvodi - 61,1 odsto, zatim alkoholna pića - 45,7 usluge - 44,4 industrijski prehrambeni proizvodi - 42,6 i poljoprivredni proizvodi - 31,1 odsto.

U posljednjem mjesecu prošle godine cijene na malo povećane su u odnosu na novembar 3,3 procenta. Najosjetljiviji je bio skok cijena alkoholnih pića - 8,8 odsto. Cijene industrijskih prehrambenih proizvoda u decembru su bile veće 4,5 odsto, usluga 3,9 poljoprivrednih proizvoda 3,8 a industrijskih neprehrambenih proizvoda 2,7 odsto.

Treba reći da statistika još nije proknjižila poskupljenje električne energije od 33,5 odsto, o čemu je SIV donio odluku na samom kraju stare godine. Ovo poskupljenje, kao i nove cijene derivata nafte, preadevina od mesa, cigareta, pojedinih tkanina i lužnog voća, statistički će biti „naslikane“ tek u januarском saopštenju.

SUARES U SR SLOVENIJI - Predsjednik španske stranke Demokratski i socijalni centar bivši predsjednik španske vlade Adolfo Suarez koji se nalazi na odmoru u SR Sloveniji, sastao se danas u Ljubljani sa predsjednikom Skupštine SR Slovenije Vinkom Hafnerom i drugim društveno-političkim radnicima Republike. Adolfo Suarez će nakon ručka koji za njega priređuje Vinko Hafner, posjetiti Međunarodni centar za upravljanje preduzećima u društvenoj svojini u zemljama u razvoju. On će sa izvršnim direktorom centra dr Žigom Vodušekom i saradnicima razgovarati o razvoju ove međunarodne ustanove i o planovima za njen budući rad.

DUŠAN BOGDANOV U ZAGREBU - Predsjednik Vijeća Saveza sindikata Jugoslavije Dušan Bogdanov, koji boravi u dvodnevnoj posjeti Zagrebu, razgovarao je u Vijeću Saveza sindikata Hrvatske sa sindikalnim funkcionerima Republike i grada o aktualnim pitanjima djelovanja Sindikata. U središtu pažnje bile su akcije na poticanju procesa udruživanja rada i sredstava na jedinstvenom jugoslavenskom tržištu, a kao jedan od prioritarnih zadataka istaknuto je provođenje novog društvenog dogovora o dohotku i izgrađivanje stimulativnog sistema raspodjele koji će motivisati radne ljude na veće proizvodne rezultate.

Ti pravci aktivnosti Sindikata istaknuti su i prilikom posjete Dušana Bogdanova zagrebačkom Kemljskom kombinatu „Chromos“, kolektivu koji zapošljava 4.500 radnika a prošle je godine ostvario ukupni prihod od 32 milijarde dinara.

PRIPREME ZA PROSLAVU JUBILEJA SAMOUPRAVLJAČA

U žiži - razmjena iskustava

- Nosilci proslave koja će trajati cijelu godinu i imati prije svega radni karakter biće organizacije udruženog rada i društveno-političke zajednice, od opštine do Federacije

BEOGRAD, 4. januara - Među značajnim jubilejima, koje će biti obilježeni ove godine u cijeloj zemlji, značajno mjesto zauzima proslava 35-godišnjice samoupravljanja. Program za obilježavanje ovog značajnog datuma sačinilo je Predsjedništvo asocijacija klubova samoupravljača Jugoslavije i dostavilo ga Saveznoj konferenciji SSRNJ radi eventualnih dopuna i konačnog utvrđivanja - javlja Tanjug.

Ovim dokumentom predviđa se formiranje saveznog odbora koji će koordinirati sve aktivnosti u vezi sa obilježavanjem jubileja. Sačinjavaće ga delegati organa i organizacija Federacije, delegati klubova

samoupravljača i predsjednici radničkih savjeta po jedne radne organizacije iz svake republike i pokrajine i delegat „prvoboraca“ iz Solina, gdje je izabran prvi radnički savjet u zemlji. Nosilci proslave, koja treba da ima prije svega radni karakter i potraje čitave godine, biće organizacije udruženog rada i društveno-političke zajednice, od opštine do Federacije. Posebna pažnja biće posvećena razmjeni iskustava o najznačajnijim pitanjima daljeg razvoja samoupravljanja.

Povodom 27. juna, Dana samoupravljača, kada je 1950. godine Skupština SFRJ donijela osnovni zakon o upravljanju državnim privrednim preduzećima, u svim opštinama, gradovima, regionima, pokrajinama, republikama i Federaciji organizovaće se radni i svečani skupovi. Oni će, u stvari, biti sastavni dio aktivnosti u pripremi novog kongresa samoupravljača Jugoslavije. Svaki klub samoupravljača, ističe se u ovom programu, treba da izradi plan obilježavanja 35-godišnjice samoupravljanja.

SKUPŠTINI SFRJ UPUĆENA ANALIZA O PRAVNOM SISTEMU

KAKO POPRAVITI PRAVO?

- Nužni su dalji razvoj samoupravnog prava, racionalizacija pojedinih oblasti samoupravnog sistema, obezbjeđenje dosljedne i efikasne primjene prava i jačanje odgovornosti svih subjekata zaostvarivanje ustavnosti i zakonitosti

BEOGRAD, 4. januara - Dabi našem društvu radnička klasa zalista vladajući položaj, potrebna je razrada i dogradnja pojedinih ustavnih instituta. Nužni su dalji razvoj samoupravnog prava, racionalizacija pojedinih oblasti pravnog sistema, obezbjeđenje dosljedne i efikasne primjene prava i jačanje odgovornosti svih subjekata za ostvarivanje ustavnosti i zakonitosti.

To su osnovni pravci daljeg razvoja pravnog sistema SFRJ na koje se ukazuje u analizi o stanju, osnovnim problemima i pravcima daljeg razvoja našeg pravnog sistema.

Ova pozamašna analiza danas je stigla u Skupštinu SFRJ. Ona je plod gotovo dvogodišnjeg rada velikog broja pravnika, i drugih stručnjaka koji je uslijedio na osnovu zaključka Saveznog vijeća iz marta 1983. godine. Nakon razmatranja u Skupštini SFRJ, drugim organima i organizacijama federacije, republike i pokrajine, analiza će biti osnova za izradu rezolucije o pravnom sistemu SFRJ.

Analiza obrađuje sve aspekte i slabosti našeg pravnog sistema kojih, kako se navodi, ima dosta. Kao najozbiljniji problem našeg pravnog poretka naznačeno je nepoštovanje i neizvršavanje

pravnih i samoupravnih akata i normi. Zbog toga opadaju ugled i autoritet prava i slabi povjerenje u njegovu društvenu i klasnu ulogu. U analizi se ukazuje na razne vidove ugrožavanja principa ustavnosti i zakonitosti, pa i u kontroli njihovog ostvarivanja od strane nadležnih državnih i društvenih organa. Kao i uzroci ovakvog stanja pominju se ne-realnost i pretjerana politizacija pojedinih pravnih rješenja, ali i nedovoljno izgrađena pravna svijest i kultura.

Jedna od bitnih konstatacija analize je i ta da naše pravo u sadašnjem obliku ne štiti uspješno društvenu svojinu nad sredstvima za proizvodnju kao dominantni društveno-ekonomski odnos i kao materijalnu osnovu rada. Stoga ono, u svim bitnim elementima, ne obezbjeđuje da rad i rezultati rada određuju materijalni i društveni položaj čovjeka. (Tanjug)

STUPIO NA SNAGU

Dogovor o nuklearnom gorivu

BEOGRAD, 4. januara - Upravo je stupio na snagu društveni dogovor o uslovima i načinu skladištenja ozračenog nuklearnog goriva i trajnog odlaganja radioaktivnih otpadaka. Potpisnici su SIV, izvršna vijeća republičkih i pokrajinskih skupština, sve republičke i pokrajinske elektroprivrede, jugoslavenska zajednica elektroprivrednih organizacija i nuklearni instituti u zemlji. Dogovor je obnarodovan u najnovijem broju „Službenog lista SFRJ“.

Najdavnije u roku jedne godine od njegovog zaključenja, potpisnici dogovora utvrdiće opravdanost izgradnje zajedničkog centralnog skladišta ili zajedničkih regionalnih - za trajno odlaganje radioaktivnih otpadaka niske i srednje aktivnosti. Razumije se, sve ovo na osnovu prikupljene i obrađene dokumentacije.

U NIŠKOJ ELEKTRONSKOJ INDUSTRIJI

Više katodnih cijevi

Jugoslavenskim fabrikama isporučiće se 50 hiljada, u niške televizore ugrađiće se 30 hiljada, a na konvertibilno tržište izvesti 50 hiljada katodnih cijevi

NIŠ 4. januara - Fabrika katodnih cijevi Elektronske industrije u Nišu proizvešće ove godine 130 hiljada katodnih cijevi za televizore u boji. S obzirom na to što je riječ o fabrici koja je građena udruženim sredstvima jugoslavenskih proizvođača televizora, 50 hiljada ekrana Elektronska industrija isporučiće domaćim fabrikama, oko 30 hiljada ugrađiću u svoje televizore, a 50 hiljada izvešće na konvertibilno tržište.

IZLOŽBA „DREVNA KINESKA KULTURA“

Premašena sva očekivanja

Više od četiri stotine hiljada posjetilaca, među kojima oko 45 hiljada iz inostranstva, posjetilo je izložbu na Jezuitskom trgu u Zagrebu

ZAGREB, 4. januara - Dosad najveću izložbu stare kineske kulture izvan Narodne Republike Kine, što je 2. septembra prošle godine otvorena u Muzejskom prostoru na Jezuitskom trgu u glavnom gradu Hrvatske - razgledalo je više od 400.000 posjetilaca, izvještava Tanjug.

Osim Jugoslavena - izložbu „Drevna kineska kultura“ vidjelo je i preko 45.000 stranih gostiju, od kojih su najbrojniji Austrijanci, Italijani, Nijemci i Francuzi.

PRED SUSRET ŠULC — GROMIKO U ŽENEVI

Predstavnici SAD idu u Ženevu sa odlučnim stavovima, oprezno, ali i sa nadom da će to biti uspješan susret, dok u SSSR ističu da je Moskva spremna i na najradikalnija rješenja

ŽENEVA, 4. januara (Tanjug) — Organizacione pripreme za susret Šulc-Gromiko „odvijaju se vrlo dobro“. To je izjavio glavni koordinator priprema Rober Vje. Kako se saznaje, istorijski dijalog između dvije super-sile, koji je u svjetlo javnosti pobudio veliko interesovanje i značajnu notu nadanja da se moraju pronaći sredstva za kontrolu trke u naoružanju, pratiće oko 600 novinara iz čitavog svijeta. Po nekim procjenama, taj broj će možda biti mnogo veći.

Američki savjetnik za nacionalnu bezbjednost Robert Mekferlejn izjavio je da SAD na razgovore sa Sovjetskim Savezom ide u Ženevu „sa odlučnim stavovima, oprezno, ali i s nadom da će to biti uspješan susret“. Mekferlejn je, zajedno sa državnim sekretarom Šulcom i šefom Pentagona Vajnbergerom, u posljednja dva dana bio na konsultacijama kod predsjednika Regana

ISTORIJSKI DIJALOG

u Los Angelesu. Tada su utančini konačni stavovi sa kojima Šulc prekosutra kreće u Ženevu na razgovore sa Gromikom.

Nijedan susret posljednjih godina nije privukao toliku pažnju, ali i strijepnju kao predstojeći Gromiko-Šulc u Ženevi. Kako sudisovjet-

ska štampa, susret u Ženevi će označiti ili početak novih pregovora o razoružanju, i time dvije super-sile usmjeriti na povratak politici delanta, ili će trka u naoružanju biti nastavljena još ubitačnijim tempom. Sovjetski Savez odlazi u Ženevu čvrsto riješen da postigne ozbiljan napredak u smanjivanju ratne opasnosti - pišu uvodničari sovjetskih listova i dodaju da je Moskva spremna na najradikalnija rješenja koja bi omogućila kretanje po putu zaustavljanja dalje trke u naoružanju.

SERIJA TERORISTIČKIH AKCIJA U SRNJEMAČKOJ

Pooštrene mjere bezbjednosti

BON, 4. januara - Zbog serije terorističkih akcija, koje su počele sredinom decembra, SR Njemačkoj su „pojačane mjere zaštite naročito ugroženih objekata i ličnosti“. Pooštrene su mjere bezbjednosti oko objekata savezničkih snaga, naročito američkih i britanskih, oko najvećih zapadnonjemačkih firmi, a posebno oko najviših zapadnonjemačkih organa pravosuđa. USR Njemačkoj je sve očiglednije strahovanje od oživljavanja terora sličnog onom iz poznih sedamdesetih godina kada je gradska gerila nanijela ogromnu materijalnu štetu i izvršila više političkih ubistava - informiše Tanjug.

SITUACIJA U LIBANU

Pregovorima prijeti opasnost

● **Poslije jednodnevnih blokade juče ponovo otvoreni prelazi između hrišćanskog i muslimanskog dijela Bejruta**

BEJRUT, 4. januara - Poslije jednodnevnih blokade, danas su ponovo otvoreni prelazi između hrišćanskog i muslimanskog dijela Bejruta, a specijalni komitet sastavljen od visokih oficira libanske armije i predstavnika sukobljenih etničkih i vjerskih milicija pokušao da izgladi nespornizme koji stoje na putu ulasku libanske armije u područje južno od Bejruta.

Istovremeno iz Izraela stižu vijesti da bi nemoć libanske vlade da sopstvenu armiju „ubaci“ do graničnih linija sa okupiranim jugom, mogla poslužiti kao povod da Izrael napusti pregovore u Nakuri, koji treba da se nastave u ponedjeljak.

NATO I SOVJETSKE RAKETE

Umjereni suzdržanost

Pretpostavlja se da je ovakvo reagovanje u direktnoj vezi s predstojećim susretom Šulca i Gromika

BRISEL, 4. januara — NATO pakt je veoma umjereni reagovao na incident sa sovjetskom raketom, koja je prošle nedjelje prodrila u vazdušni prostor Norveške i time, faktički, povrijedila granicu zapadnog vojnog saveza. U sjedištu NATO pakta suprotno ranijoj praksi, čak ne predviđaju vanredni sastanak Savjeta. Kako se u Briselu ocjenjuje, uzdržanost NATO pakta je u direktnoj vezi sa predstojećim susretom Šulca i Gromika u Ženevi.

RAZGOVORI O GRČKO — JUGOSLOVENSKOJ EKONOMSKOJ SARADNJI

BOGATIJE I SADRŽAJNIJE

ATINA, 4. januara (Tanjug) — Grčki državni podsekretar za odnose Grčke sa Evropskom ekonomskom zajednicom Teodoros Rangalos primio je ambasadora SFRJ u Atini Trajka Trajkovskog i zadržao se s njim u dužem razgovoru. Jugoslovenski ambasador i grčki državni podsekretar razmijenili su mišljenja o daljem razvoju odnosa Jugoslavije i EEZ, čiji je Grčka punopravna članica, kao i o putevima za unapređenje i bogatiji sadržaj ekonomske saradnje Jugoslavije i Grčke.

NOVI PROGRAM KOMUNISTIČKE PARTIJE SOVJETSKOG SAVEZA

DA LI SE ODGAĐA — KOMUNIZAM?

Više realističnosti i objektivnosti u sovjetskim ocjenama savremenih i budućih etapa društvenog razvoja

MOSKVA, 4. januara - Pitanje zvuči dovoljno jeretički: da li Sovjetski Savez „odlaže komunizam“ za neku daleku perspektivu? Ali pitanje je postavio sam generalni sekretar CK KPSS Konstantin Černjenko, i to ne jednom govoreći u posljednje vrijeme o novom programu partije.

Nova verzija programa KPSS, četvrta od 1903. godine kada je bio usvojen prvi program partije, još je obavijena velom tajne, i ne zna se šta zapravo sadrži. Program treba da bude usvojen na narednom 27. kongresu KPSS, koji još nije zakazan. Pretpostavlja se da će biti održan negdje početkom 1986. godine, što znači da bi sredinom ove godine nacrt partijskog programa mogao da bude dat na unutarpartijsku debatu.

Premda se još ne zna sadržina novog partijskog programa jasno je iz mnogih istupanja i tekstova u štampi i časopisima, da će program sa većim stepenom realizma i objektivnosti barata naučnim terminima kao što su „komunizam“, „socijalizam“ i drugi. U tom pogledu izvjesno je da će novi partijski program unijeti suštinsku korekciju u dosadašnji, usvojen na 22. kongresu partije 1961. godine u vrijeme Hruščova.

Tek sada, poslije skoro 25-godišnje distance, jasno je u kojoj mjeri je program KPSS, usvojen na 22. kongresu, utopijski obojen, i koliko se u procjenama, predviđanjima i programima nije podudarilo sa stvarnošću.

Kako je napisano u uvodnom dijelu „program partije predstavlja program izgradnje komunističkog društva“ pošto je „socijalizam već postao realna stvarnost u SSSR“. Taj program, još važeći, predviđa dvije etape - prvoj od 1961. do 1970. godine SSSR će izgraditi materijalno-tehničku bazu komunizma i prevazići u proizvodnji, po stanovniku, najbogatiju kapitalističku državu - Sjedinjena Američke Države. U drugoj fazi od 1971 - 1980. godine materijalno tehnička baza komunizma obezbjeđivaće „izobilje materijalnih i kulturnih dobara za stanovništvo, sovjetsko društvo će potpuno preći na raspodjelu prema potrebama i, u cjelini, u SSSR će biti u „osnovi izgrađeno komunističko društvo“.

Citajući dalje taj partijski program čovjek nailazi na zaista utopijska predviđanja. Tako je u njemu predviđeno da će u tom periodu mnoge stvari već biti besplatne: prevoz, ishrana u društvenim restoranima, dječje jaslje, da se neće plaćati voda, plin, grijanje itd, da će biti uvedeno „najkraće radno vrijeme u svijetu“, ali zato „najproduktivnije“ da će biti besplatno ljetovanje u domovima i hotelima, i mnogo toga drugog što je praksa demantovala.

Iako ovi elementi program KPSS ne predstavljaju njegovu suštinu i bit, ipak su oni u velikoj mjeri uticali na to da njegova prevaziđenost već podavno bude i javno manje - više priznata.

Konstantin Černjenko, govoreći o novom partijskom programu, više puta je naglasio da on polazi od „realističke procjene kako dostignuća, tako i neriješenih problema“. Novi program treba da bude, prema njegovim riječima, „bez sjenke utopije“ što svakako treba shvatiti kao kritiku sadašnjeg partijskog programa.

Postavljajući pitanje o fazi u kojoj se sada SSR nalazi, Černjenko je ponudio novu formulu. Sovjetski Savez nalazi se u početnoj fazi zrelog socijalizma, ali će ta faza biti dugotrajna. Što se tiče komunizma, prije nego što budemo rješavali njegove zadatke, treba da prodemo „dug istorijski put etape razvijenog socijalizma“ - smatra Černjenko i dodaje da i ta etapa ima svoje periode. On je komunizam definisao u Marksovom smislu - ne kao ideal i konačnost već kao „stvarno kretanje“.

Zato je generalni sekretar CK KPSS i mogao da postavi „jeretičko pitanje“: da li se radi o usporavanju kretanja ka komunizmu, da li se on odlaže? Ne, glasi njegov odgovor. Ne odlaže se i ne usporava. Naprotiv, radi se o ubrzanju, ali ubrzanju zasnovanom na realnom faktičkom stanju stvari, sa realnim ciljevima i realnim sredstvima za ostvarenje tih ciljeva.

Aleksandar NOVAČIĆ

JUČE U BEJRUTU

Kidnapovan švajcarski diplomata

BEJRUT, 4. januara (AP, AFP) — Otpisnik poslova Švajcarske ambasade u Libanu Erik Vehrli nestao je danas u zapadnom Bejrutu. Kako je saopštio libanski radio, Erika Vehrli dok se svojim diplomatskim automobilom kretao po zapadnom dijelu kidnapovalo je

neidentifikovano naoružano lice. Radio je takođe saopštio da je predsjednik Džemajel zatrazio od komandi milicija u zapadnom Bejrutu da obezbijede oslobađanje otetog švajcarskog diplomate.

USPJEH KINESKIH ISTRAŽIVAČA

OTKRIVEN GEN RAKA JETRE

PEKING, 4. januara (AFP) — Jedna ekipa istraživača iz Sangaja uspjela je da indentifikuje gen raka jetre, piše kineski dnevnik koji izlazi na engleskom jeziku „Čajna dejli“.

Istraživački tim na čijem je čelu doktor Gu Dianžen, direktor odjeljenja za molekularnu biologiju i biohemiju na Institutu za rak u Sangaju, uspio je da izoluje jedan molekul DNK dobijen sa jetre čovjeka oboljele od raka. Taj molekul je zatim presaden na jetru pacova gdje su ubrzo počele da se množe kancerogene ćelije. Analiza ovog molekula pokazala je da u njemu postoji onkogen „N-RAS“ koji kod ljudi izaziva rak jetre.

TVRDNJA FRANCUSKIH NAUČNIKA

VINO LIJEČI SRCE

PARIZ, 4. januara (Rojter) — Vino, utvrdili su naučnici, ne samo da ublažava bol srca slomljenog ljubavnim jadima nego je u stanju da isto to srce spasi od kardiovaskularnog oboljenja. Riječ je o novoj vrsti francuskog vina, nazvanog „srce“, usavršenoj pošto je jedna naučna studija iz 1979. godine pokazala da je broj srčanih napada manji u dijelovima svijeta gdje se redovno pije vino. Potom je utvrđeno da prirodni sastojak vina, taninska kiselina, pomaže u raščišćavanju arterija od naslaga holesterola, koje inače mogu dovesti do srčanih oboljenja. U saradnji sa univerzitetom u Bordou vinogradar GiRože iz oblasti Korbijer na juozapadu Francuske, stvorio je novu vrstu crnog vina, bogatog taninskom kiselinom, ali s malim procentom alkohola. „Ovo vino ne smije se pobrkati sa lijekom, ali može biti dobro za srce i može ga piti „svako“, smatra Rože.

NEVOLJE NA SJEVERU UGANDE

HARA TAJANSTVENA BOLEST

NAJROBI, 4. januara (Tanjug) — Više od 100 osoba umrlo je u proteklih deset mjeseci od tajanstvene bolesti u oblasti Rakai, Sjeverna Uganda, izveštava list „Star“ iz Kampale.

Lokalno stanovništvo bolest naziva „avel“ zbog naglog gubljenja težine oboljelih. Medicinski stručnjaci, koji su išli na teren, slažu se da bi, prema simptomima, misteriozna bolest koja ranije nije zabilježena, u ovom dijelu Afrike, mogla biti sida.

LOS ANGELES

SAD USKRAĆUJE GOSTOPRIMSTVO NACISTIČKIM ZLOČINCIMA

Između ekstradicije i deportacije

LOS ANGELES, 4. januara - Rani zločinac Andrija Artuković, koji je u Americi pronašao sklonište prije 34 godine, dočekao je Novu godinu u ovdašnjem zatvoru, sigurno sa zebnjom da bi u njoj mogao da bude vraćen na mjesto svojih zločina, tamo dakle je prije četiri decenije pobjegao sa oslacima ustaških i fašističkih trupa iz Jugoslavije.

Da bi Artukoviću, zaista, moglo da gori pod nogama, može se vidjeti, i potome da ustaška štampa ovih dana apeluje na sve svoje i Artukovićeve pristalice da šalj u „apele“ sudu i vlastima i da skupljaju pare za njegovu odbranu.

Protiv Artukovića su u toku tri postupka - dva pred američkim sudovima, a jedan pred imigracio-

nim vlastima. Najznačajniji je pred Federalnim sudom, ovdje u Los Angelesu zakazan je za 12. februar. Tog dana, u postupku koji vodi Američko ministarstvo pravosuđa, a na zahtjev Jugoslavije, sud treba da odluči o tome da li da se Artuković izruči Jugoslaviji i datamo, kao i svaki zločinac, odgovara za svoja zlodjela.

U međuvremenu, krajem ovog mjeseca, Artuković bi trebalo d sjedne na optuženičku klupu i po tužbi petoro američkih građana, Jevreja iz Jugoslavije koji su za vrijeme drugog svjetskog rata, na svojoj koži osjetili zločinačku ruku Artukovića.

U sasavim odvojenom postupku, na inicijativu američkih vlasti, i imigracioni biro treba da se izjasni

o deportaciji Artukovića. Taj postupak, skoro da nema ničega zajedničkog sa onim koji je pred Federalnim sudom zakazan za 12. februar. Sud donosi odluku, na zahtjev Jugoslavije, o njegovu izručenju našoj zemlji. Imigracione vlasti, međutim, ako donesu odluku o deportaciji, mogu protjerati Artukovića u bilo koju zemlju. U stvari, u tom slučaju njemu se daje mogućnost da odabere zemlju u koju bi želio da ide, naravno, pod uslovom da ona to prihvati.

Advokati Artukovićeve žrtava, kao i predstavnici američkog pravosuđa koji vode postupak oko ekstradicije, rekli su da vjeruju da Artuković više neće moći da ostane u SAD, da će ovog puta biti donesena odluka o njegovom izručenju,

odnosno deportacije.

Takva njihova uvjerenja su sigurno zasnovana na pravnoj logici i na zločinima koje je Artuković svojevremeno počinio. Dokazi za to su, kako primjećuje i ovdašnja štampa, evidentni. Artuković je „dojen nacističkih ratnih zločinaca u SAD“, kaže ovdje za njega. „On ne samo da je najveći nacistički zločinac, kaže pravnik Alen Rajan autor knjige „Tih susjedi“, koji je ikada kročio na tlo Amerike, već i ratni zločinac najvišeg ranga u svijetu. Ja ne znam nijednog drugog nacističkog zločinca koji je još živ, kome nije suđeno a koji je imao tako visok položaj kakav je imao Artuković“.

Bora LALIĆ

SKICA ZA PORTRET NAJBOLJEG
GRAĐEVINCA U BOSANSKOJ DUBICI

KAD SE ASFALT TOPI...

- Marko Mrnjevića nije izučavao zanat za asfaltera, ali je ipak izabran za najboljeg u bosanskodubičkoj „Slogi“

Kilometri asfalta ostali su iza bosanskodubičkih građevinara. Grad je stasao i vremenom je iščezla nekadašnja bosanska kasaba. Novogradnje su potisnule starinske bosanske kućice, a dojučerašnje ledine pretvorene su u udobne stambene četvrti. I sve to naprečac dijelom podigoše neimari bosanskodubičke „Sloge“

Sve podređuje radu

Među tih skoro 400 neimara okupljenih oko „Sloge“ što grade stambene četvrti podižu fabrike i makadam asfaltom prevlače, počasno mjesto u protekloj godini zauzeo je Marko Mrnjević, asfalter pete grupe najviše interne kvalifikacije u ovom građevinskom kolektivu.

Prosjed 42-godišnjak, rođen - kako sam kaže - neposredno iza pakla kozarske ofanzive, oca nikad nije vidio, a ni fotografije njegove nema, pa samo može zamisljati kako je izgledao. Majka, siromašna seljanka iz Kadinovog Jelovca, pronijela je kroz rat četvoro mališana, odgajala ih, svima „hljeb u ruke“ dala, časno, bez pomoći svog životnog saputnika, roditeljsku zadaću izvršila. Bila i otac i majka i svoj djeci pravi životni put pokazala.

Marko Mrnjević ne krije ponos i zadovoljstvo što je ponio epitet najboljeg radnika u kolektivu. Nije mu to, međutim, prvo priznanje za radno angažovanje. Bio je i odličan vojnik, nagradna odsustva dobijao s među najboljim je bio i u „Šumariji“ u Jasenovcu. Jednolazno, voll red, rad i disciplinu.

- Drago mi je na ovom izboru, ali, to je i obaveza da se i dalje udarnički radi. Kada se asfalt, onako iz „baze“ zapuši na pripremljenoj podlozi, pa poslije još onako mekan - noga gotovo utanja - čovjeku nekako drago. Eto, postavili smo asfalt i tamo gdje se do prije nekoliko godina zimi ni zapregom nije moglo da prolazi. A dobro znaš da je u tom asfaltu i dio tvojih žuljeva i dosta tvoga znoja. Pa onda mora da ti bude drago.

I nastavlja Marko: - Volim ja svoj posao. Prija mi miris vrućeg asfalta, čak i onda kada se kupam u znoju. Teško jeste kako neće biti. Pogotovu preko ljeta, kad odozgo speče zvijezda, a odozdo uždi jara iz asfalta. Ali, volim ovo i ne bih se za neki drugi posao mijenjao.

Tako kazuje Marko. Malo isprekidano, malo zastajkuje, bira riječi. Pitamo kako to da njegov OOUR „Niskogradnja“ ima gubitke kada se dobro radi.

- Fail nama, nema šta tu da se krije, malo bolja organizacija. A ona narodna kaže: gdje stotinu grade, a jedan razgrađuje, nema posla. Ima i kod nas neradnika koji ni svoj lični dohodak ne zarade. Oni su u ogromnoj manjini, ali kvara raspoloženje ostalih, pa i to ima uticaja na posao. Eto, mi smo ove godine asfaltirali gotovo pednaest kilometara puteva. Radili smo na moštaničkom području, pa na bještajčkom, pa na knežičkom. Veliki smo posao uradili. Valjda će to u završenom obračunu biti vidljivo.

Zanimljiv je sagovornik ovaj vrijedni asfalter ispucah ruku, ali toplog srca i osjećajan, jer po drugi put u razgovoru kaže da žali što nema sliku očevu, pa često razmišlja kako li je otac izgledao. A njegovi mališani djevojčica u četvrtom i sin u drugom razredu - mogu se ponositi ocem, vrijednim radnikom, najboljim među građanima u Dubici. Ona je veli vrlo dobar, a njen brat odličan čak.

Ima Marko i jednu želju koju, kako upravo zbog njih mora da ostvari.

- Kuća mi je starinska, potijesna, a nije ni komfor na. Moram početi da gradim novu. Zapeću, a pomoci će mi nadam se, i moji drugovi. Malo kredita, malo ličnih sredstava, dosta rada i mislim da ću uspjeti. Nek' djeca imaju bolje uslove nego što sam ja imao. Neka djetinjstvo pamte po dobru, a ne po zlu kao ja.

Naposredan je i razgovorljiv Marko Mrnjević. Njegovi u „Niskogradnji“ kažu da on nikada ne kasni na posao, iako osam kilometara svakodnevno putuje, pješice ili biciklom. Ali, na posao se mora stići i to na vrijeme, jer je sramota zkasniti.

Tako rezonuje Marko. Zar je onda slučajno što je proglašen za najboljeg među dubičkim neimari-

Slobodan ALIMPIĆ

KAKO SU RUDARI LJUBIJE OSTVARILI DOSAD NAJVEĆI GODIŠNJI
OBIM PROIZVODNJE ŽELJEZNE RUDE

SRUŠENA „GRANICA SNOVA“

● Timskim radom i velikim zalaganjem u 1984. godini proizvedeno dva miliona i 300 hiljada tona robne rude ● Ove godine rudari „Idu“ na 2,7 miliona tona, a najveće nade polažu u otvaranje „Omarske“ ● Uz rekordnu proizvodnju - i tri nove fabrike koje će popraviti „krvnu sliku“ prijedorske privrede ● Predstoji otvaranje fabrike protektiranih pneumatika i rudnika krečnjaka „Drenovača“ na Kozari

Riječ dali, riječ održali: oko 3.500 zaposlenih radnika u Rudnicima Ljubija obećalo je da će minule godine proizvesti dva miliona i 300 hiljada tona robne rude i time nadmašiti rekord iz 1983. godine kada je ostvarena proizvodnja od dva miliona i 221 hiljadu tona.

U predvečerje ispraćaja stare godine rudari su srušili „granicu snova“: tri dana prije roka su ispunili plan i postavili novi jugoslovenski rekord u proizvodnji rude. To je primjer kako se timskim radom i odricanjima prelaze prepreke i stiže do stabilizacije.

Visoka proizvodnja je, prije svega, rezultat dobrih priprema, opšte spremnosti i mobilnosti zaposlenih da obore sve svoje dosadašnje rekorde, da daju svoj veliki doprinos većoj proizvodnji čelika i smanje uvoz rude za koju svake godine željezare izdvajaju pozamašna devizna sredstva.

U FUNKCIJI STABILIZACIJE

Rekordna proizvodnja je zlatnim slovima zapisana u almanahu našeg najvećeg rudnika željezne rude gdje je od 1916. (kada je otvoren rudnik) do prošle godine proizvedeno više od 54 miliona tona rude. Najnovijim poduhvatom je, ujedno, označena prekretnica u brzem i dinamičnijem razvoju rudarskog giganta pod Kozarom, koji hoće i više i bolje, a svoje razvojne programe temelji na vlastitoj sirovinskoj osnovi. Ona je dostigla oko 500 miliona tona utvrdnih geoloških rezervi limonita, siderita i branda.

- Sa proizvodnjom od 2,3 miliona tona predstavljamo 55

stabilizacije, jer se zasnivaju isključivo na ekonomskoj računici.

Treba, međutim, reći da su rudari teškom mukom stigli do rekorda, da su mnoge nedaće bile prisutne na svakom koraku. Sve do avgusta ostvarivana je manja proizvodnja rude, ali je nevjerojatna volja nadviđala teškoće. Tada su „ljudi od gvožđa“ odlučili da „počaju motore“ i sjajni rezultati nisu izostali: u avgustu je proizvedeno 222.217 ton rude i najavljeni ostvarenje najveće proizvodnje.

- Zapažen doprinos ovom poduhvatu - kažu rudari - dali su i metalci, koji su danonoćno, po kiši, snijegu i mrazu, dijelili našu sudbinu. - Oni su u vlastitoj radionici izradili neophodne rezervne dijelove za skupocjenu uvoznu mehanizaciju, na sebi svojstven način „proizvali život“ strojevima i postrojenjima...

VELIKA ŠANSA I OBAVEZA

Svi su izgledi da će ovdajšnji rudnici svojom proizvodnjom, pametno uloženi kapitalom i pouzdanim kadrovima, već 1986. godine eliminisati uvoz rude, podstaći proširenje postojećih i izgradnju novih prerađivačkih kapaciteta, naročito u Rudarsko-metalurškom kombinatu Zenica.

Ruda je velika šansa bržeg razvoja prijedorske opštine, koja ima 110 hiljada stanovnika, a samo 22 hiljade zaposlenih radnika. Dovoljno je ako se kaže da trenutno radnu knjižicu priželjkuje osam hiljada lica, od kojih su većina mladi kvalifikovani radnici i stručnjaci, pa da se shvati sva težina ovog problema u Potkozarju.

Ovdje su s razlogom oči uprte u završetak nekoliko privrednih i drugih objekata, posebno budućeg najmodernijeg jugoslovenskog rudnika u Omarskoj, koji se gradi udruženim sredstvima željezara. Ovaj rudnik će, po svemu sudeći, biti otvoren narednog septembra, kada će prve tone krenuti put željezare. Suvišno je naglašavati šta će on značiti za dinamičniji razvoj crne metalurgije, ove opštine i Bosne i Hercegovine.

Otvaranjem tri nove fabrike, nedaleko od rudišta u Ljubiji i Tomašici, 21. decembra je označen početak stvaranja novog rudarsko-industrijskog kombinata u Bosanskoj krajini. Riječ je o fabrikama prirodnih željeznih oksida (pigmenata), za obradu metala eksplozivom i alatnih dijelova i sklopova, koje su podignute udruženim sredstvima radnih kolektiva iz Hrvatske, Slovenije, Vojvodine i Rudnika Ljubija.

Kada ove fabrike krenu punim kapacitetom, u njima će posao naći oko 500 novih radnika. Ovi objekti imaju višestruk značaj i od njih se očekuje mnogo, u prvom redu da iz-

I vrijeme pogodovalo rudarima: sa kopa na istočnim rudištima

odsto ukupne jugoslovenske proizvodnje željeznih ruda i najznačajniji smo snabdjevač rudnom supstancom naše čelične industrije - rekao je na završnoj svečanosti obilježavanja Dana rudara u Ljubiji inž. Milan Malbašić predsjednik Poslovnog odbora najvećeg radnog kolektiva prijedorske opštine.

Na kopovima Ljubije i Tomašice sa ponosom ističu pređeni put i naglašavaju da su svjesni svojih mogućnosti i potreba željezara u Zenici, Sisku, Jasenicama, Smederevu... Zbog toga žele i nastoje da u dogledno vrijeme skoro udvostručiti proizvodnju robne rude. Dokazuju da ovo nije njihov krajnji domet i najavljuju duži korak: planirali su da ove godine proizvedu dva miliona i 700 hiljada tona rude i otpokvaju više od 17 miliona tona jalovine!

Predviđeno osjetno povećanje proizvodnje ovdje temelje na mogućnostima postojećih kapaciteta i otvaranju rudnika u Omarskoj, gdje bi trebalo da se proizvede oko 400 hiljada tona koncentrata, koji će i na svjetskom tržištu željeznih ruda visoko kotirati. Nema nikakve sumnje da su svi razvojni programi ovog rudnika u funkciji

mijene dosta nepovoljnu privrednu strukturu u ovom kraju, stave tačku na uvoz pigmenata i višeslojnih platiranih metala i ostvare odgovarajući izvoz ovih proizvoda.

Pored otvaranja rudnika u Omarskoj, ove godine će biti puštena u probni rad i fabrika teških protektiranih pneumatika, gdje predstoji montaža uvozne opreme. Nju su zajednički podigli Kombiant gume i obuće „Borovo“ i Rudnici Ljubija, koji grade i rudnik krečnjaka „Drenovača“ na Kozari. Njegovim startom će se riješiti problem nedostatka ovog građevinskog materijala u Potkozarju i Podgrmeču.

Sasvim je izvjesno da rudare Ljubije ove godine očekuje bitka na tri fronta, borba za ljepše sutra. Ako se po jutru dan poznaje, nesumnjivo je da će oni i ovog puta biti pobjednici. Jer, rudari ne trpe poraze, ne priznaju teškoće, ali stalno imaju na umu opštu besparicu i muke jugoslovenske ekonomije.

Zato su barjaktari progressa u Potkozarju.

Zlatko ĐURIĆ

- Sjećanje Nikice Pilipovića, pukovnika u penziji, inače borca Treće krajiške brigade, koji je na prelazu iz 1943. u 1944. godinu učestvovao u napadu na Banjaluku

Dok napolju nad soliterima Novog Beograda, fijuče decembar-ska, britka i hladna, podunavska košava, sjedimo u toplom stanu Nikice Pilipovića, pukovnika u penziji. Bio je borac Treće krajiške brigade, a najviše i najduže je obavljao zadatke obaveštajnog oficira.

- Uvijek se, u ovo vrijeme, prisjetim svojih novogodišnjih partizanskih noći - kaže naš sagovornik - Prvu, onu 31. decembra 1942. godine, proveo sam u napadu na Teslic; drugu, onu 31. decembra 1943. u napadu na Banjaluku, a treću, posljednju, u rovovima sremaskog fronta, u očiji zimi, sa promrzlim rukama na oružju, koje je neprestano bilo okrenuto prema neprijateljskim položajima.

Ipak, Banjaluka je ostala u Nikičinoj najtrajnijoj i najdubljoj uspomeni. Za novogodišnje slavje se nije imalo ni vremena, ni uslova. Borba je bila ononajvažnije - uzne miriti i iznenaditi neprijatelja, rafalima „uveličati“ njegovu proslavu. Tako je bilo i sa Banjalukom.

Oprezno stezanje obruča

- I taj decembar je bio snježan - sjeća se Nikica Pilipović. - Čini mi se da nikada snijeg nije tako padao kao za vrijeme rata. Snijeg visok i po dva metra, sve blokira, padao je naročito obilno u drugoj polovini mjeseca, pred nove godine. Ovog puta Banjaluku napada više krajiških brigada, čitav 5. korpus, koga predvodi legendarni komandant Slavko Rodić.

Treća krajiška, usiljenim maršem, 31. decembra 1943. godine, kreće od Čadavice, prelazi Sitrnicu, probija se iznad Mrkonjića, pa kroz snježne nanose, visoke i po

Čestitke pisane rafalom

tri metra, penje se uz Manjaču, a onda, u prvom sutonu, nađe se nad Banjalukom. Sve se drži u strogoj tajnosti; fašisti i ne slute kako će im se „uveličati“ doček nove 1944. godine. Niko od boraca ne posustaje i ne predaje pred prirodnom stihijom; stegao mraz, inje. Snijeg do grudi.

U prvi mah su borci ove brigade pomislili da idu prema Drvaru i Petrovcu, a ne na Banjaluku - na tako krupan zalogaj, za koji su fašisti vjerovali da je jako i neosvojivo njihovo utvrđenje. Posebno tada, u zimu, kada je grad, tako reći, bio blokiran snježnim mećavama koje su ga štitele, od visokih snjegova nije se moglo prići. Niko, ni u snu, nije slutio šta se sprema i kakvu će „muziku“ partizani prirediti uoči ponoći - na prelazu dviju godina.

- Oprezno smo setezali obruč oko grada. Plan je bio: ući u centar opkoliti nemačka, ustaška i domobranska utvrđenja, a onda početi borbu. - sjeća se Nikica Pilipović. Računali smo da će u to vrijeme biti najopušteniji. Fašistička ratna mašinerija odavno je bila krenula u ponor, ali su se još te godine nadali i bili uvjereni u svoju snagu i bezbjednost u centru kakva je bila Banjaluka.

Pijanka je počela

Svaka partizanska brigada imala je svoj pravac napada na grad:

Nikica Pilipović bio je u grupi partizana u kojoj je bio i Viktor Kučan. Već su bili u užem centru grada; jedna kuća im je naročito zapinjala za oko: u njoj se čula muzika, galama, cika, neobuzdano i raskalašno veselje.

Sa oružjem na gotovs, naglo su otvorili vrata. Unutra su zatekli tri

Paveličeva vazduhoplovna oficira sa tri pripite žene. Bili su raspojasani, drogirani alkoholom, na vrhuncu veselja, pred samu ponoć.

- Niko da se ne mrda, kazali smo, Neko je dodao: „Došli smo da vam specijalno čestitamo Novu godinu!“ - kazuje danas Nikica Pilipović. - Pokušali su da pruže otor, ali bez vajde. Brzo ih razoružamo, povežemo i uputimo u štab 5. korpusa. Ženske koje su se oficirima slavile, počnu da vrište, bune se, nazivale su nas razbojnicima i banditima koji im otmajaju i odvođe momke. I ne slute ko smo i da je Banjaluka puna partizana. Ovo pripite i raskalašne žene učitkamo s naporom, ali još ne pucamo. Želimo i dalje, u ovom dijelu čaršije, da ostanemo neotkriveni.

Fašistički oficiri nisu mogli ni da sanjaju da smo to mi, partizani, da smo mogli u ovo vrijeme, i na ovaj način - par minuta prije ulaska u novu 1944. godinu - da im prkinemo veselje i da ih zarobimo. Ovakvo bez oružja i raspojasane. Nikako nisu mogli da shvate kako smo skupili toliko hrabrosti, da mimo njihovih straža i patrola, uđemo neopaženo, krijumčarski. Čak oficirima dugo nije bilo jasno ko smo i šta smo - da se ne radi možda o šali - jer nam oznake na kapama odmah nisu vidjeli u mraku.

U zloglasnoj „Crnoj kući“

Grupa Nikice Pilipovića i Viktora Kučana probijala se prema samom centru grada. Išli su od kuće do kuće. Htjeli su da dođu do hotela „Bosna“ i „Palas“.

- U jednoj kući naldemo na ovaj prizor: domaćin, pred ponoć, peče

zadnji kazan rakije - sjeća se Nikica Pilipović. - Bio je veoma iznenađen kada smo se pojavili u dvorištu. Sa domaćinom je bio i jedan od ustaških vlasti, koji je, vjerovatno, imao zadatak da kontroliše pečenje rakije pa da, zatim ubira porez. Kada nas je vidio, brzo je pobjegao u dno avlije i sakrio se pod neko veliko drveno korito. Izvučemo ga odatle, umazana kominom, uzdrhtalog i vežemo ga. Takođe ga pošaljemo u štab korpusa, da mu se tamo, ako je kakav zločinac, javno sudi. Vjerovali smo: čim se toliko krije i plaši, na duši nosi nekakvu krivicu, grijeh...

Čovjek koji je pekao rakiju pekaže rukom partizanima jednu kuću u susjedstvu za koju kaže daje ustaška.

- Prikrademo se i ovdje opreznost nastavlja sa pričom Nikice Pilipović. Naglo otvorimo vrata. Pojavio se u predsoblju čovjek u pidžami, iznenađen i zbunjen, a iz njegova, na čiviluku vidimo ustašku uniformu, opasač i karabin. Mislio je da smo neka njihova patrola, pa počne da viče na nas da ne galamimo; poslije noćne terevenke žena mu utonula u san pa nas moli da je ne budimo. Dok smo ustašu vezivali, probud se žena. Počne da čiči i zapomaže. Gdje joj, veli, razbojnici i banditi, vodimo poštenog i čestitog mužića. Tek kada Viktor Kučan zapriječi pištoljem, žena se umiri i pusti nas da joj odvedemo muža.

- Partizani nastavljaju dalje, u sam centar čaršije. Kada su stigli do zloglasne Crne kuće, uveliko je počelo da se puca na sve strane. Mnogi fašisti su i dalje vjerovali da se to puca u veselju, uz šehluchenje pod pičem - prelazi se iz stare u novu godinu - pa to njihovi vojnici obilježavaju pucnjavom.

- Pred Crnom kućom brzo razoružamo straže, a one koje pružaju

otpor pobijemo. Onda otvorimo vrata zloglasne robijašnice. U to vrijeme je u njoj čamilo preko tri stotine robijaša, uhapšenika i pritvorenika, a među sličnim kradljivcima i kriminalcima bilo je i „političkih“. Komuniste, rodoljube i zarobljene partizane ovdje istine nisu dugo držali - ili su ih odmah ubijali, ili slali u koncentracione logore, odakle se nikada nisu mogli da vrata.

Novogodišnji san Jovice Kecmana

U pomrčini obidemo mnoge mračne prostorije zloglasne robijašnice. Pokušali smo da je zapalimo - podmetali smo vatru, ložili drva - ali, kamen gvožđe i beton, nije mogao da prihvati. Zdanje je trebalo paliti sa krova, ali za to nismo, jurisajući, imali vremena... prisjeća se danas tog dalekog, ali nezaboravnog vremena Nikica Pilipović.

U kvartu oko Crne kuće stanovništvu je partizane dočekalo srdačno; odmah ih prepoznaje kao oslobodioce. Iznesu jelo i piće, i uz dobrodošlicu, počnu da časte svoju vojsku. Činili su to od srca.

- Među nama bio je jedan borac - Jovica Kecman - hrabar i požrtvovan. Imao je jednu lijepu osobinu - i u najtežim uslovima pričao je šale, vesele priče, bio je ono što se zove - spadalica. I te noći, dok smo silazili niz snježnu Manjaču, neprekidno je pričao, fantazirao, zbijao šale. Govorio je da ćemo prvo zauzeti „Palas“ i „Bosnu“, svaki borac će dobiti sobu i čisti mek krevet, a u salama će se igrati i pjevati do zore, uz mnogo jela, pica i lijepog ženskijarja... Govorio je kako ćemo dočekati u lijepoj Banjaluci, novu 1944. godinu, a ne fašisti. Ove Kecmanove priče su nas grijale i zabavljale, ali ošvajanje Banjaluke te noći između 31. decembra i 1. januara 1944. godine nije bilo lako. **Ljubomir TEŠIĆ**

TRAGOM RATNIH DANA

U GRABOVICI, AVGUSTA 1944.

Dva događaja su se zbilila u osnovnoj školi u Grabovici kod Kotor-Varoša. Bilo je to u avgustu 1944. godine. Održane su okružne konferencije USAOJ-a i AFP-a za okrug Banjaluku.

Te davne događaje poslije četiri decenije stanovnici ovog dijela Bosanske krajine pamte i u avgustu prošle godine u Grabovici, na zgradi škole, otkrivena je spomen-ploča za sjećanje pokoljenjima na rad omladine i žena ovog kraja. Među preživjelim sudionicima tih istorijskih skupova bila je Nevenka Petrić, prvi predsjednik Okružnog odbora USAOJ-a za okrug Banjaluku.

I detalji važni

- Kako su tekle pripreme? - Odmah nakon II kongresa USAOJ-a počele su pripreme za održavanje Okružne konferencije USAOJ-a za okrug Banjaluku. Zadatak je bilo mnogo. Trebalo je posebno raditi na uključivanju muslimanske omladine. Pripreme je vodio Okružni komitet SKOJ-a i Sreski komitet SKOJ-a Kotor-Varoša a 16. jula 1944. godine na svom sastanku je o detaljima ove konferencije raspravljao Sreski komitet SKOJ-a za Travnik. Dogovoreno je da učestvuju 70 delegata, ali da se vodi računa o uključivanju muslimanske i hrvatske omladine, i mladih iz onih sela u kojima nismo imali oslonaca. Raspravljalo se o političkoj situaciji, bratstvu i jedinstvu, o životu za vrijeme predratne Jugoslavije, a delegati su posebno iznosili na vidjelo zlodjela neprijatelja i domaćih izdajnika. O tome je pripremajući ovaj skup, dogovoreno da diskutuju delegati Jelka Stjanić iz Koričana, Milan Pajčić iz Čorkovića, Arso Besić iz Petrova Polja i još neki drugovi i drugarice.

- Recite nešto više o radu Konferencije i šta je ona značila za ovo područje?

- Odbori USAOJ-a i rukovodstvo SKOJ-a nosili su sve pripreme. Trebalo je smjestiti i obezbijediti boravak za stotinu delegata. O svemu se vodilo računa. Čak o broju lampi, o čemu se govori u jednom od izvještaja iz tog vremena. Delegati su dolazili iz svih mjesta u kojima su postojali odbori USAOJ-a i iz sela u kojima smo imali svoja uporišta, kao što je bila Šišava, Mudrika, Vitovlja, Koričani, zatim tadašnjih opština Šiprage, Skender - Vakuf, Maslovar, Vrbanci, te predstavnici Vlašičkog odreda i partizanskih jedinica koje u to vrijeme bile u ovom kraju. Na konferenciji uvodno izlaganje podnio je Veljko Vejinović u ime Okružnog komiteta KPJ za Banjaluku, a delegate je pozdravio Vojo Savić. Uspješan rad konferenciji poželjeli su još neki rukovodioci SKOJ-a iz brigada. Tada je izabran Okružni odbor USAOJ-a za okrug Banjaluku.

- Vi ste izabrani za predsjednika Okružnog odbora, a bili ste u to vrijeme član Okružnog komiteta SKOJ-a za Banjaluku. Kakvi su potom uslijedili zadaci?

- Nakon ove Konferencije osjetno se razmahnuo omladinski pokret. Radilo se u dosta teškim uslovima. Četnici su vršili po ovom terenu, upadali u sela, batinali i maltretirali odbornike, omladince, članove SKOJ-a, aktiviste i svakog za koga su saznali da je radio za pokret. Glava se nosila u torbi, ali nije bilo odstupanja.

U izvještaju Okružnog komiteta SKOJ-a za Banjaluku (iz oktobra) upućenom Oblasnom komitetu SKOJ-a za Bosansku krajinu, između ostalog, se kaže: „Sadašnje

NA ZAJEDNIČKOM FRONTU

- Nevenka Petrić, aktivni sudionik ratne scene, oživljava sjećanja na dva značajna događaja koja su se zbilila u osnovnoj školi u Grabovici kod Kotor-Varoša, ratne 1944. godine. - U radu dva skupa - okružnih konferencija USAOJ-a i AFŽ-a za okrug Banjaluku - bila je uključena gotovo cijela porodica Petrić: majka Viktorija, njene kćeri, tri sestre (Dušanka, Smitlja i Viktorija) i tetka im Vukica Zeljković

političko stanje je sljedeće: poslije prvog odstupanja sa Kotor-Varoša stanje se pogoršalo, ali nije tako jako, jer je odmah poslije toga održana Okružna konferencija USAOJ-a. Polet koji je zavladao na našem terenu poslije konferencije bio je zadovoljavajući, sve do napada na Banjaluku. Prvolaskom četničkih brigada kroz skoro sve naša sela i odstupanjem od Banjaluke i Kotor-Varoša stanje se u mnogom pogoršalo... Dakle iz ovog izvještaja se vidi da se još u oktobru 1944. godine bitka bila za svakog omladinca, u sredini u kojoj su četnici i drugi kolaboracionisti ostavili dublji trag, sredini u kojoj je vladala zaostalost, naslijeđe iz ranijih režima, ali u vrijeme pogoršanih vojno-političkih uslova mladi ljudi su se spotali. Pogotovo oni koji se nisu bili čvrsto vezali za NOB, pa su lako postajali plijen neprijateljskog uticaja i propagande. Okružni odbor USAOJ-a djelovao je do 15. decembra 1944. godine, kada je došlo do spajanja okruga Banjaluka i Prnjavor u okrug centralne Bosne, pa je osnovan novi Okružni odbor USAOJ-a. Tada sam bila izabrana za sekretara.

Govorile su o životu

- Dva dana ranije, 19. i 20. avgusta, u školi u Grabovici održavale su Okru-

Svjedočanstva: Na fotografiji snimljenoj ratne 1944. godine s lijeve na desno, stoje: Vukica Zeljković, Natalija Petrić (prva predsjednica Okružnog odbora AFŽ-a za okrug Banjaluku, preminula 1978. godine) i Viktorija Petrić - Kapor; čuče: Dušanka Petrić (bilo joj je to posljednje viđenje sa sestrama i majkom, jer su je na njen 20. rođendan, 4. oktobra 1944. godine, zaklali četnici), Smitlja Petrić i Nevenka Petrić.

žna konferencija AFŽ-a. Na ovom skupu za predsjednicu Okružnog odbora izabrana je Natalija Petrić, vaša majka. Šta nam možete reći o tom događaju?

- Bio je to događaj od velikog značaja za dalji razvoj pokreta u ovom kraju. Pored majke, na ovoj konferenciji smo učestvovali i nas četiri sestre, partizanke. Iskupile smo se s raznih strana i iz tog doba je sačuvana jedna fotografija.

Na konferenciji govorile su žene borci, domaćice, a najtoplije su bile pozdravljene riječi žena sa sela, čiji je život bio veoma težak. Sve one su isticale pravednu borbu NOP-a i KPJ, ispoljavajući pri tom vjeru u pobjedu, nadu da će im život biti bolji, da će njihova djeca živjeti u slobodi i

pravednijem društvu. Na konferenciji su učestvovali sve aktivistkinje AFŽ-a, odbornice seoskih mjesnih, opštinskih i sreskih odbora, žene birane u NOO, skojevke, borci iz jedinica.

Rad sa ženama poslije tog skupa oživljava. Organizovane su mnoge akcije, a naročito se prikupljala pomoć za ranjenike. Krajem rata kao što je već poznato na području tadašnjeg banjalučkog okruga djelovali su brojni odbori AFŽ-a. Pored Okružnog odbora AFŽ-a za okrug Banjaluku i dva sreska - za Kotor-Varoš i Travnik i opštinski odbori AFŽ-a. Među članicama ove sve masovnije organizacije djelovalo je 16 žena, članove KPJ.

Sabira PIRAGIĆ

OD „RENOA“ DO LEGIJE ČASTI

Među Jugoslovenima zaposlenim izvan granica naše zemlje, afirmisanim stručnjacima svjetskog glasa u različitim oblastima života i rada, veoma visok renome je stekao i **BORIS VUKOBRAT**, trenutno generalni direktor švajcarske firme „Kopešim“, a od ove godine i predsjednik „Kopešim-Fransa“ u Parizu. Našim ljudima, daleko od domovine i svojih najbližih put ka afirmaciji, bio je redovito teži od građana zemlje u koju su otišli. Upravo zbog toga, njihov uspjeh je vredniji, jer je postignut u složenim okolnostima nego što bi to bilo u domovini.

Boris Vukobrat pripada grupi naših ljudi koji su stekli visok ugled u poslovnom svijetu, ali svoju zemlju nisu nikad, ni za trenutak zaboravili. I u poslu kojim se bavi, kad god mu se ukaže prilika, nastoji da bude od koristi Jugoslaviji, da doprinese njenoj još većoj afirmaciji, posebno kolektivima s kojima saraduje njegova firma. Potvrđuje to najbolje i obim robne razmjene između Jugoslavije i „Kopešima“, u vrijednosti od 80 miliona dolara u 1983. godini. Prošla, a posebno ova godina trebalo bi da budu još uspješnije. Ovome svakako treba dodati podatak da su posredstvom firme na čijem je čelu Vukobrat - naši kolektivi plasirali svojih proizvoda u vrijednosti od 60 miliona dolara. Zahvaljujući „Kopešimu“, odnosno njegovim predstavništvima u našoj zemlji, obim robne razmjene najvjerovatnije će se i ubuduće sve više povećavati.

UKORAK S RAZVIJENIM

Novi zakon o zajedničkom ulaganju trebalo bi da bude mnogo privlačniji za inostrani kapital koji bi se ulagao u različite, uglavnom privredne objekte u našoj zemlji. Potvrđuju to i riječi Borisa Vukobrata:

„Novi zakon trebalo bi da predstavlja značajan korak naprijed ali ga je neophodno inostranim poslovnim partnerima predočiti što prije i u što sažetijem, konkretnijem obliku. Firme sa Zapada, sigurno će sada biti mnogo zainteresovane da u Jugoslaviju plasiraju svoj kapital, prije svega zbog relativno jeftine radne snage i političke sigurnosti. Kada kažem relativno jeftina radna snaga onda imam u vidu veliki broj izostanaka industrijskih radnika zbog sezonskih radova na selu i visok procenat bolovanja, čijim smanjivanjem bi se postizali daleko zapaženiji finansijski efekti. Najveća međutim prednost naše zajednice da privuče inostrani kapital i usmjeri ga u razvoj savremenih tehnologija, jeste veliki broj isklonovanih mladih kadrova, sposobnih da odgovore i najsloženijim zadacima.“

I „Kopešim“, čija je osnovna djelatnost poslovi s naftom i naftnim derivatima, petrokemija, međunarodni kompenzacioni i finansijski poslovi zainteresovana je za plasman dijela svog kapitala u našu zemlju. Preciznije rečeno, grupa na čelu s Borisom Vukobratom, spremna je da uloži (za sada) tri miliona dolara u izgradnju klinike za kardiovaskularne bolesti, u kojoj bi se radile operacije na otvorenom srcu. Bolnica bi se gradila u Cavtatu, zbog izuzetno povoljne mikro klime, veoma pogodna za oporavak pacijenata. Godišnje bi se radilo 240 operacija. Ovaj posao bio bi povjeren ekipi kardio-hirurga na čelu s poznatim jugoslovenskim stručnjakom prof. dr Ninoslavom Radovanovićem, koji je naročito u posljednjih pet godina postigao izuzetno zapažene uspjehe kod operacija na otvorenom srcu.

S jugoslovenske strane kao partner pojavili bi se Zdravstveni centar Dubrovnik i Skupština opštine i udruženi hotelijeri ove rivijere. Zajedničko ulaganje u kliniku, koja bi rad mogla početi krajem 1987. godine, bio bi ujedno i veliki podstrek za razvoj zdravstvenog turizma. Jer, samo desetak dana nakon operacije, pacijenti bi bili smješteni u hotel, čiji bi dio kapaciteta tako bio popunjen tokom cijele godine. Na klinici bi bili operi-

- Boris Vukobrat, banjalučki gimnazijalac, prije nepune dvije decenije otišao je u Francusku, zaposlio se u „Renou“, marljivo radio i učio, da bi za nekoliko godina počeo njegov uspon u poslovnom svijetu

- Za izuzetne zasluge u proširivanju saradnje sa zemljama Istočne Evrope - odlikovan je najvišim priznanjem Francuske - Ordenom Legije časti

- Kao generalni direktor firme „Kopešim“, mnogo je doprinio privrednoj saradnji s našom zemljom i robnoj razmjeni, koja je u 1983. iznosila 80 miliona dolara (između Jugoslavije i „Kopešima“)

sani i inostrani pacijenti, koji bi usluge plaćali devizama - neophodnim za kupovinu raznog materijala na Zapadu, kao i za otplatu anuiteta. Za kliniku bi bila nabavljena naj-savremenija oprema. Kada se

Boris Vukobrat (prvi zdesna) i supruga Hajrija za vrijeme nedavne posjete Banjaluci

savremene medicinske opreme. Zajednička proizvodnja trebalo bi da bude cilj i rezultat eventualne poslovno-tehničke saradnje.

vijom i planovima o zajedničkim poslovima, ostalo bi nedorečeno ukoliko se ne pomenu još neki detalji, koji istina tangiraju više privatni život ovog našeg, uspješnog poslovnog čovjeka u svijetu. Vukobrat je bio banjalučki gimnazijalac. Poslije odlazi Beograd na studije. S diplomom, koja mu je trebalo obezbijediti radno mjesto u nekoj od spoljnotrgovinskih kuća, uzalud je izvjestan period čekao zaposlenje. Poslije 200 i više odbijenica u decembru 1965. godine, sa suprugom Hajrijom, inače Banjalučankom, odlazi u Francusku. Taj početak u tuđini bio je veoma težak. Boris je prvo radio u jednoj građevinskoj firmi,

zatim na proizvodnoj traci „Renoa“. U međuvremenu završava i francuske škole, tako da muse 1969. povjeravaju prvi poslovi iz spoljne trgovine. Ni najsloženiji zadaci od tada više nisu mogli biti

prepreka na putu koji je sigurno vodio uspjehu. Prelaskom u „Kopešim“ 1973. godine trebalo se ponovo dokazivati i potvrđivati, što nije bilo nimalo jednostavno. Trijumfovala je ponovo upornost i odlučnost Vukobrata, u čemu mu je svesrdnu podršku davala supruga Hajrija.

- Nikada nisam radio na lakim poslovima. Sve su to bili najteži zadaci na kojima se prethodnici nisu mogli proslaviti. Ipak, takvo iskustvo bilo mi je veoma korisno, pogotovo što mladi treba da prođu sve faze posla za kojisu se školovali.

Sve veći poslovni uspjesi nisu, međutim, nimalo izmijenili supružnike Vukobrat, Hajriju i Borisa - posebno kada je u pitanju odnos prema domovini, rođacima, prijateljima... Kada im god vrijeme i prilike dozvoljavaju slobodne trenutke koriste za odlazak u Jugoslaviju. Tada često znaju neočekivano i prijatno da iznenade. Bilo je tako nedavno i u Kninu (gdje je Boris kao učenik živio jednu godinu), kome su Hajrija i Boris za novoizgrađenu bolnicu omogućili kupovinu medicinske opreme u vrijednosti 220 hiljada dolara. O takvim „detaljima“ supružnici Vukobrat nerado govore. Nije u pitanju lažna skromnost, već njihovo opredjeljenje, da pomognu kada mogu, normalno s pravim razlogom i povodom. Istančani osjećaj da priteknu našim ljudima u pomoć mnogo puta su dokazali i tokom, gotovo dvije decenije života u inostranstvu.

Mirko KISJAN

NAJVIŠE PRIZNANJE

Prije nepune dvije godine (sredinom 1983) - Boris VUKOBRAT je odlikovan najvišim priznanjem Francuske - Ordenom Legije časti. Ovo visoko odličje, koje se rijetko daje strancima, Vukobratu je dodijeljeno za izuzetne zasluge u razvoju privredne saradnje Francuske sa svijetom, posebno zemljama Istočne Evrope.

Vrijedno je pomenuti da je Boris Vukobrat najmlađi stranac koji je dobio Orden Legije časti po civilnom osnovu.

budemo opredjeljivali za uređaje, aparate, instrumente, neke od najpoznatijih svjetskih firmi predložićemo im da to ne bude klasična prodaja, već početak i

POLJOPRIVREDA

Poljoprivreda je velika, ali za sada ni približno iskorištena šansa naše zemlje. Kolike su njene mogućnosti, potvrđuje i poljoprivredna proizvodnja sa dobra Borisa Vukobrata, koje se nalazi nedaleko od Cavtata. Nezavisno od „Kopešima“, već vlastitim sredstvima podigao je Boris farmu sa više sadržaja.

S ovog dobra po mnogo čemu jedinstvenog u našoj zemlji, tržištu se isporučuje povrće iz staklenika i sa otvorenog prostora, cvijeće, mlijeko, telad, jaja... Obezbijedena je i vlastita proizvodnja hrane. Sve ove poslove obavlja pet radnika, s tim što se povremeno angažuje i sezonska radna snaga. Farma posluje veoma uspješno, a potvrdilo se kako kaže Boris - da sve može biti produktivno, ako u startu nije predimenzionirano i ukoliko je napredak postepen.

poslovno tehničke saradnje s banjalučkim „Čajavcem“. S obzirom na mogućnosti ovog složenog poslovnog sistema, njegovu osposobljenost i razvoj „Rudi Čajavca“, uspješno bi se mogao uključiti u realizaciju programa elektromedicine, baziranih na vrhunskim tehnologijama, koje su danas praktično glavna garancija uspješnog nastupa na svjetskom tržištu, - riječi su Borisa Vukobrata.

ŠANSI ZA „ČAJAVEC“

Za vrijeme boravka u Banjaluci, tokom novogodišnjih praznika, Vukobrat je ususretu s predstavnicima „Čajavca“, obećao pomoć „Kopešima“ u osvajanju programa elektromedicine, odnosno povezivanju ovog kolektiva s najpoznatijim svjetskim proizvođačima

Uz „Čajavec“, „Kopešim“, odnosno Vukobrat - spreman je da pomogne i drugim banjalučkim i krajiškim kolektivima. Ova saradnja, pored robne razmjene, mogla bi se iskoristiti i za nabavku industrijske opreme, zasnovane na najsavremenijim tehnologijama. Da bi izbor bio najbolji, svakako bi se pobrinuo i Boris Vukobrat sa saradnicima, što bi bila i dobra garancija da će takva investicija donijeti i očekivane rezultate.

Govoriti samo o Borisu Vukobratu, kroz prizmu poslovne saradnje „Kopešima“ s Jugosla-

NOVOGODIŠNJA ŽELJA BABA STEVANIJE

NEK' JE SVE ŽIVO I ZDRAVO!

Dvedeset i sedmogodišnja baka Stevanija Todoran bila je nestrpljiva i već pomalo ljuta na novinare. Eto, po novinama i na televiziji slikaju se stari ljudi, a i ona je bogme zapamtila dva rata i štošta preko glave preturila. Do prije dvije godine živjela je u Karajzovcima kod Topole i o domaćinstvu se sama brinula, a sad živi kod kćerke Boje Skondrić u banjalučkom naselju „Ante Jakić“.

- Ljepše je bilo na selu. Radiš, hodaš po livadama, gledaš cvijeće, ptice pjevaju... A šta ovdje pjeva? Televizor i radio! Ma, u grad bježe samo oni što neće da rade!

Tako kaže baka Stevanija.

Dok je bila mlada ni jedno sijelo, prelo i veselje nije propuštala. Nikad nije naučila da čita i piše, ali je ona živa knjiga kad su priče, šale i narodne dosjetke u pitanju. Sada je ona glavna zabava i razonoda bakama iz komšiluka.

- Mogla bih ja pet dana da ti pričam a da ne ispričam sve. Evo, da upitam! Šta je to što na vodu doljeras, a vodu neće da pije? Ne znaš! Zar nikad nijesi

Baka Stevanija (u sredini) sa kćerkom i komšinicom uz jutarnju kafu

blago gonio na vodu?... Zvono je to, bratel! A ovo: obdanjalovo, obnoć steren? (Krevet). Pa onda: u šumi laje, a mozga nema... Sjekira, brate, sjekira, smije se Stevanija i nastavlja sa poslovičnim dosjetkama.

U kući se ona samo o sebi brine. Ne čuje ponajbolje, ali još uvijek plete i hokla. Kad joj je dosadno uključuje televizor ili radio, a nije joj baš sasvim jasno kako oni kojih već odavno nema

među živima mogu da govore i da se kreću ekranom.

- U novoj godini želim, nek' je živo i zdravo sve! Nek' je mira i nek' bude svima dobro. I da se niko ne svada. Eto, i ja nijesam nikada ni na koga bila zlobna.

I dodade još za kraj: - Šta je na tebi izvraceno? - pita i smije se, znajući da neće brzo dobiti odgovor - Uvo, brate, uvo!

D. RELJIĆ

Upravo je minulo trideset godina otkako se u beogradskom listu „Omladina“ pojavila prva pjesma Dragana Kolundžije „Tvoj glas“. Od tada pa do danas ovaj istaknuti pjesnik, osjetno prisutan u jugoslovenskoj, a i bosnaskokrajskoj književnosti, budući da je rođen u Gornjem Vodičevu kod Bosanskog Novog (1938), objavio je desetak zapaženih knjiga pjesama, zastupljen je u više antologija i izbora jugoslovenskih, pa i svjetskih pjesnika, preveden na mnoge svjetske jezike, a nedavno je u okviru edicije „Književnost naroda i narodnosti Bosne i Hercegovine u pedeset knjiga“, zastupljen u taj kapitalni projekat novije bosnaskohercegovačke književnosti.

Sve to, a i mnoštvo drugih stvari koje je na književnom i kulturnom planu za te tri decenije uradio Kolundžija, razlozi su više za susret i razgovor sa ovim ugodnim sagovornikom.

Pitamo ga: kako je, u stvari, sve počelo?

GENERACIJA DAROVITIH

- Ne samo ta moja, nego, ja bih prije rekao, knjige koje su se u to doba pojavile - pjesnika moje generacije kakve bijahu zbirka Branka Miljkovića, Božidara Timotijevića, Milovana Danojlića, Borislava Radovića, Jovana Hristića, Gordane Todorović, Velimira Lukića i drugih, a pojavile su se poslije vrsnih pjesničkih knjiga Vaska Pope - „Kora“, Miodraga Pavlovića - „87 pjesama“ i Stevana Raikovića - „Pesme tišine“ koje su, uz „Višnju za zidom“ Oskara Daviča, Vučovu knjigu „Mastedona“ i nadrealističkih pjesama Marka Ristića, značile neku vrstu „oproštaja“ od socijalističke poezije u nas.

- Koliko ste dugo čekali na pojavu Vaše druge knjige pjesama?

- Druga zbirka se pojavila u znamenitoj biblioteci „Albatros“ izdavačke kuće „Prosveta“ 1961. godine s naslovom „Čuvari svetlosti“. Druga knjiga je, kako je poznato, uvijek problem za pisca u iz-

● U svom bavljenu poezijom, teme straha, doživljenog u ratu, teme rata uopšte, Kozare i djetinjstva doživljenog u njoj, nosim od samog početka. Pjesme sa tom tematikom ušle su i u moju prvu zbirku - „Zatvorenik u ruži“

„Pogledavo“ i to ne ponudivši je ni jednom izdavaču, nego objavivši je u svojoj sopstvenoj režiji. Pogledavo je jedna visoravan u Kozari na kojoj su, kako kažem jednim stihom „danju gorele ljudske glave, a noću zvezde“. Zvezdu tu i danas gore i nekako sam došao do jednog stiha koji je meni posebno drag: „Pogledavo, sunce ti pogledu“.

- Mnoge pjesme iz ove zbirke uklesane su i na spomenicima na Kozari, a i drugdje?

- Da, čini mi se, to je za pjesnika

Djetinjstvo kao stalna inspiracija

veznog odbora SUNOBR-a „4. juli“, a za 25-godišnjicu oslobođenja Beograda, na pozivnom konkursu, na koji je bilo pozvano deset pjesnika i deset kompozitora da sačine svečanu pjesmu, na stihove moje pjesme „Oslobodiocima“, muziku je napisao Konstantin Babić i to je nagrađeno prvom nagradom. Dobio sam još niz drugih nagrada, ali

epopeje, 1982. godine zbirku mojih pjesama s naslovom „Zasutavljene kapi“.

- Vaša je poezija zastupljena i u fundamentalnom izdavačkom projektu „Književnost naroda i

POEZIJA RATNOG DJETINJSTVA

PRVI STIHU

„OMLADINI“

- Budući da je moj život, nekako, vezan za seobe, dogodilo se da sam 1952. godine stigao u Beograd. Začudenost pred tim velikim gradom, nostalgija za zavičajem i majkom, uspomene iz djetinjstva - sve to tjeralo me je da počnem pisati. I pod uticajem narodne poezije, pisao sam svoje prve pjesme, a u Osnovnoj školi „Josip Pančić“, u koju me ujak upisao, valjalo nam se opredijeliti ko će u kojoj sekciji raditi. Izabrao sam literarnu sekciju koja me je, iskreno rečeno, podsticala na dalje pisanje. I već koju godinu kasnije odnio sam svoju prvu pjesmu u jugoslovenski omladinski list „Omladina“, gdje je urednik kulture bio Mladen Oljača. Tu sam objavio svoju prvu pjesmu...

A prva knjiga?

- Pa, i to mi se, srećom, dogodilo kao veoma mladom. Odnio sam, poslije više objavljenih pjesama po listovima, svoje pjesme Oskaru Daviču, uredniku časopisa „Delo“. Kada ih je pročitao pozvao me je u svoj stan, sjećam se i ulice, Kesterova 13, zapitavši me imam li još takvih pjesama. Nisam imao više od petnaestak takvih kakve sam mu donio za „Delo“, ali sam osjećao neku čudnu snagu i volju za pisanjem, pa sam mu odgovorio da imam i, mislim, nisam ga ligao, jer za svega mjesec narednih dana imao u rukopisu zbirku pjesama „Zatvorenik u ruži“. Tako je eto, nastala ta moja prva zbirka pjesama, objavljena u „Nolitu“ 1957. godine, skupa sa zbricom Milovana Danojlića „Urođenički psalmi“.

- Ta Vaša zbirka je značila svojevrstan datum u novom pjesništvu u to vrijeme?

nalaženju odgovora na pitanje: šta poslije prve knjige? Učini se čovjeku da je prvom knjigom sve kazao i da više nema o čemu da piše. Ta moja druga zbirka se znatno razlikuje od prve. One pjesme - uspomene koje sam unio u prvu zbirku „Zatvorenik u ruži“, a odnose se na moje ratno i poratno djetinjstvo, na Vodičevo i Kozaru, kao da su na izvjestan način išezle i u moju poeziju, u tu knjigu, uselilo se more, naši gradovi na Jadranskoj obali koje sam tada, kao student 1960/61. godine ali i ranije, kao srednjoškolač, posjećivao. Te susrete sa Dubrovnikom, Splitom, Opatijom, sa plavom bojom mora i neba pretočio sam u pjesme zbirke „Čuvari svetlosti“.

TEME RATA NEZAORILAZNE

- A kada se pojavljuje Vaša prva zbirka kao cjelovito pjesničko ostvarenje s tematikom narodnooslobodilačke borbe i revolucije što je, inače, Vaša pjesnička preokupacija?

- U svom bavljenu poezijom teme straha doživljenog u ratu, temu rata uopšte, Kozare i djetinjstva doživljenog u njoj, nosim od početka; pjesme s tom tematikom ušle su i u prvu zbirku „Zatvorenik u ruži“, a i u knjige koje su se poslije pojavile.

Ali, u povodu 30-godišnjice ustanaka, 1971. godine želeći da na sebi svojstven način dam doprinos obilježju tog velikog istorijskog datuma, objavio sam zbirku

veće priznanje nego kada mu pjesme uđu u antologije. Te, 1971. godine, moje su stihove tražili i uklesali ih na onaj spomenik na Patriji, mjestu gdje je pukla prva ustanička puška.

Te godine su se moji stihovi našli i na spomeniku u Johovi, pa potom u selu Pečani kod Titove Korenice, i napokon, na spomen-česmi na Bumbarovu brdu, i Kniću, između Kraljeva i Kragujeva. I, takođe, što mi je posebno drago, moji stihovi uklesani su u spomenik na Gliginu brdu, iznad rodnog Vodičeva, odakle je slavna ruka neustrašivog Mlade Stanića bacila prvu bombu u Kozari.

Za razliku od ostalih spomenika, ovdje oni nisu potpisani mojim imenom i prezimenom: moje, tvoje - na spomeniku je naše! Zbog toga sam i želio da u rodnom kraju moji stihovi ne budu potpisani i da se svaki prolaznik, koji se zastavi pred spomenikom i pročita ih, osjeti kao njihov autor.

NAGRAĐENI STIHU

- Za poeziju tematski vezanu za NOR i revoluciju dobili ste najviše nagrada i priznanja?

- Dobio sam na anonimnom konkursu SUBNOR-a Srbije 1971. godine za zbirku pjesama „Tamne vojske“ prvu nagradu koja nosi ime velikog revolucionara i pisca znanog dnevnika Dragojla Dudića. Takođe sam dobio i nagradu Sa-

meni su, uz pomenute, dvije posebno drage: nagrada jugoslovenskog lista mladih „Mladosti“ 1961. godine za zbirku pjesama „Čuvari svetlosti“ i nagrada publike na Struškim večerima poezije u Struzi 1966. godine.

- A kako stvari stoje sa zastupljenošću vaših pjesama u antologijama?

- I tu sam vrlo mlad dospio u antologiju, prije nego što se pojavila moja prva zbirka pjesama, 1956. godine iz časopisa „Delo“ sastavljači jugoslovenske antologije koja se pojavila u „Likosu“ u Zagrebu s naslovom „Vrata vremena“ Ivan V. Lalić i Josip Pupačić uzeli su, čak, pet mojih pjesama. Uvršten sam i u onu čuvenu antologiju sastavljača Šime Vučetića, Vladimira Popovića, Aleksandra Soleva i Franca Petera koja počinje Višnjicijevim stihovima „Početak bune protiv dahija“, a završava se šest mojih pjesama. I u antologijama drugdje, u Italiji, SSSR, Poljskoj zastupljen sam sa pjesmama kao i u antologiji svjetskih pjesnika u časopisu „La žurnal de poet“ koji na francuskom jeziku izlazi u Briselu.

- Kakva su vam iskustva sa izdavačima?

- Nemali broj pisaca se danas, s pravom, žali na izdavače i tretman njihovih knjiga kod njih. Ja, zaista, nisam imao takvih problema niti ih sada imam. Objavljivao sam kod najznačajnijih jugoslovenskih izdavača u Beogradu, Novom Sadu, Sarajevu i drugdje, a i banjalučki „Glas“, koji jako volim, objavio je za 40-godišnjicu kozarske

narodnosti Bosne i Hercegovine u pedeset knjiga“?

PRIZNANJE PJESNIKU

- Smatram to najvećim priznanjem koje mi je došlo iz zavičajne republike: biti uvršten u tu ediciju baštine naroda i narodnosti BiH čast je za svako slavno ime, a za čovjeka koji piše i stvara izvan ove republike, to je zaista veliko priznanje. Bilo je teškoća na koje su nailazili Redakcija i izdavač te edicije u njenom pripremanju i izdavanju i zato ja ne bih iznosio svoje zamjerke u vezi sa konceptom. Pa, ipak, napomenuću jednu: ne znam koliko je srećno rješenje da se u ovoj ediciji objavljuju imena koja se nisu potvrdila i izdigla iznad osrednjosti svojim djelima dotle da imaju svakog za sebe knjigu u ediciji. Ne znam koliko je to dragocjeno za jednog autora kada se u ediciji nađe u knjizi još 2-3 svoja sadržaja. Edicija je toliko značajna da je trebalo objaviti mnogo manje imena, otprilike onoliko koliko i knjiga i u tom slučaju bi kriteriji bili strožiji i time bi se dobilo na opštem kvalitetu.

- I, napokon šta sada radite, šta novo spremate?

- Radim na novim pjesmama i čvrsto se držim jedne sentence Andree Žida iz knjige „Plodovi novi plodovi“ koja glasi: „Ubijedi sebe u svoju snagu i mladost...“ Čvrsto sam ubijeden u to i sigurno je da će to ubjedenje uroditi plodom.

Ranko PRERADOVIĆ

● **Drago Perić:** Ljudi dugo nisu imali pravu predstavu o tome šta znači biti dopisnik Radio-Sarajeva. Kada bih se predstavio ko sam i za koga radim, ponekad bi me upitali: „Šta vi pjevate“?

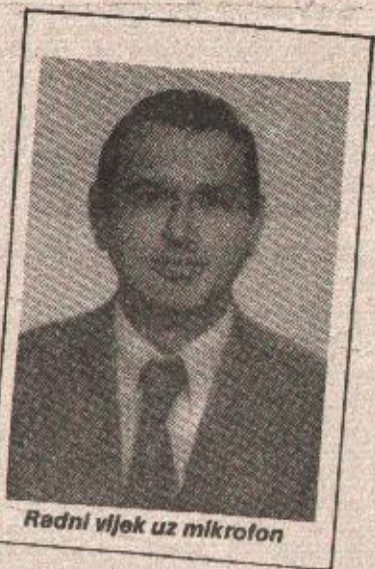
Koliko je sudbina novinara katkad nepredvidljiva i bez uobičajene zakomjenosti pokazuje i životni put **Drage Perića (1929)**, samostalnog urednika Radio-Sarajeva, evo već pola godine člana Udruženja penzionera. Sticajem burnih okolnosti, iz Tuzle je u Banjaluku stigao još 1954. godine, vezao se s ovim gradom u neraskidivi, sudbinski čvor koji traje.

Radio sam u Zavodu za industrijska istraživanja kao v.d. direktora kada su kod mene došli novinari Tanjuga Momo Pudar i pokojni Ziko Midžić da bi nešto napisali o „mom“ Zavodu. Odranije smo se poznavali i, onako u nevezanom razgovoru, oni su me počeli da nagovaraju da pređem u Tanjug, jer su znali da sam koju godinu ranije završio nekakav kurs iz novinarstva, po direktivi omladinskog komiteta. Naravno, direktan odgovor im nisam dao, ali je ubrzo kod mene došao Aco Černjavski, šef dopisništva Tanjuga iz Sarajeva počeo da me oblijeće, ubjeđuje i na kraju sam pristao. No, stari novinarski vuk nije želio da sve bude po onoj „grlom u jagode“. Tražio je da, nakon nekog zajedničkog izleta na Pale, vjerovatno je to bio omladin-

Između Radio-Sarajeva i „Oslobođenja“ opredijelio sam se za radio i u oktobru 1950. godine postao novinar Radio-Sarajeva. Poslije gotovo 34 godine druženja sa mikrofonom i eterom otišao sam u penziju.

Svi smo radili sve i donosio sam vijesti, informacije, izvještaje, pripremio bih i pokoju reportažu, iako je takav oblik novinarskog izražavanja tada bio rijedak. To je, da podsetim, vrijeme udarništva Alije Široćevića i njegovih drugova. Sve se to zbivalo daleko od Sarajeva, pa smo njihov entuzijazam, prebacivanje normi, rad jednog za trojicu loše pratili, jer je većina novinara Radio-Sarajeva bila stacionirana u Sarajevu. To je, vjerovatno, ponukalo Danicu Kurtović, tadašnjeg direktora Radio-Sarajeva, da mi naredi da odem u Tuzlu i da tu formiram dopisništvo. Željelo se da sa lica mjesta, iz rudnika imamo svježe, svakodnevnije vijesti. Gdje ćemo da radimo i šta ćemo raditi mi nismo odlučivali. Odlučivao je dekret. Pogovora nije bilo i jednog dana sam se obreo u Tuzli.

Te, 1951. godine, izvještavao sam za Radio-Sarajevo istovremeno tragajući za dopisnikom, pokušavajući da pronađem pravu ličnost. Tadašnji sekretar Oblas-

Radni vijek uz mikrofoni

Ljudi dugo nisu imali pravu predstavu o tome šta znači biti dopisnik Radio-Sarajeva. Kada bih se, u nekoj sredini, predstavio ko sam, za koga radim, pitali bi me: „Šta pjevate?“

Bio sam među prvim dopisnicima koji su dobili „filipsove“ magnetofone. No, taj uređaj je bio toliko glomazan i težak da sam trebao da iznajmim nosača za prenos s jednog na drugo mjesto. Predrag Gojković Čune je u to vrijeme pjevao u „Palasu“. Znajući da imam „čudo od tehnike“, Besim Bu-

Cvijeće

na

sniježnom

pokrovu

Za koji dan će četiri decenije otkako je na sremskom frontu, kod Šida, poginuo čuveni bombaš, mitraljezac, borac Miladin Zorić Garača.

Dok snježne pahuljice promiču u Spomen-parku u Bosanskom Petrovcu, među bista heroja je i bista Miladina Zorića Garače. Predratna biografija je kratka: rođen u Oraškom brdu kod Petrovca, u sirotinji, prerano postaje hranilac porodice. I tako od čobančeta postaje težak - domaćin. Toliko iz tog perioda. Bio je, vele, naočito mrmak, kao i svi drugi u njegovom kraju.

I ništa više.

A onda rat. Garača je u ustanaku od prvog dana. Hrabar, spreman i na najteže zadatke. Bombaš, među prvima na vatrenoj liniji. Strah i trepet za neprijatelja. U bici na Ripču, gdje je učestvovao kao borac Petrovačkog bataljona, pohvaljen je javno pred strojem. Ponovio se to na desetine puta kasnije.

Bio je među onim borcima koji su išli ispred jedinice i krčili put svojim drugovima. Redaju se bitke za bitkom i uspjesi Miladina Zorića Garače.

Mnogim njegovim saborcima iz Treće krajiške, Drugog bataljona ostaće u sjećanju napad na Banjaluku u noći između dvije godine - 1943 i 1944. Te noći i 1. januara 1944. godine Miladin Garača će sa svojim drugovima napraviti pravi podvig.

Svitilo je prvog januara 1944. godine kada je Miladin Zorić Garača, trčeci preko brisanog prostora prvi ušao u hotel „Palas“ i sa nekoliko rafala „čestitao neprijatelju Novu godinu“.

Sutradan, kad je naredeno povlačenje Miladin će imati zadatak da bude u zaštitnici na potezu od „Palasa“ do Gornjeg šehera.

I ponovo ovaj preduzimljivi mrmak i njegovi drugovi odlučuju se na nemoguće. Zaposjedaju jedno dvorište i mitraljezima dočekuju fašiste. Umjesto da zauzmu mjesto iza barikade, odlučuju se za brisani prostor, tek obrastao ukrasnim šibljem.

A prije toga iz nekoliko dvorišta je pokupio stare stvari, cerade, sanduke i druge sitnice i postavio ih na cestu, da liči na minsko polje postavljeno na brzini, da bi zaustavio tenkove. I trik je upalio. Nijemačka pješadija je ubrzo otvorila vatru prema stvarima razbacanim na cesti, a artiljerija je precizno gadala barikade iza Miladina i njegovih drugova, one iste barikade za koje je nešto ranije Miladin Zorić Garača tvrdio da su loša zaštita.

A kad su se fašistički vojnici približili dvorištu i živici zaštekali su partizanski mitraljezi.

● **Osamnaestog januara** nastavljaju se četiri decenije od pogibije slavnog ratnika - bombaša, mitraljezca, komandira čete u Trećoj krajiškoj brigadi Miladina Zorića Garače iz Oraškog brda kod Bosanskog Petrovca

Iznenadenje je bilo potpuno. Neprijatelj se povlači. Miladin i njegovi drugovi ne štete municiju. Tenkovi su promijenili smjer i otišli prema Vrbasu. Bojali su se Garačinog lažnog minskog polja. Švapska pješadija se povukla, pokušala je da na drugom mjestu nađe prolaz i napadne partizane.

Desetine mrtvih njemačkih vojnika bili su dovoljno upozoreni Nijemcima da se okanu ovog pravca. A Miladin Zorić Garača znao je u svakom trenutku kako nadmudriti neprijatelja. Najčešće je za svoj položaj birao mjesta koja su neprijatelja najmanje interesovala, koristio je brisane prostore, za koje su fašisti računali da su čisti, da partizani nisu spremni da se izlažu tolikoj opasnosti.

I upravo takav način postavljanja zasjeda, kako je to činio Miladin Zorić Garača donosio je prave rezultate. Ali, za to je trebalo imati dovoljno hrabrosti i spremnosti. Garača i grupa njegovih drugova su znali da se na taj način priređuje pravo iznenadenje. U ostalom u svim borbenim izvještajima Drugog bataljona Treće krajiške spominju se uspjesi Miladina Zorića Garače.

Tako je bilo u borbama na Bihaću i Tesliću, na Isaru kod Bijelog Polja, na Čelebiću, na Drvaru u vrijeme desanta.

Podvizi ovog slavnog borca mitraljezca, komandira Prve čete redali su se u borbama kroz Srbiju, za Beograd i na Sremskom frontu.

Kraj rata je bio na vidiku. Ujutro 18. januara 1945. godine, kad je sve mirisalo na slobodu, pao je Miladin Zorić Garača.

Pred bustom ovog heroja osvanuće 18. januara svježe cvijeće. O ratnom putu bombaša, mitraljezca, komandira, heroja govoriće osnovcima njegovi ratni drugovi. I neće imati riječi da iskažu koliko je hrabrosti bilo u Miladinu Zoriću Garaču, koliko je žurio da sloboda dođe što prije.

I danas njegova bronzana bista u Spomen parku u Bosanskom Petrovcu budi sjećanja, obnavlja priču o hrabrom ratniku.

A cvijeće na bijelom sniježnom pokrovu biće znak da hrabri bombaš Garača nije zaboravljen.

Jelenko SLATINAC

DECENIJE NA RADIO- TALASIMA

ski ili sindikalni izlet, napišem izvještaj. Želio je, naime, da provjeri kako ću se snaći, da li mogu raditi kao novinar. Bio je to izvještaj napisan isključivo za Acu i drugi ga niko nikada nije pročitao. On ga je dobro ocjenio, učinilo mu se da od mene, kao novinara, može nešto da ispadne i brže bolje je Beogradu javio da sam primljen u radni odnos kao dopisnik Tanjuga iz Sarajeva. I dan-danas čuvam rješenje o zasniavanju radnog odnosa sa Tanjugom. Tada je to tako moglo - da se telefonom čovjek zaposli, bez konkursa, probnog rada...

STAN KAO MAMAC

Moje novinarsko naukovanje i dokazivanje u Tanjugu neće dugo potrajati: poslije nekih pola godine morao sam da odem na dosluženje vojnog roka. U međuvremenu, dopisništvo se našlo pred rastormiranjem. Nas desetak ostalo je bez posla, ali su se o nas počeli da „otimaju“ Radio-Sarajevo i „Oslobođenje“, jer se smatralo da se radi o varenim i pečenicim novinarima, iako sam, na primjer, ja imao samo pola godine staža. Naime, bilo je to vrijeme kada smo sve počinjali iz početka, kada je i novinara trebalo svijećom tražiti.

nog komiteta Svetolik Gospić mi je jednog dana predložio da ostanem, a zauzvrat mi je obećao da ću dobiti stan. Na taj mamac sam se odmah upecao. Šta da ti pričam: dobiti tada stan nije bila mala stvar.

Da u stanu ne bih samovao, oženih se Banjalučankom Olgom skojom sam se upoznao još u Sarajevu. Nakon tri godine rada u Tuzli, morao sam da odlučim: hoću li preći u Mostar ili Banjaluku. Valjda po onoj „odakle ti je žena“... godine 1954. stigao sam u ovaj grad i tu, evo, ostao. Za sva vremena. Dolazeći u Banjaluku ni u snu nisam vjerovao da ću tu završiti svoj radni vijek. Ali, dan po dan, godina po godina, decenija po decenija... i postadoh veći Banjalučanin nego što bih ikad bio Sarajlija.

NISAM PJEVAČ

Kada se, jedne godine, počelo govoriti o tome da će se na nekom Medenom polju početi da gradi Čeluloza, kolega Avdo Husarić i ja posjedamo na bicikle i podemo u potragu za tim Medenim poljem. Čudom smo se čudili šta bi pametnim ljudima da fabriku dižu tako daleko od grada. Pitali smo se, kako će radnici dolaziti na posao, u tako udaljenu fabriku.

razerović je organizovao snimanje u svojoj kancelariji, u podrumu Robne kuće „Palas“. Mislim da je Čune tada prvi put mogao sebi da sasluša.

Javljao sam se telefonom. Prvo bih nazvao međugrad i rekao da trebam u Sarajevu 23-846. Bio je to broj stenografa. Onda je valjalo sa tima čekati na vezu, moljakti, urgirati... Godinama su novinari Radio-Sarajeva bili - anonimni. Nikom nije padalo na pamet da kaže ko je autor informacije, izvještaja, reportaže iz, recimo, Banjaluke. To je uvedeno tek kasnije, mnogo kasnije. Po nekoj mojoj procjeni, za 31 godinu izvještavaja iz Banjaluke poslao sam 40.000 minuta teksto-va, raznog žanra. Radno vrijeme nije postojalo. Svaki dnevni događaj morao sam da „pokrijem“.

Oktobarsko-novemarski dani 1969. godine nikad se ne mogu da zaborave. Radilo se bez predaha. Noć smo pretvarali u dan, dan u noć. Imao sam obavezu da se javim svakog sata. I tako danima.

Evo već pola godine sam „rahat“. Kao da nikad nisam radio jedan takav dinamičan posao. Ne mislim na mašinu, na mikrofoni. Prezasićen sam. Umoran. No, sve mi se čini da će se ponovo javiti želja da radim, čeprkam, pišem... Ko zna!

Limun PAPIĆ

U želji da nedostatak prostora (bar za sada) u listu za pjesničke priloge donekle nadoknadimo, Redakcija je odlučila da u novogodišnjem broju objavi priloge bosanskokrajiških pjesnika. Njihov odziv, međutim, bio je takav da se, i pored najbolje volje, za sve prispjele pjesme nije moglo naći mjesta u tom našem, revijalnom broju lista. Zbog toga u ovom broju „Nedjeljnog Glasa“, prostor namijenjen priči i prikazima književnih djela, ustupamo poeziji i objavljujemo još pregršt stihova krajiških autora.

Bez pretenzija da se pravi studioznija panorama savremenog (ovovremenog) krajiškog pjesništva, Redakcija smatra da su pjesme objavljene u novogodišnjem i ovom broju „Glasa“ bar donekle ilustracija trenutno poetskog stvaralaštva ovog kraja.

Ahmed Bešić: ŽENA SA PREDMETOM (terakota)

USPOMENE

U smrti ima nečeg uzvišenijeg od nje same. Možeš li se prisjetiti svih tih minulih vremena, ima li nade da se rođenjem oslobodiš svih smrti koje su nas negda potresale?

Pjesmo
u tebi su uspomenične
sve te odbojane
riječi.

Možeš li shvatiti crve u korijenu mladog hrašća, opravdati zrele hrastike na bivšim grobljima; umiješ li umnije od Panonskog mora zapljusnuti naše duše balkanske?

Pjesmo
u sebi - gdje smo-
uspomenama?

Ranko PRERADOVIĆ

APOKALIPSA PUŽA

Puž sa kopna dalekog, nepoznatog
kreće na put.

U kosmos, u nevrjeme, u beskonačnost,
i mada to zvuči patološki
put će biti njegova neizmjenjnost
u kojoj će, gle čuda, istrajati.

Iz nemogli otpašće na prvoj krivulji
ali on, sa omčom vlastita udesa, znaće i
poslije više vijekova pravi put.

Sadik TABAKOVIĆ

ISKRA U VREMENU

Život nije tek usputna stanica
na proputovanju - u ništa.
Tračak svjetlosti prapočeca on je
ISKRA U VREMENU
trajanja
i nestajanja.

Ratko LUKENIĆ

GLUMAC

Enesu Kiševiću

Koja nas svjetlost obasjava
dok se u prašini rveš
sa tuđim životom?
Ona prosiječe mrak
u kome drijemamo
i stegne nas rukama
tvoga novog tijela.
Ona nas pomiješa
sa mrtvim stvarima;
jedva se prepoznamo
poslije mnogo dana.
A jesmo li stvarno isti
u ovom mučnom tijelu?
U našem se smijehu,
u našem se plaču,
u našem se umiranju
tvoja umjetnost ljeska!

Ranko RISOJEVIĆ

ODMOTAVATI ZAPIS

Uči u vrtlog
s olovkom u ruci

dušu joj vaditi
da poteče
u nedogled.

Vojin TRIVUNOVIĆ Small Iftić: ŽENA I PTICA

U VEDROM POLJU RUKOTVORIH VINOGRAD

Skupljajući plodove po neplođu i neori
i jači i bešnji blo sam umiljat

Točak izblanjaču za svemirsku kočiju
od belog jasena s paocima i šinjama
s gobeljama od tisovine

Na mom pogrebu možete i zapevati
neću biti durovit tašt i osvetoljubiv

Kosu tvoju kosmičku
odrezaću do temena
kopljanike da ne sapličeš
dok za njih umujem

U vedrom polju rukotvornih vinograd
i u njemu kućerak od nepogode gde bežah

Točak izblanjaču
za svemirsku kočiju
u zastrašujuć vis da se vinem

Dragan STUDEN

SKRIVENO OKO

Nikad nisam čuo
da otac plače.
U njemu se slomi bol svaka.
Suza prhne u srce,
pa ono kuća jače,
a tuga prhne, ko orah,
između stisnutih šaka.

Očeve su oči
mora beskrajna.
Suze su samo vali
za koje je tajna
kako da prekrju hridi,
pa da ih neko vidi.

Negdje u ocu, duboko,
postoji skriveno oko.
Kroz životne moreuze
samo tu naviru suze.

Ismet BEKRIĆ

ZIMA

Zima ima takve sprave
Što od kiše snijeg prave,
Pa niz polja i ulice
Pušta snježne pahuljice.
Zima ima takve sprave
Što bijelo tkanje prave,
Pa od grada sve do sela
Blješte bijela odijela.

Zima ima takve sprave
Što rumen boju prave
Pa dječici na studeni
Obrašćice narumeni.

Muhidin ŠARIĆ

PREPO- ZNAVANJE

(Majčin lik)

Sve rjeđe ga vidim
Oči me varaju
da ga vide
To nije on, već
se kaplja krvi
kotrljala niz stepenice
i pala
u bunar za vodu
Nagnem se nad vodu
a kaplja se krvi smije
O meni je riječ

Zdravko KECMAN

RIJEČI

Riječi nam ludost uma,
Cilj pregolem: put mliječni,
Da cvjetovi smo, il šuma,
Uvis bismo nemušti i vječni.

Za njih java uzdanica,
A nas drugi lijek vida,
Vavijek mlada Gojkovica
Od naših glava Skadar zida.

Rad proljećnih svečanosti,
Mi palimo svoje kosti.

Zvonom zvone zvuci priče:
Magloglavi, neposlušni,
A od neko doba niče
Iz duše ti hljeb nasušni,

Nikola TOMOVIĆ

BOLNICA

Sobu u kojoj bolujem
Sunce je zaboravilo

Zidovi imaju dušu-
Bjeline

Pomozi
Plava kućo
Da ozdravim
U dvorištu
Čekaju vrata
I prijatelji

Duško Z. POPOVIĆ

DOK SE ZIMA UTVRĐUJE

Da bi se sve ulice u gradu osposobile za normalan promet, u OOUR-u „Čistoća“ 24 sata dežura deset radnika, posipači kamion i traktori. Sve asfaltno ulice, do pod sama brda oko grada, moraju biti čiste. Na ravno so pomaže ako je temperatura iznad 6 stepeni. Ilija Durbić majstor u „Čistoći“ provjerava ispravnost posipača pred odlazak na teren.

Na potezu od Gornjeg Šehera do Zalužana glavna saobraćajnica kroz grad je pod stalnom kontrolom posipača soli. Na taj način i svo poprečno ulice, za nesmetan saobraćaj osposobljava OOUR „Čistoća“.

Sada posipa i njih naročito efikasni, jer je niska temperatura. So napriza stabla, obuču, kanalizaciju, automobile.

Komunalci spremni - Celzijusi opominju

BANJALUKA, 5. decembra - Ledeni talas vazduha doplovio je sa sjevera Evrope, prema jutarnjim meteorološkim izvještajima, pa se juče Banjaluka probudila pri temperaturi od -17 stepeni Celzijusa. Najhladnije jutro otkako je zima počela i najledenija januarska noć otkad zakoraćismo u novu godinu.

U automobilima, kažu vozači, lede se kočnice, u autobusima gradskog saobraćaja zaleden vazduh, pa ih polovina nije mogla krenuti na liniji i povesti ljude na posao. Kako su stigili do radnih mjesta, ne znamo. Nije bilo lako doći ni do komunalaca da vidimo kako je njima ova iznenađena zima pala. Snijeg je istina, nevelik, ali zima zbilja steže.

Sa grijanjem je neizvjesno, jer je potrošnja mazuta sve veća, pa se zalihne smanjuju. Svakog dana kotlovi progutaju oko 240 tona tečnog goriva.

Komunalce očigledno niske temperature nisu iznenadile. Ali, protiv leda se ne može. Evo šta tim povodom kaže Stevo Čistić direktor u OOUR-u „Čistoća“.

- Ovakvo niska temperatura, koja je juče zabilježena u Banjaluci, praktično je nama komunalcima svezała ruke. A spremno smo dočekali zimu. Soli za posipanje ima dovoljno. Svakog dana tokom 24 sata, u akciji je dežurna ekipa od desetaka radnika sa dva traktora posipača i dva kamiona. Međutim, uzalud posipamo so ako je živa u termometru niža od -6 stepeni. So tada ne pomaže.

U stvari, tada samo šteti, jer izjedka korijenje stabala, mrežu kanalizacije, obuču pješaka. Razmišljali smo da posipamo neku vrstu šljunka, ali ni to ne valja jer je Banjaluka u zimi pa se šljunak taloži u kanalizaciji. Šta preostaje nego da malo vrijeme „pakne“ da se temperatura dignu, pa da posao koji obavljamo bude efikasniji.

Povremeno stižu pozivi iz radnih kolektiva, jer je ponegdje zaštopala kanalizacija. Ali, ne smiju se sisteme puniti vodom pošto je temperatura niža od -5 Celzijusa. Jednostavno, treba čekati, bez obzira što su komunalci spremni.

U „Vodovodu i kanalizaciji“ prema riječima Ajoša Markovića, tehničkog direktora, za sada se ojevovodi na gradskoj mreži „dobro ponašaju“. Dežurne ekipe su formirane. Ljudi, imaju i takozvano kućno dežurstvo. Ako zatreba dolaze. Na terenu dežuraju vodoinstalateri, a mehanizacija je spremna.

Hladna januarska noć nije iznenadila ni vozače. U „Autoprevozu“ u Gradskom saobraćaju, vozači su pohitali već od ponoći da uključe motore, da bi jutrom izašli na linije. Ali, kakva koristi kada se ledi vazduh i autobusi nisu bili spremni. Zbog toga, kaže Dragoljub Janković, dispečer u OOUR-u Gradski saobraćaj, polovina vozila nije mogla na put. Neki su krenuli na linije, ali se nisu vratili. Tako je bilo u Vrbani u našoj Starčevici. „Harmonike“ su ostale zakovane, a radnici su morali pješice na posao.

Šta nam predviđaju meteorolozi za naredne dane? Nebojša Kuštrinić glavni meteorolog u Meteorološkoj stanici u Banjaluci kaže:

- Ovakvo vrijeme zadržaću se i preko vikenda. Uzrok je hladna vazdušna masa sa sjevera kontinenta. Tako je i u cijeloj Bosanskoj krajini i zemlji. I u naredna dva dana možemo očekivati mrazove oko -15 ispod nule. Biće i snijega. U ovom trenutku najbolje je ipak pšeničnim poljima.

P. MATAVULJ
Snimio: R. OSTOJIĆ

Niska jučerašnja temperatura od -17 Celzijusa okovala je ledom stari gradski most. So ne pomaže, ali lopate moraju i staza je očišćena. Drugog načina nema.

Radnici OOUR-a „Čistoća“ juče su razbijali led na mostu i staza je očišćena. Drugog načina nema.

Komunalci su zimu dočekali spremni. Ugovoreno su dovoljne količine soli iz Tuzle. Skladišta u „Čistoći“ su već puna, što se može zaključiti i po ovoj fotografiji na kojoj Miloš Bašić i Mirsad Osmanović pune posipač pred njegov zadatak. Obezbijedena je i potrebna mehanizacija.

Niz strme ulice teško je vozačima da krenu ujutro automobilima na posao. Naročito onima koji nemaju zimsku opremu. Pješacima još teže ako su daleko od autobuskih stanica. Ulica Milana Brankovića je i strma i udaljena od gradskih stajališta.

ZIMSKA NAGRADNA IGRA

FABRIKA KEKSA I VAFLA „MIRA CIKOTA“ NAGRAĐUJE

DESET SLATKIH PAKETA

Deset srećnih dobitnika u Zimskoj nagradnoj igri dobiće slatki paket, proizvode Fabrike kekisa i vafla „Mira Cikota“ iz Prijedora.

Kolektiv Fabrike kekisa i vafla „Mira Cikota“ iz Prijedora je stalni sponzor u našim nagradnim igrama i redovno dodjeljuje deset nagrada - pakete vlastitih proizvoda.

VAŠA
ODJEĆA
NOSI
ZNAK

Poslovnica
Novi Sad
Vaša
agencija

PETO PITANJE

Danas objavujemo peti kupon i peto nagradno pitanje. Pitanje vezano za Fabriku kekisa i vafla „Mira Cikota“ iz Prijedora, koja dodjeljuje deset nagrada. Nagradno pitanje glasi: **Kolika je vrijednost ovogodišnjeg izvoza „Mire Cikote“ iz Prijedora?**

U broju od ponedjeljka objavujemo tekst o Tvornici konfekcije „Borac“ iz Prijedora, gdje je sadržano i nagradno pitanje. O nagradama „Borca“ u jednom od slijedećih brojeva.

Ako kupujete namještaj, nećete se pokajati ako povjerenje poklonite

SPISAK NAGRADA

Do sada smo objavili pet tekstova o sponzorima i pet nagradnih kupona. Pitanja i tekstovi o banjaalučkom „Vrbasu“, koji dodjeljuje prvu nagradu krenuće uskoro. Ovih pet sponzora osigurale je slijedeće nagrade:

1. TRPEZARIJA DIV - dar VRBASA
2. DVA PUTOVANJA U

SOLUN ILI ISTAMBUL, 5. DVA KOMPLETA PREMA ŽELJI DOBITNIKA AUTO-LANACA - daroda na put vodi „VELMORTURS“ - Poslovnica Novi Sad.

6. DESET PAKETA GOTOVIH PROIZVODA - darodavac „MIRA CIKOTA“ iz Prijedora.

O ostalim vrijednim nagradama u slijedećim brojevima.

• Iako je na početku bilo mnogo skepticizma, domaća šasija za televizore ispunila sve zahtjeve savremene tehnologije • Grci prvi kupci šasije • Novi poslovi u kooperaciji sa Poljacima teški pet miliona dolara • Izvoz će u 1985. godini biti udvostručen

DOBAR POTEZ STRUČNJAKA ČAJAVECA

DOMAĆA PAMET ŠTEDI DEVIZE

je, ocjena je stručnjaka, posvećena riječ tehnike, a što je namještanje 90 odsto djelova je iz naše zemlje. Trud nam se najzad isplatio izvozu u ovoj godini čemo 5.000 šasija izvesti u Grčku, a Italijani su pokazali veliko interesovanje za našu šasiju. Najavili su dolazak u januaru da bi potpisali ugovor o preuzimanju „Čajaveca“ šasije-ističe Dragiša Cvetković, direktor OOUR-a TV crno-bijeli i akustika, koja sa 210 zaposlenih radnika posluje u sastavu SOUR-a „Rudi Čajavec“.

Fabrika će uštedjeti ogromne devize na vlastitoj šasiji, jer će potrebna za uvozom šasije iz Čehoslovačke biti sve manja, iako će se zbog robne razmjene one i dalje, ali u znatno manjim količinama, uvoziti.

Ove godine su, prema riječima direktora Cvetkovića, imali dosta problema sa proizvodnjom crno-bijelih televizora. Zapravo, nije bilo toliko problema u samoj tehnologiji proizvodnje nego je zapelo u plasmanu. Tržište kao da se zastilo, a i kupovna moć je opala. Zbog toga i nisu ispunili planiranu proizvodnju u 1984. od oko 50.000 televizora. Ipak, finansijski plan neće biti doveden u pitanje. Ukupan prihod od oko 1 milijardu i 50 miliona dinara biće nešto i prebačen.

NOVI PROIZVODI
Uvidjevši da sa televizorima ne ide baš najbolje, u ovom kolektivu su krenuli u osvajanje novih proizvoda.

Postigli smo dogovor sa poljskom firmom ZRK „Kaspežak-UNITRA“ o

KONSTRUKCIJA: Za ovom tablom rade se prvo ideja, potom šema i konstrukcija elektronskih aparata. Rasko Đurić, rukovodilac odsjeka za razvoj brine o dizajnu televizijskih kutija

MONTAŽA: Kada su sva ispitivanja pojedinih elemenata televizora okončana pristupa se montaži prijemnika, a onda slijedi još pakovanje i televizori su spremni za put do kupaca

ISPITIVANJE: Za ovim pultom se obavljaju sva ispitivanja televizora. Milorad Košpić i Tomo Matić dežuraju kod elektronskih mozgova

GLAVNI KONSTRUKTOR: Sve se u ovoj fabrici vrti oko dvojice stručnjaka, diplomiranih inženjera elektronike i Iraca - na Tarek Al Maloula i Abdul Halim Kala. Oni su glavni konstruktori u OOUR-u „TV crno-bijeli i akustika“.

RO Duvanska Industrija Niš
59 B. 991 O. VOJ - Niš
OOUR FABRIKA DUVANA „BANJA LUKA“
sa 11 sol. o. Banjaluka

Zlatna medalja za kvalitetu i dizajn na 25. međunarodnom sajmu duvana i mašina Skopje 84.

RADNA ORGANIZACIJA
„METALKA“
RME ZENICA
TVORNICA LANACA I GRADEVINSKIH ARMATURA
78430 PRNJAVOR

ZIMSKA NAGRADNA IGRA „GLASA“

KUPON 5 (Drugo kolo)

Pitanje: Kolika je vrijednost ovogodišnjeg izvoza „Mire Cikote“ iz Prijedora?
Odgovor: _____

Odgovor: _____

Agrokomerc
71230 VELIKA KLAĐUŠA, tel 071/ 775-833

DEŽURNI KIOSCI

Svi zaostali brojevi lista „Glas“ u kojima su objavljeni tekstovi i nagradni kuponi mogu se nabaviti na kioscima „Glas“ u Banjaluci broj 43 (kod Robne kuće „Zenit“) i u Boriku, na kiosku broj 33.

UNICEP

SJECAJUCI SE 1984. GODINE (3)

Sekunde odluke

● Mersud Demirović - i Zlatko Saračević su u posljednjim sekundama važnih dvoboja golovima obezbijedili uspjeh svojih timova

oni najoprezniji fudbalski stratezi nisu se, minulih godina, usuđivali da konstatuju: „Banjalučki Borac i pored neuhvatljivog osipanja igračkog kadra, ima jedan od najboljih timova na drugoligaškom zapadu!“

U skoro svim prognozama, anketama, planovima... Banjalučani su figurirali kao veliki favoriti, ako ne baš za prvo, a ono za jedno od mjesta u samom vrhu tabele. Jer, boje nekadašnjeg prvotimca branili su Sredojević i Orzož, Marjanović i Lazić, braća Raičević i Topić, Đurđević... Uglavnom provjereni fudbalski vitezovi, iskusni fudbaleri, iza kojih je bila duga, i uglavnom, uspješna igračka karijera.

NA RUBU PONORA

Međutim, jedno su prognoze i želje, a sasvim dugo stvarnost, učinak na terenu, golovi i bodovi. Banjalučani u sezoni 1983/84. nikako nisu, i pored svih pokušaja, uspjeli da opravdaju očekivanja onih koji su u njih vjerovali. Tokom samo jedne prvenstvene godine tri puta su mijenjali trenera: prvo je Husnija Fazlić vodio ekipu, zatim je otišao s kormila, a zamijenio ga je Zoran Smileski. Kratkotrajna epizoda sa Srboljubom Markusevićem, završila se prije nego što je i počela, da bi potom i Momčilo Spasojević priskočio u pomoć. Što se prvenstvo više bližilo kraju, situacija po Borac postajala je sve kritičnija: našao se u grupi klubova kojima je prijetilo - ispadanje. Uoči susreta sa Šibenikom, 20. maja u Banjaluci (30. kolo), Banjalučani su imali 29 bodova, AIK na 16. mjestu 26, a Radnik na 15. - 27 bodova! Svi su znali jedno: Borac bitku sa Šibenikom MORA da riješi u svoju korist. Svaki drugi rezultat, vodio bi ga ka - Republičkoj ligi.

S obzirom na to da ni gosti nisu bili sasvim bezbjedni, grčevito su se, na Gradskom stadionu, branili, zatvorivši sve prilaze svom голу. Njihova odbrana, na čelu sa odličnim Ivom Pralijom, odolijevala je 98,5 minuta, izdržala je baržnu vatru domaćina koji je upotrebio sva raspoloživa oružja, ali je mreža Šibenika mirovala. Prilika za pobjedonosni gol bilo je na pretek: Marjanović u 25, Đurđević u 51 (pogodio je stativu), Omerhodžić u 70, Đurđević (opet on!) u 76, pa Demirović u 81. minutu obrukali su se kao malo ko prije njih.

Kada je 2000 posmatrača duboko vjerovalo da se Borčev ponor pretvara u pravi ambis, Banjalučani su u 90. minutu krenuli u posljednji juriš. Sve su stavili na jednu kartu i taj napad krunisan je jedinom, dva boda vrijednim pogotkom. S lijeve strane uslijedio je centaršut. Lopta je padala na nekih sedam-osam metara od gola Šibenika. Na pravo mjesto, u pravom trenutku zatekao se „pravi“ čovjek - Mersud Demirović: ne gubeći vrijeme zahvatio je loptu i iz nekog poluokreta poslao je iza leđa do tada nesavladivog Pralije.

Gol! I pobjeda! Nasušna. Spasonosna.

Strijelac pogotka nestao je ispod tijela saigrača. Ovamo, ka klupi za rezervne igrače, kao u bunilu, trči Neno Lazić, ozarena srećna, reklo bi se izbezumljena lica i dijeli radost sa svima.

Euforiji nikad kralj Sudića Kolarević iz Stare Pazove jedva je prisilio igrače Borca da se smire, kako bi gosti krenuli sa centra. Odmah poslije toga odsvirao je kraj.

- U finišu borbe, Spasojević mi je stalno dovikivao da se pridodajem napadu, da idem pred gol Šibenika! priča je Mersud Demirović. Do tada od toga nije bilo nikakve faje. Međutim, u tom 90. minutu nešto drugo, a ne up-

utstvo trenera, povuklo me je naprijed. U meni je neko fudbalsko čudo govorilo: „Idi, idi pred gol...“ Došao sam i kada mi se lopta našla na domaku noge, nisam razmišljao mnogo: šutirao sam iz okreta - i pogodio mrežu. U tom času od mene niko nije srećniji.

UČITELJ I UČENIK

Ne tako davno, dobojski rukometaši su bili samo dobri, poslušni učenici Banjalučana. Svaku priliku rukometaši Sloge su koristili da od igrača Borca nešto nauče, da ih kopiraju, da im „ukradu“ neku novinu, u igri, treningu, organizaciji kluba. No, vremena su se, očigledno, počela odavno da mijenjaju i u rukometu. Kako je koja godina prolazila, Sloge je imala sve čvršći korak i već podavno predstavljala prvo razrednog prvotimca od koga zazire i - Borac. Učenik je stigao učitelja, u nekim elementima ga i prestigao.

Sezona koja je, evo, u punom jeku, donijela je već, na startu, okršaj Sloge i Borca. Televizijske kamere su 7. oktobra bile uperene k parketu dvorane u Dobroju, a domaćini i njihovi gosti iz Banjaluke su se istinski pobrinuli da gledaoci usali i kraj prijemnika uživaju da posljednje sekunde.

Rivalska, izjednačena, neizvjesna borba trajala je 60 minuta. Ako bi Sloge povelu sa golom ili dva razlike, Borac smogao snage da izjednači. Ubrzo uloge bi se promijenile. Banjalučani bi stekli prednost, a domaćini su jurili - izjednačenje. I tako iz minuta u minutu, sve do 60. Tada su rukometaši Sloge stekli preimčstvo od 22:21.

Slavije u dvorani je počinjalo. Jer, do kraja okršaja ostalo je beznačajnih dvadesetak sekundi. Istina, Banjalučani su imali loptu u posjedu, ali se domaćini nisu mnogo, zbog toga, uzbuđivali: vjerovali su da mogu pojedinačnim „ispadima“ iz „zone“ zaustaviti nalete rivala, da će bitu stanju da „ukradu“ koji sekund, na ovaj ili onaj način.

Na drugoj strani, gosti, ipak, nisu gubili nadu: činilo im se da, i pored munjevitog hoda kazaljke, mogu nesmetano izvesti taj završni i, ujedno, odlučujući napad. Ipak, sve se, manjeviše, odvijalo prema zamislama Dobojslija i njihovog stratega Josipa Glavaša, bivšeg trenera Borca kome je bilo posebno stalo da u ovom dvoboju trijumfuje Sloge.

Sve bi se, sasvim izvjesno, završilo kako su to domaćini priželjkivali da na sceru nije stupio gorostas od igrača, Zlatan Saračević. Naime, negdje ispred gola Sloge načinjen je još jedan prekršaj. S udaljenosti na većoj od deset metara, Banjalučani su trebali da izvedu slobodan udarac. Po rukometnom običaju, stvorila se gužva, niko nikog nije respektovao, guralo se, vuklo. Semafor je mirovao, na znak arbitra, ali su do kraja bile preostale još samo TRI sekunde.

Kazneni udarac je izveden na taj način što je lopta, po dogovoru, odmah, hitro doturena do visokog, ubojitog lijevača Zlatana Saračevića.

Istog trenutka i semafor je stavljen u pokret.

U magnovenju, transu, zanosu... „Zlaja“ je skočio „nebu pod oblake“, uslijedio je silovit udarac i lopta se zarila pod samu prečku, a da njen let nije mogla da čestito prati ni kamera.

Banjalučani su izjednačili onog trenutka kada se sirena oglasila. Još jedan dvoboj učenička i učiteljska se završio. Podjelom bodova, 22:22. Najviše zahvaljujući majstoriji Zlatana Saračevića.

Limun PAPIĆ

AKTIVNOSTI SMUČARSKOG KLUBA „STARČEVICA“

Zimovanja na Vlašiću

● Radnici SK Starčevica obezbijedili su zimovanje na Vlašiću za sve svoje članove pod dosta povoljnim uslovima u tri smjene ● Mogu se priključiti i ostali smučari iz Banjaluke

BANJALUKA — Predstavnici Smučarskog kluba „Starčevica“ obezbijedili su zimovanje na Vlašiću za sve svoje članove i to pod povoljnim uslovima. Prva smjena na programu je već danas (subota) 5. januara i traje do 12. polom druga od 12. do 19. i treća od 19. do 26. januara. Sedmodnevni boravak sa punim pansionom, obezbijedenom „žicom“ i prevozom u oba pravca staje 11.000 dinara. U ovaj iznos uračunata je i obavezna škola smučanja (35 časova) kako za početnike, tako i za napredne smučare. Zanimljivo je istaći da još ima mjesta u svim smjenama, sa po 50 članova, te da se članovima Starčevice mogu priključiti i svi ostali zainteresovani smučari iz Banjaluke.

Predstavnici SK Starčevica će pored organizovanja škola smučanja, provoditi i redovne treninge s prvom ekipom, koja će se na Vlašiću pripremiti za prestojeća takmičenja u Republici, te na nekim klupskim nadmetanjima u Sloveniji. Uoči otvaranja sezone na Vlašiću su izgradili novu stazu, kojom će se koristiti isključivo takmičari. Staza popularnije zvana „Visovi“ stručnjaci kažu, trenutno je jedna od najboljih u Republici. Inače, na Vlašiću radi jedan dupli ski-lift, tri vučnice te bebi-lift, što zadovoljava potrebe ovog sve popularnijeg zimsko-sportskog centra. Za sada i snijega ima dovoljno, tako da su ispunjeni svi preduslovi za dobro zimovanje. U.P.

IZ AKTIVNOSTI DTV PARTIZAN

Aerobik sve popularniji

● Sve tri sale DTV Partizan dupke pune od ranih jutarnjih sati pa sve do kasno u noć ● Samo dizači tegova Partizana nemaju nijednog termina za trening

BANJALUKA — Sve tri sale, dvije male i jedna velika DTV Partizan su dupke pune cijelog dana. Prije podne u salama su, uglavnom studneti i učenici nekih banjalučkih srednjih škola (Metaliska, Tercijarna, Muzička) a po podne i sve do kasnih večernjih sati unutra su rekreativci, gimnastičari, džudisti, polaznici aerobika i atletske gimnastike. Svi termini su popunjeni od ranih jutarnjih sati pa sve do uveče do 22 sata.

Aerobik u Banjaluci ima sve više pristalica. U DTV Partizan ih je stotinu na okupu. Vježbaju utorkom od 18 do 19 sati, a petkom od 19 do 20 sati. Među ljubiteljima aerobika je dosta i starijih osoba, koje žele da i podmaklim godinama sačuvaju liniju i gipkost tijela. Članarina je poprilično visoka 500 dinara mjesečno za odrasle, a 300 dinara za djecu.

Za rekreativce su rezervisani termini utorkom i petkom od 18 do 22 sata za odrasle, a za djecu predškolskog uzrasta ponedjeljkom i četvrtkom od 16 do 17 sati.

Za gimnastičarke GK Partizan 1 — Kosmos slobodni termini su srijedom od 18 do 21 sati nedjeljom od 10 do 12 sati.

Jedino dizači tegova Partizana nemaju nijednog termina za trening u teretani DTV Partizana.

- Bili smo prisiljeni da provaljujemo vrata i ponekad uđemo u teretanu. Valjda će se nešto učiniti na sanaciji teretane kako bi se za iduće prvenstvo mogli dobro pripremiti. - kaže Savo Blagojević, najbolji prvotimac Partizana i standardni član jugoslovenske reprezentacije.

Od ostalih aktivnosti DTV Partizan treba spomenuti dvije masovne sportsko-rekreativne manifestacije „Hodoljublje“ i „Svi na koturljke“ koje jesenas nisu položile ispit iz masovnosti. Jer se na obje ove „masovke“ okupilo jedva nekih pedesetak rekreativaca.

S. RISOVIĆ

U SLICI I RIJEČI

Banjalučki olimpijci

BANJALUKA - Lijepa tradicija da se svake godine u košarkaškom sportu Bosne i Hercegovine proglašavaju najtalentovaniji pojedinci, u stvari olimpijski kandidati i ove godine je nastavljena. Na nedavnoj svečanosti u Košarkaškom savezu

BiH u Sarajevu olimpijskim kandidatima je postalo i troje mladih Banjalučana: Radenko Dobraš i Igor Vučković, članovi BSK-a, te Marina Milošević, košarkašica Mladog Krajišnika.

REGIONALNA LIGA „ZAPAD“ OKOM STATISTIKE

Prvi dio prvenstvene trke takmičenja u Regionalnoj fudbalskoj ligi „Zapad“ je završen, fudbaleri su na zaslužnom odmoru, dok stručni štabovi i članovi predsjedništva klubova sumiraju rezultate, analizirajući jesen, pokušavajući pronaći još bolja rješenja za nastavak nadmetanja. Pokušali smo „okom statistike“ što više pomoći klubovima i navijačima da cjelovitije sagledaju stanje u Ligi, svim klubovima, a najboljim i najslabijim pojedincima, gledaocima...

Već na prvi pogled očigledno je da se nakon duže krize fudbal ponovo vraća na stare pozicije, ne prepuštajući primat nijednom drugom sportu. Tako je i dalje u komunama gdje egzistiraju članovi Regionalne lige, ovo takmičenje najpopularnije i najgledanije.

Najlustriraniji primjer ovim tvrdnjama je velika posjećenost mečeva Regionalne lige. Na 91 utakmicu okupilo se, prema izvještajima „Glasa“ čak 68.800 gledalaca, što je u prosjeku po kolu 5.922, ili po susretu 756. Da gledaoci ne bi bili iznervirani pobrinuli su se fudbaleri, koji su postigli 282 gola, ili po meču 3,10. Svaki od timova imao je svoje „zvijezde“, bez kojih popularnost ovog takmičenja ne bi bila ni blizu sadašnje...

Prema prikazanom u 13 kola jasno je da će nastavak prvenstva donijeti još veća uzbuđenja i interesantne

TABELA (kod kuće)

1. Bratstvo	7 7 0 0 18: 5 14 (100)
2. Elektrobosna	7 5 2 0 23: 5 12 (85)
3. Borac (TD)	6 5 0 1 20: 6 10 (83)
4. Podgrmeč	6 4 2 8 14: 2 10 (83)
5. Šator	7 4 3 0 12: 5 11 (78)
6. Prijedor	7 5 1 1 12: 5 11 (78)
7. Borac (BD)	6 4 1 1 15: 5 9 (75)
8. Mladost	6 4 1 1 15: 11 9 (75)
9. BSK	7 5 0 2 14: 7 10 (71)
10. Berek	7 4 2 1 12: 9 10 (71)
11. Željezničar	6 3 2 1 9: 6 8 (66)
12. Ljubac	7 3 2 2 12: 9 8 (57)
13. Vrbas	6 2 2 2 8: 7 6 (50)
14. Laktaši	6 1 0 5 6: 11 2 (16)

TABELA (u gostima)

1. Elektrobosna	6 2 2 2 10: 9 8 (50)
2. BSK	6 3 0 3 7: 7 8 (50)
3. Borac (TD)	7 3 1 3 12: 13 7 (50)
4. Podgrmeč	7 3 0 4 13: 12 6 (42)
5. Bratstvo	6 1 3 2 6: 7 5 (41)
6. Borac (BD)	7 2 1 4 14: 5 (35)
7. Prijedor	6 1 2 3 5: 7 4 (33)
8. Ljubac	6 1 1 4 7: 14 3 (21)
9. Željezničar	7 1 1 5 4: 15 3 (21)
10. Mladost	7 0 3 4 5: 17 3 (21)
11. Laktaši	7 0 2 5 4: 16 2 (14)
12. Šator	6 0 1 5 6: 22 1 (8)
13. Vrbas	7 0 1 6 5: 17 1 (7)
14. Berek	6 0 0 6 2: 19 0 (0)

NAPOMENA: U zagradi je postotak osvojenih bodova, po kojem se došlo do redoslijeda.

KONAČNA TABELA

1. Bratstvo	13 8 2 3 24: 12 19
2. Elektrobosna	13 7 4 2 33: 14 18
3. Borac (TD)	13 8 1 4 32: 19 17
4. BSK	13 8 0 5 21: 14 16
5. Podgrmeč (-1)	13 7 2 4 28: 14 15
6. Prijedor	13 6 3 4 17: 12 15
7. Borac (BD)	13 6 2 6 22: 19 14
8. Mladost	13 4 4 5 20: 28 12
9. Šator	13 4 4 5 18: 27 12
10. Ljubac	13 4 3 6 19: 23 11
11. Željezničar	13 4 2 6 13: 21 11
12. Berek	13 4 2 7 14: 28 10
13. Vrbas	13 2 3 8 11: 24 7
14. Laktaši	13 1 2 10 10: 27 4

GLEDAOCI

Elektrobosna	19.100 (1.489)-12.000 (1714)-7.100 (1.183)
Prijedor	13.000 (1.000)-9.000 (1.286)-4.000 (667)
Borac (BD)	12.700 (977)-7.400 (1.233)-5.300 (757)
Bratstvo	10.300 (792)-5.400 (771)-4.900 (817)
Podgrmeč	9.99 (761)-4.600 (667)-5.300 (757)
Borac (TD)	9.800 (754)-4.200 (700)-5.600 (800)
Željezničar	9.400 (723)-3.600 (600)-5.800 (829)
Mladost	9.00 (693)-4.300 (717)-4.700 (671)
Ljubac	9.00 (692)-3.800 (543)-5.200 (867)
Vrbas	8.500 (654)-5.100 (850)-3.400 (486)
Berek	7.000 (538)-2.200 (314)-4.800 (900)
BSK	7.000 (538)-2.500 (357)-4.500 (750)
Šator	6.700 (515)-1.900 (257)-4.900 (817)
Laktaši	5.600 (431)-1.900 (317)-3.700 (528)

NAPOMENA: Prva kolona je ukupan broj gledalaca, druga kod kuće, a treća u gostima. U zagradama je prosjek po jednoj utakmici.

Prava borba na proljeće

● Domaći teren odlučio kome će pripasti titula jesenjeg prvaka Lige - Bratstvo bez izgubljenog boda u Bosanskoj Krupi zasluženo na prvom mjestu ● Najuspješniji gosti Elektrobosna, BSK i Borac (TD) ● Marjanović prvi strijelac, dok je Štrbac najbolje ocijenjeni fudbaler jeseni ● Na 91 meču u 13

kola postignuta 282 gola, dok je sve susrete posamtralo oko 70.000 gledalaca ● Elektrobosna najgledanija (19.100), a Laktaši I po gledanosti na začelju (5.600) ● Proljeće još interesantnije i uzbudljivije zbog velike borbe koja se očekuje u borbi za prvo mjesto, kao i na začelju...

NAJBOLJI: Fudbaleri Bratstva iz Bosanske Krupe

mečeve. Bratstvo je na prvom mjestu, međutim, opasno prijete Elektrobosna, Borac, TD, BSK, Podgrmeč i svaki od ovih timova može ponijeti titulu prvaka. I na začelju nije ništa manje interesantno. Uz Laktaše, koji

su već „otpisani“, traže se preostala dva putnika u niži rang takmičenja. Dosta napora moraće uložiti Berek, Vrbas, Željezničar, Ljubić, Sator i Mladost kako bi očuvali sadašnji status.

Umjesto komentara pogledajte statističke pokazatelje, koji najbolje govore o šansama svakog od 14 timova Regionalne lige.

NAJBOLJI SASTAVI

„A“ TIM

● Stojanović (Bratstvo), 7,33 ocjena (9 utakmica), Hadžić (Podgrmeč) 7,18 (11), Omić (Podgrmeč) 7,10 (10), Macura (Berek) 7,44 (9), Bogojević (Bratstvo), 7,45 (11), Pastuhović (Elektrobosna), 7,42 (12), Sarajlić (Prijedor) 7,22 (9), Marjanović (Elektrobosna), 7,69 (13), Štrbac (Borac, TD) 7,92 (12), Beharić 7,62 (13), Karanović (Borac, TD) 7,63 (11)

„B“ TIM

● Dženanović (Željezničar) 7,27 (11), Rizvanović (Berek) 7,15 (13), Lazić (Elektrobosna), 6,92 (13), I. Čehajić (Borac, BD) 7,15 (13), Krupić (Borac, BD) 7,45 (11), Tešnjak (Ljubić) 7,30 (13), Pašalić (Bratstvo) 7,14 (7), Lj. Polić (Borac, TD) 7,60 (10), Muhić (Bratstvo), 7,44 (9), Stanivuk (Sator), 7,37 (8), Hasić (Podgrmeč), 7,16 (13)

hić (Bratstvo), 7,44 (9), Stanivuk (Sator), 7,37 (8), Hasić (Podgrmeč), 7,16 (13)

„C“ TIM

● Pehlić (Mladost), 7,25 (8), R. Lovre (Sator) 7,10 (10), Šabić (Mladost), 6,92 (13), Ml. Omerinović (Elektrobosna), 7,07 (13), Čegar (Sator), 7,42 (7), Karagić (Berek), 7,27 (11), Vidmar (Mladost) 7 (12), Zulić (Podgrmeč) 7,18 (11), H. Jakupović (Podgrmeč), 7,30 (10), Milošević (Prijedor), 7,09 (11), Đaković (BSK) 7,12 (9).

NAPOMENA: U konkurenciju za najbolje sastave ušli su oni fudbaleri koji su odigrali više od 50 posto (7) utakmica. Kod istih ocjena i broja nastupa prednost su imali igrači kluba koji je bolje plasiran na prvenstvenoj tabeli.

ELKTROBOSNA I VRBAS

Najbolje ocijenjena ekipa u jesenjem dijelu takmičenja je Elektrobosna sa prosjekom od 6,95, a najslabija Vrbas sa ocjenom 6,17. Evo redoslijeda po ocjenama izvještaja „Glasa“: Elektrobosna 6,95, Podgrmeč 6,91, Bratstvo 6,86, Prijedor 6,69, Borac, TD 6,67, Sator 6,59, BSK 6,58, Borac, BD 6,56, Mladost 6,53, Berek 6,48, Željezničar 6,42, Ljubić 6,40, Laktaši 6,39, Vrbas, 6,17.

GOLOVI

Na 91. meču Regionalne fudbalske lige (13 kola) postignuta su 282 gola. Po jednom kolu prosjek je 21,7 pogodaka, dok je po utakmici čak 3,10. Napadači su bili najefikasniji u 6. i 8. kolu kada je postignuto po 27 golova ili u prosjeku po četiri na jednom susretu. Najmanje golova bilo je u 1. i 2. kolu, kada su mreže zatresene samo 16, odnosno 18 puta.

STRIJELCI

15 golova: Marjanović (Elektrobosna), 14 golova: Štrbac (Borac, TD), 13 golova: Muhic (Bratstvo), Vidmar (Mladost), H. Jakupović (Podgrmeč), 6 golova: Pašalić (Bratstvo), Logo (Borac, BD), Banjac (Borac, BD), Dervić (Ljubić), Omić (Podgrmeč), 5 golova: Bartić (BSK), Srijemac (Mladost), Karanović (Borac, TD), B. Polić (Borac, TD), Banjac (Sator), 4 gola: Hamzić (Ljubić), Sarajlić (Prijedor), Gavrić (Elektrobosna), Z. Aleksić (Vrbas), Đaković (BSK), Lj. Polić (Borac, TD), 3 gola: Stojčević (BSK), Neškić

(Mladost), Karagić (Berek), F. Kalitak (Berek), Zulić (Podgrmeč), Tešić (Podgrmeč), Hasić (Podgrmeč), Sarčević (Podgrmeč), Pastuhović (Elektrobosna), Me. Omerinović (Elektrobosna), Bešić (Prijedor), Knežević (Prijedor), Ljubojević (Ljubić), Beharić (Bratstvo), Kaljković (Bratstvo), Krnjajić (Borac, BD), I. Čehajić (Borac, BD), Krupić (Željezničar, Karabegović (Željezničar)... Najbolji prosjek imaju vodeći Štrbac 1,16, Marjanović 1,15, potom Pašalić 0,85, Muhic 0,77, H. Jakupović 0,70, Omić i Logo po 0,60 golova po jednoj utakmici...

PO MEČU 756 PROMATRAČA

Na 91 utakmici u 13 kola okupilo se 68.800 gledalaca, što je bez sumnje impozantna brojka. U prosjeku po jednom kolu bilo ih je 5.292, a po utakmici čak 756. Gledanost susreta Regionalne lige najbolja je ilustracija o zanimljivosti takmičenja i pažnji poklonika fudbala. Kako se u proljeće očekuju velika borba za prvo mjesto, odnosno još jača u borbi za opstanak vjeruje se da će ove brojke biti premašene. Nije na odmet podsjetiti da je na susretima drugoligaša Borca bilo, tek nešto više od 1.000 gledalaca.

Evo kako to izgleda po kolima u RFL: 1. KOLO: 5.600 (800), 2. KOLO: 9.000 (1.288), 3. KOLO: 4.600 (657), 4. KOLO: 5.300 (757), 5. KOLO: 6.300 (900), 6. KOLO: 6.500 (929), 7. KOLO: 4.400 (629), 8. KOLO: 7.500 (1.071), 9. KOLO: 3.600 (514), 10. KOLO: 4.700 (671), 11. KOLO: 3.200 (457), 12. KOLO: 3.500 (500), 13. KOLO: 4.600 (657)

Ukoliko su klubovi uspjeli prodati ulaznice samo polovini gledalaca, onda je ostvaren zapažen prihod od oko dva miliona dinara.

PRIPREMIO: Uzeir PAŠALIĆ

KOSARKA

BORAC SE VEČERAS SASTAJE SA ALKAROM

NEMA IZBORA OSIM POBJEDE

● Borac igra najvažniji susret u dosadašnjem toku prvenstva sa prošlogodišnjim finalistom Kupa, Alkarom, večeras u „Boriku“ sa početkom u 19 sati

BANJALUKA - Poslije kratkog predaha „B“ prvoligaši nastavljaju prvenstvenu trku. Što je kraj bliži neizvjesnost je sve veća, bodovi dragocjeniji, a kiksevi teže nadoknadivi! Borac je večeras - u subotu, domaćin Alkaru, prošlogodišnjem finalistu Kupa i direktnim kandidatom u borbi za očuvanje prvoligaškog statusa.

- Sve su nam utakmice do kraja prvenstva važne, gotovo da ćemo stalno igrati „majstorice“, ali od svih tih susreta, večerašnji sa Alkarom je najvažniji, da ne kažem i - presudan govori Angel Trajkovski odnedavno, ponovo trener Borca.

- Sa Alkarom ne smijemo izgubiti, jer bi u tom slučaju, naše šanse za opstanak u društvu prvoligaša znatno umanjili,

sveli na - teoriju. U Sinju smo ostali bez bodova, kažu nesretno - i nespretno, ali ponovni neuspjeh značio bi i duplu bodovnu prednost Sinjanima. Zato, sve je jasno: izbora nemamo osim pobjede. Samo u tom slučaju ostajemo u „kolu“, možemo računati na prodor prema sredini tabela - kaže Trajkovski i dodaje: - Nadam se uspjehu, sigurno sam da pobjeda u „Boriku“ ne bi trebala da bude sporna. Jedino se plašim da se ne podigne atmosfera važnosti susreta, da ne budemo igrali znatno ispod svojih mogućnosti. Iz tih razloga očekujem veliku podršku iz gledališta, jer ona nam je sada više nego neophodna. Početak susreta zakazan je za 19 sati u dvorani „Borik“. E.G.

FUDBAL

KOZARA U OČEKIVANJU PRIPREMA

Bez većih promjena

BOSANSKA GRADIŠKA - Zimska pauza, koja za fudbalere Kozare traje do 10. januara zasad protiče dosta mirno i po svemu sudeći neće doći do većih promjena što se tiče igračkog kadra. Do sada redove Kozare napustio je Bešić koji se vratio u matični klub Obradovac, a iz istog kluba u redove Kozare došao je Šanlak, komesuse pridružio Radulović iz Save (Stare Gradiške) i Jagodić iz Zadrugara (Kočičevo), a u izgledu je dolazak Trivića iz Sloge (Gornji Podgradci).

Po završetku jesenjeg dijela

prvenstva nekoliko klubova bilo je zainteresovano za neke fudbalere Kozare, u prvom redu za mladog napadača Vasiljevića. Zvanično, banjalučki Borac je jedini bio, ali i ostao zainteresovan za ovog igrača kao i za Trešnjicu. Demu i Zaimovića. Rukovodstvo drugoligaša iz Banjaluke predložilo je da se na ovu temu razgovara na nivou Predsjedništva ova dva kluba što još nije ostvareno, pa zato treba računati na mogućnost da jedan od igrača Kozare ipak obuče dres Borca već u proljetnom dijelu prvenstva. N.K.

RUDAR SE POJAČAVA

Bekvalac potpisao

PRIJEDOR - Dragoljub Bekvalac, dosadašnji član „Novog Sada“, od proljeća će nositi dres Rudara. Do sporazuma je došlo prije nekoliko dana. Svoj potpis na pristupnicu drugoligaša iz Prijedora trebalo je staviti i njegov klupski drug Pejović, ali je odložio odlazak zbog obaveza na fakultetu. Kako se očekuje, Rudaru će pristupiti Šavija iz banjalučkog Borca i Vukša iz glamočkog Satora. Predstavnici Rudara su boravili u Sarajevu, gdje su prvoligašem sa Koševa vođeni pregovori oko angažovanja dvojice igrača „Sarajeva“, ali se njihova imena još drže u tajnosti. R.S.

PETI SKUP ŠAHISTKINJA U JAJCU

DANAS START

ŠAH

JAJCE - Danas (subota) u Jajcu startuje peti po redu Međunarodni ženski turnir koji će trajati do 22. januara. Na ovoj najvećoj svjetskoj smotri ženskog šaha nastupiće 13 takmičarki - velemajstori Irina Levitina i Nana Josefiani (Sovjetski Savez), Tatjana Lemačko (Švajcarska), Hana Ernesta-Radzevska (Poljska), Žuža Vereci (Mađarska), Tereza Štadler (Jugoslavija), zatim internacionalni majstori Agnieszka Brustman (Poljska), Nives Garaña (Španija), Marija Petrović, Nina Dragašević i Zorica Nikolin (Jugoslavija), te dvije takmičarke sa titulom FIDE majstora Margarita Voljka (Bugarska), i Vena Bašević (Jugoslavija).

Glavni favoriti za prvo mjesto su Irina Levitina, zvanično druga šahistkinja svijeta i Žuža Vereci, prošlogodišnja pobjednica, dok se velike šanse daju i Nadi Josefiani, učesnici mečeva kandidatkinja.

Glavni sudija turnira biće Nikola Lakić međunarodni šahovski sudija iz Banjaluke.

PLAKETA !?

Košarkaški klub BSK iz Banjaluke je u 1982. godini proglašen najuspješnijim košarkaškim klubom u Bosni i Hercegovini. Specijalnu plaketu Košarkaškog saveza BiH navodno je na jednoj svečanosti u Sarajevu svojevremeno primio nekadašnji banjalučki košarkaški radnik. Do ovog momenta BSK-u ona nije uručena. Međutim, sada bi bilo pravo vrijeme da dođe u prave ruke. Jer, 11. 12. i 13. januara BSK i Sportska dvorana „Borik“ su domaćini juniorskog košarkaškog prvenstva BiH.

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 742
Priprema: Nikola LAKIĆ
šahovski majstor

Bijeli: Kh1, Dg5, Ta1, Tg1, Se2, Lb2, Ld3, pješaci a2, e4, f2, f3, h2 (12)
Crni: Kg8, Dd8, Tc8, Tf8, Sc4, Se8, Lb6, pješaci a7, b7, d6, d5, f7, g7 h7 (14)
Bijeli vuče i dobija!
Pozicija je nastala u partiji Andersen - Horvic (1848) u kojoj je bijeli primorao protivnika na predaju nakon četiri poteza.
Rješenje prošlog zadatka: 1... Te4, Dg3Tg4, i bijeli je predao, jer na 3. Dh3 sledi 3... Tg1 mat!

TRANSFUZIJA BANJALUČKOM ROKU

● Kvalitetni demo-snimci napravljeni u „Plazmi“, doveli banjalučke rokere na radio-talase širom Jugoslavije

„Plazma“ nije najmoderniji studio, ali raspolaže solidnom opremom i što je najvažnije materijal koji je do sada ovdje snimljen zvuči veoma dobro. U proteklih godinama nekoliko banjalučkih grupa snimilo je tu svoje demo-snimke Kulturno-umjetnička društva takođe su ovdje bila česti gosti. Tu su snimali Miladin Šobić i Jadranka Stojaković, a i „Stari znanci“ svoju prvu veliku ploču... „Plazma“ saraduje i s Dječijim i Narodnim pozorištem Bosanske krajine.

Studio je smješten u baraci Poslovnice za kulturno-umjetničku djelatnost Banjaluka, a raspolaže jednim osmokalnim i jednim dvokalnim magnetofonom „TEAC“, dvanaestokanalnom miksetom i mnogo studijskih efekata. Zanimljivo je da je ovo jedan od rijetkih studija koji grupama za snimanje stavlja na raspolaganje i kompletnu opremu za sviranje. Uskoro će biti nabavljena i nova mikseta sa 24 kanala. Studio se „proširio“ na 38 kvadratnih metara, a režija je ponešto pretijesna, svega 10 kvadratnih metara.

Sve tehničke pretpostavke „Plazme“ omogućavaju, a to je i u praksi već provjereno, snimanje veoma dobrih snimaka za radio programe. Iako snimci zadovoljavaju i etandarde za ploče, do sada nije bilo mnogo prilika za to. Pojedinci su, u vrijeme kad je osnovana „Plazma“, upravo očekivali seriju ploča iz Banjaluke. Međutim, proces od matrice do ploče mnogo je komplikovaniji i ne spada samo u sferu tehnike, pa možemo reći da je banjalučki studio u potpunosti ispunio namjenu: omogućio je grupama da kvalitetne demo snimke daju na preslušavanje zainteresovanima, da im se kompozicije vrte na programima Radio-Beograda, Radio-Zagreba... pa i da se zahvaljujući tim snimcima neke grupe pojave na televiziji. A to je prvi ozbiljni korak da banjalučke muzičke grupe izađu iz anonimnosti.

Boris Dražić, Zoran Todorović i Darko Lovšin učinili su svakako pionirski korak osnivanjem ovog studija. Sve više je grupa koje ovdje snimaju, a ohrabruje i podatak da se sve više ovih snimaka vrte na programima jugoslovenskih radio-

Boris Dražić i Rade Ercegovac miksuju snimke „Dinara“

stanica. Dodajmo da je i „Dinar“ nedavno ovdje snimio materijal za svoju ploču, a remiks je uradio Rade Ercegovac, jedan od najboljih ton-majstora u Jugoslaviji (radio na dva albuma Bijelog dugmeta). Ovo je već četvrta saradnja s njim. To je još jedan od dokaza da se u „Plazmi“ zaista mogu napraviti kvalitetni snimci.

Zato i ne čudi podatak da je sve više banjalučkih grupa zauzeto snimanjem u „Plazmi“. Uz popularnu cijenu od 1500 dinara za sat snimanja ovdje im je na raspolaganju i oprema za sviranje, ali i volja Borisa, Zorana, Darke i Čaje da pomognu mladim muzičarima.

D. RELJIĆ

ZVIJEZDE

PJESNIK MIRA I SLOBODE

● Bob Dylan je ostao i suvereno vlada rok-scenom cijelih dvadeset godina ● Smatrali su ga govornikom razočarane, otuđene, ali i razumne generacije

Predstavnik razočarane generacije! To je on - Bob Dylan. Muzičar, pjesnik, šarmer - čovjek koji sa svoje 43 godine i nešto više od 20 godina muzičkog iskustva suvereno vlada pop-rok scenom. Jer, biti

20 godina u vrhu najvećeg „klizišta“, zvanog rok scena nije mala stvar. Naprotiv!

Rođenje 24. maja 1941. godine u Dalasu, a muzikom se počeo baviti od osme godine, svirajući klavir. S nepunih dvadeset godina postao je omiljen u cijelom svijetu. Tinejdžeri željni radosti i sreće poistovjetili su se s pjesnikom mira i slobode, Bob Dylanom. Mladi nisu mogli, a nisu ni željeli da shvate breme rata i sukoba koje je neprestano visilo iznad njihovih glava. Često je Dylan i javno istupao, kao davne 1963. kada je učestvovao u velikim

demonstracijama protiv rata u Vijetnamu, održanim ispred Bijele kuće. Pjevao je on i o lošem položaju crnaca, napadao imperijalističke snage i cijeli svijet ga je poznavao kao „pjesnika protesta“. Nastupao je pred najvećim rok-auditorijumima u svijetu. Prilikom američke turneje, 1974. u prodaju

Bob Dylan: muzičar, pjesnik, šarmer...

je pušteno 660 hiljada karata, a stiglo je šest miliona zahtjeva. Smatrali su ga govornikom razočarane, otuđene, ali razumne generacije.

Kao i sve druge svjetske zvijezde, oreol mističnosti obavijao je i Bob Dylan. Posebno je bilo misteriozno povlačenje sa scene avgusta 1966. godine. Ali, nakon teške saobraćajne nesreće vratio se, tako da je i dan - danas na diskografskom planu još u top-formi. To je uveliko potvrdila i njegova jesenja turneja po Evropi.

Muhamed DŽINIĆ

KNJIŽEVNI KUTAK

(O)GRADA ŽI(?)ČANA

glave limene
doba doboši
na stubovima gvozdenim
razapele čelične
mreže paukove
drže

paučinom opleten
žicaroš tapka groš
bogaj hramlje paru
žica
bodljikava rđa
zjenica
oko grada
korozije plot
kamen odozdo
(duha spomenik)
iz dubrišta
u korov zarasta

Zdenko ČURKOVIĆ

MUZIČKI NOVITETI

Rokeri s Moravu

● Rokeri s Moravu, album broj 10. „Dinastija“

U sve kraćim vremenskim razmacima popularni „Rokeri s Moravu“ izdaju ploče, pa su, eto, stigli i do desetog, jubilarnog albuma. Oni su ujedno nedavno proslavili i sedmi rođendan i primili „Oskar popularnosti“ beogradske „RTV-revije“, kao najuspješnija šou-grupa u zemlji. Kako su imali najveći broj prodanih ulaznica u Domu sindikata, tako su osvojili i prvo mjesto u natjecanju „Pobednik Beograda“. Kako trijumfima „ROKERA“ nema kraja sigurno je da će i album koji se upravo pojavio nastaviti blistavu seriju. Inače, ni ovog puta nisu odustali od prakse da parodiraju aktuelna kretanja.

Sam naziv „Dinastija“ ironizira veliko zanimanje TV-gledalaca za istoimenu TV-seriju i tako što „izvesni Mica Pazigaća iz Los Anđelesa objašnjava šta se to događa u „Dinastiji“. Tu je i „TRAVIJATA“, simpatična pjesma o ljubavi pomorca i operne pjevačice, u kojoj se „problematizira“ približavanje operne umjetnosti širim narodnim masama (interesantno je da samo pjesme počinje arlijom iz Bizoeve opere „CARMEN“!). „Darinka carinka“ razmatra „aktuelni odnos građana i carinskih propisa“.

I ovoga puta „Rokeri“ nastavljaju muzičko eksperimentiranje pa su komponovali svoj prvi „Jugo-cantri“ „u 3 i 10 za Rumu“. Pored „Striken driken“, „Puš, puš“, „Drk, drk“ i drugih duhovitih pjesama sigurno će pažnju slušalaca privući i tradicionalni RTV Moravski plicak“. Ploča je snimljena u ljubljanskom studiju „Akademik“, pod producerskim vodstvom Borisa Bizetića (inače vode grupe).

Miralem PERVIKOVIĆ

DOMAĆA:

1. „LIPE CVATU, SVE JE ISTO KAO LANI“ — Bijelo dugme
2. „PITAJU ME, PITAJU“ — Oliver Mandić
3. „SOBA 23“ — Denis i Denis
4. „BIČEMO ZAJEDNO“ — Dado Topić
5. „CURA K'O GROM“ — Zamba

STRANA:

1. „TOGETHER IN ELECRIOC DREAMS“ — Giorgio Moroder with Philip Oakley
2. „LOVE KILIS“ — Freddie Mercury
3. „NEVERENDING STORY“ — Li Mahl
4. „NO MORE LONELY NIGHTS“ — Paul McCartney
5. „BLUE JEAN“ — David Bowie

NARODNA:

1. „ŠEIK“ — Lepa Brena
2. „ZAKUCAČU JA NA VRATA NJENA“ — Aleksandar Ilić
3. „PROBUDI ME“ — Lana
4. „OSTALA JE SAMO USPOMENA“ — Toma Zdravković
5. „RASULE SE KOSE MOJE“ — Usnija Redžepova

RADIO-BANJALUKA ZABAVNA:

1. „MENI SE NE SPAVA“ — Bijelo dugme
2. „PITAJU ME, PITAJU“ — Oliver Mandić
3. „GORDANA“ — Žarko Mamić i Pepel in Kri
4. „SUTRA JE NOVI DAN“ — Tezeta Kesovija
5. „BOYS IN THE STREET“ — Eddy Grant
6. „BIČEMO ZAJEDNO“ — Dado Topić
7. „IDI BLUZ“ — Dinar
8. „I JUST CALLED TO SAY I LOVE YOU“ — Stive Wonder
9. „STARI MOJ“ — Srebrna krila
10. „MARTINA“ — Kemal Monteno

NARODNA:

1. „RASULE SE KOSE MOJE“ — Usnija Redžepova
2. „MAČE MOJE“ — Lepa Brena
3. „NADAJ MI SE, NADAJ“ — Biljana Jelić
4. „KAKO SI LEPA“ — Bora Spužić - Kvaka
5. „ZDRAVICA“ — Izvorinka Milošević
6. „DRUGA JE KRAJ MENE“ — Aleksandar Ilić
7. „ANDELINA“ — Jašar Ahmedovski
8. „I SAD BIH TE LJUBIO“ — Sejo Pitić
9. „DIJANA LJUBAVI“ — Ferid Avdić
10. „KAKO ČU SAMA“ — Lana

PET NEZABORAVNIH

1. „MAMA“ — Conne Francis
2. „A MAN AND A WOMAN“ — Englebert Humperdinck
3. „BURNING LOVE“ — Elvis Presley
4. „KILLING ME SOFTLY WITH HIS SONG“ — Roberta Flack
5. „THE THRILL IS GONE“ — B.B. King

Priprema:
M. PERVIKOVIĆ

S KOMPJUTEROM NA VIKEND

Imati, ali i čuvati

● Kad se računar pokvari nastaju prave muke, posebno ako je strane proizvodnje, ali se kvarovi mogu spriječiti brigom o „ljubimcu“

Nema nikog sretnijeg od ljubitelja računara kad se napokon „spravica“ nađe na njegovom stolu. Međutim, kao i svaki, i ovaj „ljubimac“ traži njegu.

Kao i prilikom kupovine bilo kojeg tehničkog proizvoda, tako i pri kupovini računara, treba povesti računa o rasirenosti servisa određenog proizvođača. Što se domaćih proizvođača tiče, ne bi trebalo biti problema, ali kad su strani računari u pitanju, stvar je mnogo teža. Prije slanja računara na popravak u inostranstvo, treba, svakako, upoznat carinske propise, jer se lako može desiti da nikad više ne vidite svoj računar. Da ne dođe do kvara, treba se još ponešto znati.

Za neupućenog, vrlo je važno računar koristiti, kako naredbama, tako i primjenom, samo za one namjene koje su navedene u uputstvu proizvođača. Pri pisanju programa treba osobito paziti kod naredbi za izmjenu memorijskih adresa. Vrlo je vjerovatno da u uputi za korištenje računara piše i kakvi su vanjski fizički uslovi za korištenje. Ako ne piše, evo nekih bitnih: računar treba koristiti u sredini gdje nema prašine ili štetnih isparenja u vazduhu (kiseline, lužine, duvanskog dima...); optimalna temperatura eksploatacije ne bi trebalo biti niža od 0° C ali ni više od 40° C; računar, kao i magnetne medije za memorisanje (kasete, diskete ili eventualno diskove), čuvati od direktnog uticaja sunčevog ili drugog zračenja (ultraljubičasto, infracrveno, magnetno...); glavu

kasetofona ili flopija čistiti redovno nakon 10-15 sati rada adekvatnim „čistačem“ (head cleaner); obezbijediti protok vazduha za hlađenje računara (horizontalno - ako ima ventilator vertikalno - slobodnim strujanjem); računr svakako, čuvati i od mogućih potresa; paziti da se računar ne uključuje ili isključuje velikom brzinom, jer se može desiti da se EPROM više ne „sjeća“

Veliki računski sistem zahtjeva klimatizaciju

programa; pri svakom nestanku struje, isključiti računar, bez obzira u kojoj je fazi rada bio, zbog mogućih oštećenja prilikom ponovnog uključivanja mreže.

VAŽNO: Duvanski dim često može biti uzrokom mnogih muka. On stvara neprimjetan „film“ na magnetnim trakama, disketama, kontaktima i na mnogim drugim mjestima, i može prouzrokovati loše priljezanje kontakata ili „blokirati“ disketu.

Na ovaj način, izbjeci će se neki kvarovi, koji ponekad i ne moraju biti „sitni“.

Ivica LUKENDA

SUSRET SA POVRAATNIKOM

Miloš se vratio i - nije se pokajao

Prile nepune dvije godine Miloš Đorđević iz Donjih Podgradaca, vratio se sa privremenog rada u SR Njemačkoj i u rodni Podgradcima nastavio život u krugu porodice. Boraveći u tuđini punih 14 godina Miloš je često razmišljao o povratku u domovinu, ali i o tome - šta raditi kad se vrati. I, opredijelio se za zanimanje koje je sada već sasvim rijetko - otvorio je kovačko-bravarsku radnju u Donjim Podgradcima, gdje obezbjeđuje egzistenciju za sebe i porodicu. To je uradio i nije se pokajao.

- **Zadovoljan sam. Posla ima toliko da mogu da zadovoljim potrebe molih mještana. Ali oni su nadam se zadovoljni mojim uslugama. Važno je da sam konačno kod kuće, sa porodicom i među svojim.**

- **Može li se živjeti od tog posla?** - pitamo ga

- **Mnogi naši ljudi koji se vraćaju sa privremenog rada žele da se bave nekim poslom kojim bi uvećali uložena sredstva. Za mene pak važno da uz normalan rad volje mogu da ostvarim solidan lični dohodak i da uredno izvršavam sve društvene obaveze.**

- **S obzirom na to da je mnogo mladih koji traže posao, postoji li mogućnost da u vašoj radionici zaposlite bar jednog radnika?**

- **Posla bi se moglo naći za još jednog radnika, ali cijene repromaterijala i energije, kao i silno administriranje upućuje me da se više okrenem sitnim uslugama za potrebe sela i poljoprivrede.**

- **A poreske obaveze?**

- **Zasad se ne mogu potužiti na poreska zaduženja i druge obaveze. Međutim, drukčije su moje usluge od usluga ugostitelja, prevoznika ili nekog drugog obrtnika, jer se u mom poslu ulaže veliki trud, to jer rad sa čekićem i nakovnjem, što bi se moralo imati na umu kod određivanja poreskih obaveza. Jer, bez kovačkih usluga na selu nema ni unapređivanja sela ni poljoprivrede.**

Miloš Đorđić je jedan od naših povratnika koji se prihvatio rada u maloj privredi, ali i entuzijata koji se aktivno uključio u rad u mjesnoj zajednici. Njegova aktivnost je započeta u radu društveno-političkih organizacija i u organima Mjesne zajednice, a posebno se istakao u radu sa omladinom, u Fudbalskom klubu „Sloboda“ u Podgradcima. Trener je „Slobode“, ali i više od toga.

Zahvaljujući baš njemu i grupi entuzijasta Donjih Podgradaca, prošlog ljeta je ograđeno fudbalsko igralište, izgrađeno svlačionice i drugi prateći objekti, čime je FK „Sloboda“, prošlog ljeta stekla uslove da se takmiči u višem rangu takmičenja - u Opštinskoj fudbalskoj ligi Bosanske Gradiške.

- **Na kraju jesenje sezone „Sloboda“ je zauzela počasno deseto mjesto, čime smo zadovoljni. A ove godine borili smo se i za kvalitet i za bolji plasman. Samo, želio bih naglasiti i to da sport, rekreacija i sa omladinom moraju postati stalna briga svih organa i organizacija u mjesnoj zajednici a ne samo sportskog društva - napominje Miloš.**

D. MALEŠEVIĆ

NEOBIČNI SUGRAĐANI

Pomislićete možda da se iza naziva „Paris“ nekog zanatskog objekta krije nešto kičersko, čak neukusno. No, ponekad, kao što je to slučaj sa istoimenim frizerskim salonom u banjalučkom Zanatskom centru vlasnika Jonuza Biševca, stoji i jedna lijepa uspomena na ovu evropsku metropolu. Možda je ta riječ - lijepa skromna i neadekvatna - da bi se dočarao sjajan frizerski put, uspješna karijera, i stečena reputacija u ovom zanatu, koji tamo, u neki mode, izjednačavaju sa umjetnošću.

Daleke 1965. godine uputio se Jonuz sa tri prijatelja iz Skoplja, u Pariz da gleda fudbalski susret između reprezentacije Francuske i naše zemlje.

- **Kada sam otišao iz Skoplja nisam imao namjeru da ostanem u Parizu. Ali, šetajući tim gradom, razgledajući njegove znamenitosti, kuće, ulice ljude... u meni se javila neodoljiva želja da ostanem. S obzirom na to da sam još sa četnaest godina počeo šegrtovati kod oca, frizerski posao mi nije bio stran. Dakle, zanat sam imao u rukama, valjalo je pronaći samo posao, kaže smireni uvijek susretljivi Jonuz.**

Prve četiri godine, one najteže, kada čovjek uči jezik i privikava se na nepoznati mentalitet i način života, Jonuz je proveo u frizerskom salonu na čuvenom Šanzelizeu. Pročuvši se posvojoj vještini, vrijednosti i ozbiljnosti zapeo je za oko i vlasniku poznatog francuskog hotela „Džord V“ u istoimenoj aveniji, koja pripada najbogatijem i najljepšem Osmom arondismanu Pariza.

- **Moj dolazak u frizerski salon tog hotela značio je za mene ogroman preokret. Ako tako mogu reći, pod mojim makazama i češljem počele su defilovati glave svih onih ljudi koje sam ja, do tada, mogao samo da sanjam da ću frizirati. U početku sam bio malo zbunjen. No, na svu sreću, brzo sam se privikao. I što je bilo najvažnije, i mušterije na mene - sa smjehom kaže Jonuz.**

A stalne mušterije su među, ostalima, bili Karlo Pont, glumac Sari Milo, mnogi od prinčeva Fejsal, pa čuveni fabrikant Marek Daso, prinčevi Pulinjak, ministar Dornano... Da i napominjemo sve one glumce, političare sportiste koji su se samo jednom zatekli u

FRIZURE I ZA NAJSLAVNIJE

Jonuz Biševac u Svom salonu

● **Banjalučki muški frizer Jonuz Biševac, koji je gotovo dvije decenije radio u Parizu, imao je niz slavni mušterija, među kojima je svakako najpoznatiji Artur Rubinštajn, Karlo Pont, prinčevi iz porodice Fejsal...**

hotelu i posjetili našeg brca. Na drugoj strani, tu je bio i Artur Rubinštajn kome je Jonuz redovno, u nekoliko navrata mjesečno, odlazio kući i tamo ga šišao.

Nekako u isto vrijeme kadaje obezbijedio posao, Jonuz je počeo da razmišlja i o porodici.

- **Da, u Parizu sam upoznao i oženio Banjalučanku; tamo su mi se rodili sin i kćer. Bio je to za mene dodatni motiv da se bacim na posao. A kako sam čitavo vrijeme razmišljao o svojoj zemlji i povratku, upravo sam štedio.**

Nakon 16 i po godina Jonuz se vratio

Jugoslaviju. Kako sam kaže, nije želio da mu djeca pohađaju tuđe škole, da ne znaju maternji jezik. Vratio se, sagradio kuću, kupio i opremio sebi frizerski salon i nastavio stari posao. A kao uspomena ostaje jedan naziv i mnoštvo pisama često prima iz Pariza od svojih starih mušterija. Zovu ga da se vrati, a on jedino što želi, onako intimno, to je da ga sin naslijedi u poslu. O povratku i nerazmišlja ovaj tihi čovjek koji se nalazi među nama i skromno nas prima u svoju radnju, kao da nikada pod njegovim makazama nisu defilovale sve te slavne glave.

O. TINJIĆ

BLIŽE I DALJE OD ČOVJEKA

O mijenama i čudima života i vremena upečatljivo je kazivanje prote Mateja Nenadovića: „Ja sam služio i gospodarilo, popovao i vojvodovao; putovao po narodnom poslu daleke puteve i kod kuće mirno sedeo i u mojoj bašti voće kalemio; vojvoda sam opasne ratove i uživao blagodat opšteg mira: sa carevima govorio sam slobodno, a kad kad zbulio me je govor prostog kmeta; gonio sam neprijatelja i bežao od njih, živio u svakom blagu i izobilju i opet dolazio do sirotinje; imao sam tepe kuće i gledao ih iz šume spaljene i srušene; pred mojim šatorom vrištali su u srebrno okićeni arapski hatovi i vozio sam se u svojim neokovanim taljigama; vojvode dočekivale su zapovesti iz mojih usta i opet sudba me dovodila da pred onima što su bili moji panduri na noge ustajem...“

Iz generacije u generaciju traje ta promjenljivost i hirovitost okolnosti i situacija kroz koje prolazi ljudska jedinka. Slušao sam monolog starog komuniste: „Prije trideset i više godina radio sam u društvu prvoboraca i revolucionara i bio od njih uvažavan. A, dočekao sam da me bezrazložno proziva jedan politički pripravnik, da mi on dijeli packe i drži slovo o tome šta je pravilno, a šta nije. Kad sam se nalazio u centru zbivanja u komuni, neki su bili na njihovoj periferiji. A kad je jedan od njih stigao do centra, postao je nadležan i za mojlični problem. Ali, umjesto drugarskog razgovora i normalnog sučeljavanja argumenata, on je vatreno i arogantno moj zahtjev negirao. I dodao lakonski: „ako to tražiš, ti si protiv sistema!“

Znam i čovjeka koji je u najtežim danima obnove radio na mjestu za koje su odabrani najodaniji. A doživio je da mu politikanti negiraju biografiju i da ga zamjenjuju

OBRTI ŽIVOTA

čovjekom koji mu ni po čemu nije ravan. I, nije trajalo dugo da se to u praksi potvrdi.

Poput stalih smjena sunca i oblaka, plime i osjeke, ili rodnih i nerodnih godina još od biblijske priče o sedam debelih i sedam mršavih krava, i život čovjeka satkan je od uspona

i padova, od uticaja raznih okolnosti i odnosa. Ali, moralni lik časnog čovjeka nikad ne blijedi. Spartanci su to ostvarivali devizom „Sa štitom, ili na njemu“. Danas je dovoljno - OSTATI ČOVJEK.

Rajko SKVARICA

LJUDI I NJIHOVE SUDBINE

Godina Mišinih nadanja

● **Bivši košarkaš Miroslav-Mišo Bilanović vjeruje da će otići na liječenje u Kinu da će konačno odbaciti štake za koje je u ovom trenutku vezan**

Miroslav-Mišo Bilanović: „Nekad košarkaška nada, a danas sam, ev-o, igrom slučaja, vezan za štake“

Dvadeset četvorogodišnji Miroslav-Mišo Bilanović, prelaz jedne godine u drugu dočekao je u UBRO „Termalu“, ali ne u svečanoj sali na slavlju nego kao teški bolesnik u apartmanu hotela „San“.

Nekada izvrstan košarkaš KK „Potkozarje“ iz Bosanskog Aleksandrovcu i velika nada krajiške košarke, iznenada je 1981. morao napustiti sport kojem je kao entuzijata podario najljepše godine mladosti.

Od tih mučnih dana kad su ovom stasitom momku otkazali bubrezi, počela je za njega teška borba, koju je on zahvaljujući svojoj konstrukciji sportskom držanju, uspio dobiti i samo igrom slučaja ostati u životu.

I danas medicinsko osoblje bolnice „Dr Josip Kalfaš“ iz Zagreba, koji su najzastupljeniji za spašavanje Bilanovićevo života, kažu da im u dosadašnjoj medicinskoj praksi nije poznato da neko sa teškim oboljenjem, i dvadesetosmodnevni boravkom u koma ostane živ.

No, Mišo je u tom izuzetak, on je fenomen nad fenomenima, pa treba očekivati da će se vidne posledice, obostrane cerebralne ataksije, snagom volje i upornosti prevazići, i dobiti još jednu odlučujuću životnu bitku.

- **Kako vidite, posljedice teške bolesti još su prisutne. Međutim, i ja sam veliki optimista i nadam se da ću u ovoj atmosferi koja me okružuje u hotelu „San“, znatno poboljšati svoje zdravstveno stanje, i time stvoriti preduslove za dalje liječenje. Moram da kažem da sam imao sreću što sam se našao u sredini okružen divnim ljudima zaposlenim u ovom renomiranom hotelu, kao i medicinskom osoblju, na čelu sa doktorima Jelićem i Georgijevićem. Sve me to čini sretnim i daje mi nadu više da prevaziđem ovu tešku bolest - isprekidano kaže naš sagovornik naslonjen na krevet sa štakama na ruci.**

Obišao je ovaj hrabri momak od početka svoje bolesti pa do danas mnoge bolnice liječilišta širom Jugoslavije, zadržavajući se najviše u Laktašima, gdje se i danas nalazi i uspješno se oporavlja od teške bolesti. Prema sadašnjim izgledima Bilanović bi trebao još jedno izvjesno vrijeme da se zadrži u

ovom liječilištu, a potom nastavi sa novim terapijama-akumputarima, najvjerovatnije u dalekoj Kini. Zasad je ovog čeličnog momka željnog života i sreće ovo samo san, jer i sadašnje troškove liječenja koji se kreću mjesečno i do pedeset hiljada dinara, uglavnom mora da snosi sam.

Shvatajući nevolje u kojima se nalazi ovaj mladi čovjek, nekoliko njegovih drugova pokrenuli su inicijativu prikupljanje novčanih priloga za uspješan nastavak liječenja njihovog omiljenog Miše. Među prvim uplatite je uputio i nekoliko aktivista Udruženja jugoslovenskih građana „Edvard Kardaš“ iz zapadnog Berlina. U nadi da će ova humana akcija naići na razumijevanje i kod čitalaca „Glasa“, koji su u ovakvim i sličnim prilikama pokazali svoju humanost i solidarnost, dajemo brojeve žiro računa: broj dinarskog računa je 10592-621-84-802700-17853-5, a deviznog 10592-621-84-7017-3881-1, a vode se kod PBSOB „Banjaluka“ Banjaluka, Filijala Laktaši, sa naznakom za liječenje Bilanović Miroslava-Miše.

Petar Blažić

ISKOSA GLEDANO

USMJERENA RAZMIŠLJANJA

Brak je sličan saobraćajnom udesu. I za jedno i za drugo potrebni su svjedoci.

XXX

Nasljednost je prvo na što roditelji pomisle kad im djeca donesu slabe ocjene iz škole.

XXX

Profesori su kao dvotaktni motori. Rade po sistemu 1-2, 1-2.

XXX

Znam neke koji imaju i po desetero djece. Za njih važi poslovica: „Ko radi - taj i ima“.

XXX

Danas svi majmuni nisle da su postali od čovjeka.

XXX

Dobro je što Neda Arnerić nije postala trkačica. Svaku bi trku, naime, dobila - za psal

XXX

Ako sin liči na oca - to je posljedica nasljedstva. Ako liči na komšiju - to je uticaj sredine

XXX

Ako je pjesma najbolji lijek za sve, onda bi ploče i kasete trebalo kupovati u apoteci.

Muhamed DŽINIĆ

ALBANSKI SINDROM OPSADE

PERO ZLATAR —
NOVINAR I SVJETSKI PUTNIK

Zabilježio: Tomo MARIĆ

3

Odbojkaši zagrebačke „Mladosti“, spremali su se za revanš-susret u Elbasanu. Bilo je to 1982. godine. U prvom meču Albanci su poraženi ubjedljivo, ali ostavili su dobar utisak.

„Mladostima“ je iz albanske ambasade javljeno: može putovati osamnaest putnika.

Sačinjen je spisak. Osamnaesti putnik bio je **Pero Zlatar**. Imena su odmah dostavljena u Beogradu, u Ulicu kneza Miloša, gdje su albanska ambasada i ambasadorova rezidencija.

... Ispijajući kafu, za koju kaže da „nema kafe do bosanske“, Pero Zlatar se prisjećao tih trenutaka.

ČEKANJE I NEIZVJESNOST

Trebalo je čekati. Imena putnika dalje se proslijeđuju u Tiranu i tek se tada dobija viza. Pretpostavljao sam da za mene znaju ko sam, jer sam već nekoliko puta bio u Albaniji. Znao sam da su obaviještjeni i šta sam pisao nakon tih boravaka u „zemlji orlova“. Čekanje i neizvjesnost. Na sam dan polaska javljeno je: svih osamnaest putnika dobilo je „zeleno svjetlo“...

- Prije ste bili u Albaniji, znali ste otprilike šta vas čeka?

- A... ne... U Albaniji se nikada ne zna šta donosi sutrašnji dan. Kada sam posljednji put boravio, uz Envera Hodžu, vodeći čovjek zemlje bio je Mehmed Šehu „Hodžin brat, prijatelj i najveći saradnik i sljedbenik istinskog komunizma“. U međuvremenu došlo je do obračuna i Šehu je proglašen za „neprijatelja koji je vodio podrivačku đavolsku politiku, služio se špijunažom i zbog toga je bačen na smetlišne istorije“. I prvu i drugu ocjenu dao je Enver Hodža!?

- Prvi utisak o Albaniji?

- Kako se dobija viza za ulazak u Albaniju - Zemlja u kojoj se ne osjeća civilizacija 20. vijeka - Granica se prolazi samo danju - Dostojevski u Albaniji nije pravi pisac - Zemlja bez džamija i crkava

Čudna zemlja, u njoj se gotovo i ne osjeća 20. vijek. Čim stupite na albansko tlo, čekaju vas iznenađenja. Dobijate „uputstvo“ u kojem su objašnjenja za ponašanje prilikom boravka „u jednoj pravoj demokratskoj zemlji svijeta“. Kaže se, na primjer, da pantalone turist ne mogu biti „zvonaste“ niti „suviše živih boja“. Žene u mini ili maxi suknjama ne mogu ući, niti ih koristiti za vrijeme boravka. Muškarcima sa bradom i dugom kosom ulazak takođe nije dozvoljen.

- Carinska procedura traje dugo?

- Službenici se trude da ne steknete takav utisak. Na kraju turisti nisu česti gosti pa ih zbog toga treba shvatiti. O da... Albanci su ostali pri svom običaju da su im granice otvorene samo po danu, od izlaska do zalaska sunca. I po tome su jedinstveni u Evropi.

- Kažu, svuda vas okružuju bunker i parole?

- Albanski sindrom opsade traje već četiri decenije! Tu malenu zemlju Enver Hodža okreće protiv cijelog svijeta. Neprijatelj je stalno prisutan bilo da se radi o „revizionističkoj Jugoslaviji“ ili „revizionistima“ iz Moskve, ili „klika“ iz Pekinga... Po svuda se nalaze bunker i u obliku pečurki. S druge strane, Albanija je „zemlja parola“. Parole su na svakom koraku. One „bombarduju“ građane sa fasada uličnih zgrada, sa krovova kuća, sa razvučenih transparenta preko ulica, iz novina, sa radija, pa čak i sa planinskih padina. Neprestano se „trubi“ o „Albanskoj partiji rada koja brine o svom narodu“, čitaju se knjige Envera Hodže, najproduktivnijeg „pisca“ zemlje, u kojima on

„predviđa upućuje, savjetuje...“

MOĆNA RADIO-TIRANA

- Mala i siromašna zemlja, a moćna propaganda?

- U Albaniji se može čuti jedino ona istina koju lansira, odabira u cenzuriše moćna mašinerija Envera Hodže. Radio-Tirana ima emisije za svijet svakodnevno na 12 jezika. Na radio-aparatima se može slušati jedino Radio-Tirana, to je tehnički tako udešeno, dok se prijem stranih RTV stanica ometa. Albanac je doslovno izolovan od ostalog svijeta.

- Čitali ste „Zeri i populit“, albanski dnevni list?

- Kažu da ima tiraž veći od stotinu hiljada. Formata je „Vjesnika“. Pun je proglašenja, naredbi, upozorenja... Iz svijeta se samo donose „crne hronike“, piše se o teškim ekonomskim krizama... O kulturi, sportu... piše se veoma, veoma malo.

- Albancu se o svijetu malo govori?

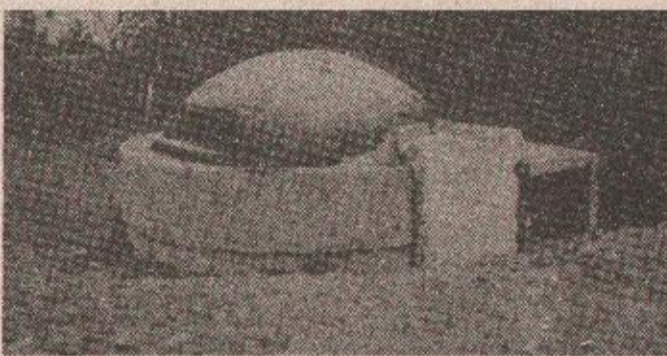
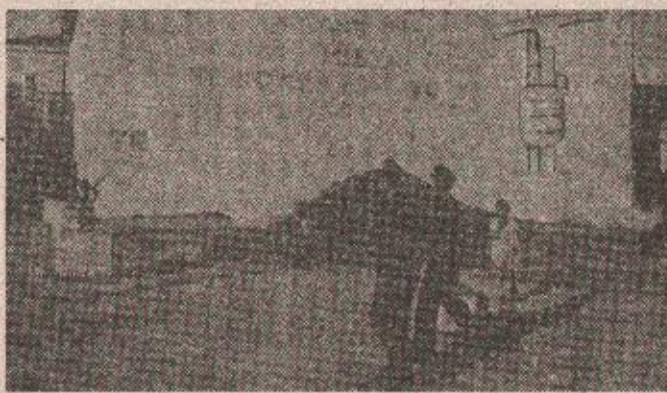
- O svemu tome odlučuje „cenzura“. Na primjer, u Albaniji Dostojevski nije pravi pisac, zatim crkve i džamije su potrebne ostalom svijetu, a ne Albaniji koja ima „veliku Partiju rada i još većeg Envera Hodžu“.

- Građani se ne mogu slobodno kretati iz grada u grad?

- Samo sa posebnom dozvolom.

- Da li ste u tim kontaktima mogli procijeniti kako živi prosječan Albanac?

- Sa običnim Albancem nemoguće je doći u kontakt i razgovarati. Tu su vaši domaćini. Iz razgovora sa njima se saznaje da u zemlji svi žive

Bunker i parole - svakodnevni albanski dekor

isto, filozofija uravnilovke svuda je prisutna. Niske su cijene hljeba, mlijeka i povrća, ali je zato sve ostalo skupo u odnosu na primanja. Prosječan Albanac ne vozi kola, još nema televizor u boji, ne može kupiti stranu štampu, gledati najnovije filmove... Kažu da građani imaju dosta ušteđenog novca, ali za njega malo šta mogu kupiti.

- Džamije i crkve su zatvorene ili porušene?

- Prije petnaestak godina Enver Hodža je ukinuo i samog boga! Jednostavno, rečeno je da bog više ne postoji, te da se u džamije i crkve više ne smije ići. Mnoge su porušene, neke pretvorene u skladišta, odmarališta, čitaonice... Samo rijetke su sačuvane kao istorijski spomenici.

3- Kako je narod na to reagovao?

- Za neposlušne postoje logori, tu se „prevaspitavaju“.

Kažu, opet, da se narod krijući moli bogu, nastavlja sa svojim običajima...

- O svemu tome opširno pišete u svojoj najnovijoj knjizi o Albaniji?

- Biće to dvije knjige. Još razmišljam o naslovu (u međuvremenu je knjiga izašla u dva toma „Glasnik iz Tirane“ i „Gospodar zemlje orlova“ op. T. M.). Osim što sam više puta boravio u Albaniji, dosta sam pročitao knjiga koje su o njoj objavljene, zatim knjige koje je pisao Enver Hodža. Pokušaću da što više osvjetlim jednu uistinu divnu zemlju, divan narod koji živi pod nsvakidašnjom stegom diktatorske politike Envera Hodže.

SUTRA:

SAMO JE ENVER „U PRAVU“

Inspektor Kolins pripali cigaretu i sjetno se osmijehnu. Na zidu prekrivenom bijelom zastirkom nalazila se ogromna fotografija pustinje bez kraja, a u lijevom uglu nazirale su se dvije sitne ljudske figure.

- Evo, ovo smo Megi i ja... Tog dana smo se izgubili od grupe. Megi se uplašila i na kraju, kada smo pronašli vodiča, zaplakala je od sreće.

Gospođa Melon prinese ruku ustima i tiho zijevnu. Suprug je prijekorno pogleda, ali istog časa osjeti da i njega obuzima nezadrživi val dosade i pospanosti. Pogledao je ostale goste. Nisu baš svi zijevali, ali bilo je očigledno da se dosađuju kao i on. Gospodin Smit mu namignu i dade mu rukom znak da preduzme nešto.

- Gospodine Kolins, slajdovi sa vaših putovanja su predivni, - reče učtivo - ali, ako nemate ništa protiv, bilo bi nam draže da nam ispričate neki doživljaj vezan za vaš posao.

Kolins ugasi cigaretu i počeo lagano da gladi brkove.

- Melon je u pravu, gospodine - dodade brzo, primijetivši da se inspektor dvoumi. - Sjećate li se našeg telefonskog razgovora, kada ste me pozvali na večeru? Obećali ste da ćete nam pričati o svom radu.

- Ako sam obećao, nemam kud... ali vi baš nemate srca. Već više puta sam vam rekao da su mi razgovori o tome mučni.

- Ja vas potpuno razumijem, inspektore - prošaputa gospođa Melon - ali zar bi imalo smisla da nas odbijete?

Inspektor je ugasio projektor i prešao u fotelju do prozora. Gosti su ga s nestrpljenjem posmatrali.

- U redu, pobijedili ste. Da li sam vam pričao o gospodinu Vejnu? To je jedan od mojih prvih slučajeva.

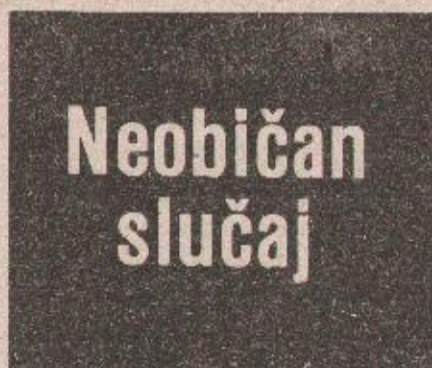
- Vejn... ne, ne sjećam se - reče Smit.

Inspektor ustade i lagano krenu ka sredini sobe.

- Kako biste se osjećali kada biste u svom stanu našli mrtvog, nepoznatog čovjeka? - upita Kolins.

KRATKA PRIČA

R. POPINS

Neobičan slučaj

- Mrtvog čovjeka?! - uzviknu gospođa Melon. - Oh, pa to je nevjerojatno. - Uzbuđeno je zapljuskala rukama. - Pričajte nam.

Bio sam te, večeri na nekom prijemu i vratio sam se kući dosta kasno, poslije ponoći. Stavio sam ključ u bravu, ali sam tada s čuđenjem primijetio da su vrata otključana, iako sam bio siguran da sam ih zaključao. Živio sam sam. Odgurnuo sam vrata nogom i polako zakoračio u dnevnu sobu. Upalio sam svjetlo i imao sam šta da vidim. Pored komode, na metar - dva ispred mene, nalazilo se nečije sklupčano tijelo.

- Pa otkud ste znali da je to taj, kako on rekoste, gospodin Vejn? - mudro upita gospođa Melon.

- Inspektor se usiljeno nasmijehi i odmahnu rukom.

Izvadio sam dokumente iz njegovog džepa, gospođo... I nemojte me više prekidati. Vejn

je ubijen ogromnim nožem, s drškom koja je bila neobično rezbarena.

- Da liste vi uhvatili ubicu? - upita Smit.

- Ne, tada sam bio suviše mlad da bih sam riješio tako neobičan slučaj. U mom stanu nisu pronađeni nikakvi tragovi, nije ih bilo ni na nožu, ni na podu... sve je bilo apsolutno čisto i izgledalo je kao da je čovjek ubijen na mjestu gdje sam ga i pronašao.

- Vaša je sreća što ste radili već u policiji - dobaci neko od gostiju - inače možda biste i vi imali neprijatnosti!

- Pa nije baš tako - odgovori inspektor, nasmijavši se. Odmah je utvrđeno da nemam nikakve veze s tim čovjekom... Jedino je bilo neobično što nisu postojali nikakvi tragovi i nikako nismo mogli da ustanovimo kojim putem je dospio do mog stana. Sve je bilo čisto i na svom mjestu...

- Ko je bio taj čovjek? - upita Smit.

- Eh, trebalo nam je više od polagodne da to doznamo - reče inspektor. Tobože je bio slobodan umjetnik... slikar, ili vajar, ne sjećam se više. Ipak, na kraju balade saznali smo da je bio jedan od najsposobnijih profesionalnih ubica.

- Znači, dobio je što je zaslužio - zadovoljno izjavi gospođa Melon.

- Nije bilo moje da sudim o tome... Mi smo morali da uhvatimo ubicu, bez obzira što je Vejn siguran i zaslužio takav kraj.

- I ko je bio ubica? - upita Smit.

- Polako, ako nam odmah kaže kraj, cijela priča gubi - pobuni se sjedokosi Nelson.

- Inspektore, molim vas, ispričajte nam po redu. Intersuje me kako ste radili.

- Moje kolege i ja došli smo u sukob, jer mi nisu povjerovali da sam, odlazeći na taj banket, zaključao stan. Ja sam bio siguran u to i zbog toga sam odlučio da tragam na svojoj ruku. Evo o čemu se radi. Provjerio sam bravu i ustanovio da je bila ispravna... Neko je jednostavno imao ključ mog stana i to je automatski sužavalo krug sumnjivih. Moje kolege su pokušale da preko doušnika saznaju što više o Vejnu i njegovim poslovima i da tako doznaju ko je trebalo da bude Vejnova posljednja žrtva. Bilo je jasno da je Vejna

ubio neko koga je on trebao da pošalje na onaj svijet.

- Pa ako je tijelo naknadno prebačeno u vaš stan, to su mogli da urade samo dvojica - dobaci neko od gostiju.

- Da... ali bio sam siguran da je Vejn ubijen u mojoj zgradi. Bio bi doista apsurd da ga je neko ubio u drugom kraju grada i onda ga donio baš u moj stan. Ubica se našao u čorsokaku i tada se dosjetio da bi mogao tijelo da prebaci kod mene. Možda nije imao vremena da smislija bolje rješenje.

- Nemam više strpljenja - pobuni se gospođa Melon. - Molim vas recite nam kako ste doznali ko je ubica.

- Moj kolega Benson bio je najpronicljiviji. Nije se smirio dok nije dobro provjerio biografije svih stanara iz moje zgrade. Ubrzo mu je zapao za oko domar i to samo zbog toga što mi je vjerovao da sam zaključao stan, a domar je imao ključeve cijele zgrade. Bio je uporan i više od dva mjeseca je pratio svaki domarev korak. Taj čovjek je djelovao pošteno, imao je veliku porodicu i na prvi pogled živio je tiho i skromno, kao i mnogi drugi. No, Benson je zahvaljujući svojoj strpljivosti otkrio da se domar bavio rasturanjem droge i da je bio jedan od vodećih članova u Ertenovoj bandi.

- Da li je Vejn trebalo njega da ukloni?

- Da... platio mu je sam Erten, jer je domar pokušao da pokupi sav novac od posljednje akcije. Ubica je došao da časno obavi svoj posao, ali je domar bio spretniji i brži.

- Pa zar da od tolikih stanova leš prebaci u vaš? - upita Smit.

- Niko od stanara, u to vrijeme, nije znao da radim u policiji objasni inspektor. - I na kraju, da vam kažem kako smo dokazali da je domar ubica. Ključ je bio slab adut, a ni to što smo dokazali da je imao veze s Ertenom, nije moglo da bude presudno. Odlučilo je to što smo u njegovom stanu pronašli kerice od noža na kojima se nalazio isti žig i broj kao i na nožu. Inspektor je ustao i prišao projektoru - Eto, održao sam obećanje, asada, akose slažete, pokazao bih vam još neke dijapozitive.

HUMORESKA

SKIJANJE

Godinama sam išao na more zbog komšiluka. Jedne godine zbog komšinice s drugog sprata, druge zbog one s trećeg i tako redom do trinaestog. Kad stigne do vrha, onda sve počinje iz početka, od prvog navisa. Naravno, moja žena je morala biti stalno u konkurenciji, a ja sam morao biti novčano konkurentan, da bih pratio njenu trku do kraja. Sve ovo pričam da bi ste shvatili kako sam se lijepo osjećao poslije godišnjeg odmora, kad bi zavladao mir među konkurentima, namoje zadovoljstvo, a bogami, i na zadovoljstvo mojih komšija koji su bili u istoj situaciji. Taj zimski odmor je trajao godinama i nisam mogao ni posmiliti da će mi neko oduzeti nešto što sam čuvao kao svetinju. A onda je po običaju, počelo od trećeg sprata, naravno od Bogatovića. Oni su u naš soliter prvi donijeli opremu za skijanje, i počela je trka, još gora od one ljetne.

Sve je išlo po scenariju koji sam već vidio prije petnaestak godina kad je bio aktuelan prvi odlazak na more. Slijedili su ih Srečkovići sa četvrtog, pa Vidikovići sa trinaestog i tako redom do drugog sprata na kome sam ja stanovao. Bio sam i ovaj put posljednji. Žena je bjescila, razgledala izloge, donosila prospekte, a ja sam šutio i žalio za sretnim zimskim danima koji se, očito više nikad neće vratiti. Nisam mogao cijele zime proći do lifta a da se ne sudarim sa novim parom skija, ili novim modelom štapova koji imaju aerodinamičku liniju (to sam čuo od žene).

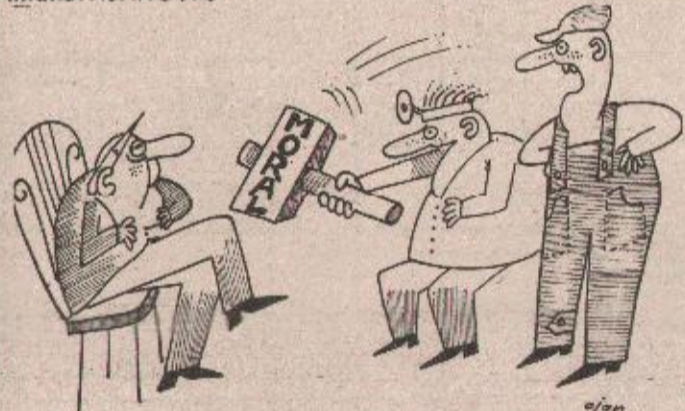
Izdržao sam prvu zimu. Mogu reći da sam imao samo manje gubitke, kako bi to rekli ratnici. Kupio sam djeci skijaška odijela, uz obećanje da će im to trajati bar deset godina.

Odlazak na more sam dočekao gotovo s radošću, jer mi je to sad bilo nekako normalno.

Kako se približavala zima, sve sam se više bojao izloga sa zimskom opremom. Uzalud sam govorio ženi da nemamo novaca. O dmah mi je nabijala primjer komšija, koji imaju manja primanja, ali im žene i djeca imaju kompletnu opremu za skijanje. Znao sam da gubim bitku, ali se nisam mirio s tim da dignem nekoliko kredita, da bih bio na broju u nekom mondenskom zimskom centru. I tako, dok je žena pravila spisak opreme, ja sam vršio konsultacije s prijateljima iz preduzeća šta da radim. Ideja je došla sama od sebe. Neznam samo kako ću objasniti ženi i djeci zašto sam bez njihovog znanja dao slijedeći oglas u novine: "Mijenjam trosoban stan u soliteru, na trećem spratu, za isti ili manji u nekoj prizemnici". Ako i dobijem zamjenu u nekoj dvospratnici ili trospratnici, biću zadovoljan. Tamo je ipak manja mogućnost da su svi ljubitelji skijanja i zimskih sportova.

Abdulah DAUL

Midhat AJANOVIĆ

-Uzalud vam je, doktore. Ne trza on već odavno na taj čekić!

- Ako ćemo pravo, svako ima neku strast. Neko piće, neko duvan, neko žene, a moja je bila lota. Nisam ja, burazeru, igrao kao ovi dunsteri! Levat ispuni "šarenicu" pa hoće na sitnu paru da zgrne milione! Oče, al malo sutra! Para ide na paru, a ne na fukaru! "Sistem", brate, samo sistem! Iskombinujeh svoje brojeve, uplatiš i čekaš... Mora jednom dase uklopiti! To ti je sigurno isto k'o kadrovske kombinacije! Ono jest, treba strpljenja, a bogami i para! Počela tako kod mene i cijela plata da ide na sisteme. A moji brojevi nikako da izidu. I šta bi

ZGODITAK

drugo, nego da zavučem ruku u blagajnu preduzeća Računam, ako me i uhvate, nije mnogo kašnivo, a opet računam vratiću, samo da moji brojevi izlete. I tako, počnem živjeti u strahu. Svake noći sanjao sam ili Suzanu kako stoji pored bubnja, ili kako mi je preduzeće otišlo na bubanj, a

kolegama oči pune suza. A kad se probudim, bude mi lakše. Velim, samo da izidu moji brojevi...

- Pa izadoše li ikako?
- Bome, izadoše!
- Znači, uklopi se sistem?
- Jok, šarenica!
- Kako sad šarenica kad si stalno išao na sistem?
- Lijepo, brate. Izadoše, mi brojevi, al na ledima od šarenog odijela.
- Rebnuše mi osam sara zbog podrivanja privrednog sistema.

Siniša DAVIDOVIĆ

BASNE

MAČJI KAŠALJ

Održavao se mačji izbor Mačke su se lijepo ulizale i zaogrnule svoje krznene bunde. Mačori su im pokazivali svoje devizne knjižice pasu izgledali i lijepi i simpatici. Stari mačor je držao govor. U sali tišina. Samo se čuje pokoji mačji kašalj.

Stari mačor nikome nije davao riječ. Izgovorno je uvod, rekao povod, iznio suštinu i odredio zaključke. Za to vrijeme mačke i mačori su se dosađivali i jedni drugima udvarali. Mnogi su se i zaljubili sklopivši trajno prijateljstvo.

Sastanak je završen uz konstataciju da je bio vrlo plodonosan i koristan. UMJESTO NARAVOUČENIJA - četiri mačke su za to vrijeme plodne i korisne su se sa svojim mačićima uključile u opštu akciju mačjeg kašlja.

STALNO PRIVREMENO

Krava ispraća svoje tele na zapadno tržište i tješi ga: - Nežalosti se, milo. Tamo je naš gaz da stalno privremeno već preko trideset godina...

NARAVOUČENIJE Nije potrebno.

JAJA, JAJA, JAJA...

Kokoška je snijela jaje. Koko-dakoće što od sreće jer se riješila teškog posla, a što jer pred sobom ima svoje jaje. Pijelao pjeva od sreće i čistog interesa: veliko jaje, cijena mu je veća! I domaćica kad pride da kupi jaje ispusti glas u smislu: aaaa! NARAVOUČENIJE jedno jaje mnogo graje - neko daje, nekom daje.

Slobodan JANKOVIĆ

POSTSKRIPTUM

KOVAČ

Mnogi zanati patako i kovački na području opštine Laktaši polako, ali sigurno "izumiru". Mlade, u ovom kraju niko i ništa ne može natjerati na izučavanje ovog zanata.

Mladi bi radije učili za Kovača - Mišu!

PREPORUKA

U Jajcu je u posljednje vrijeme hljeb veoma lošeg kvaliteta. Krivicu za to Pekara prebacuje na OOUR "Mlin", a ovi opet, na one od kojih dobijaju pšenicu. Tržišna inspekcija je zbog nekvalitetnog brašna, odnosno hljeba podnijela prijavu Okružnom sudu u Banjaluci.

Dok se spor ne riješi, potrošačima je preporučeno da jedu - kolače.

JEDINO

Komisije za ispitivanje porijekla imovine u Prnjavoru nisu položile ispit te je zbog toga odlučeno da se taj posao povjeri Opštinskoj upravi za društvene prihode. No, kako ova uprava kadrovski nije osposobljena, teško je pretpostaviti da će se bilo šta promijeniti.

Jedino će se dosad neopravdano obogaćeni u međuvremenu još više obogatiti.

Himzo SKORUPAN

N(OVOGODIŠNJE) ŽELJE

DEMAGOG

OSLONITE SE, VELI, ZAGODINU BOLJU, NA SOPSTVENE SNAGE I NA MOJU VOLJU.

IDEALIST
IDEALI UVIJEK NEK VAM BUDU PREČI, MJESTO GOVORNICE DRŽITE SE RIJEČI.

EKONOMIST
STVORITE USLOVE DA NESTANE DOJAM, KAKO JE I DINARSKI SISTEM GEOGRAFSKI POJAM.

HUMORIST
U NOVOJ GODINI DA NE-MAJU KORISTI

OD PONEKIH AKCIJA JEDINO HUMORISTI.

GRADANIN
U SVIJETU NEK NE BUDE RATA, A DA KOMŠIJA SMEĆE NE BACA SA SPRATA.

SELJAK
OPŠTINSKI FAKTORI DA MI SMANJE MUKU, PRVU BRAZDU MAKAR, NEK ONI POVUKU.

RADNIK
BIĆE SREĆNO LJETO, I TO NAMA SVIMA, SAMO DA NAM PRODE OVA SKUPA ZIMA.

Božo MARIĆ

MISLI, DAKLE, POSTOJE

- Našoj najvećoj tekovini Dunavu prijeti trovanje Savom.
- Da je socializam proces mogu potvrditi hiljade sudija.
- Narod stalno traži promjene. Pa, zašto se već jednom ne promijeni.
- Računajte s restrikcijom, jer je situacija sve mračnija.
- Biti a' ne biti - pitanje je SAD-a i SSSR-a.
- Protektori svih republika i pokrajina ujedinite se.
- Istina je najveće oružje pod uslovom da imate dozvolu za nošenje od nadležnih organa.
- Kad je država bolesna stradaju zdravi elementi.
- Istorija je učiteljica života, a Dedijer učitelj.
- Sinoć je na Bulevaru revolucije na prelazu iz stare u Novu godinu stradalo nekoliko visokih funkcionera. Pregazilo ih vrijeme.

Zlatko ROGIĆ

TREŽNENJE

- Jesi li bio na dočeku Nove godine?
- Jok, brate, nemam ti ja pare za taj luksuz.
- Jes u pravu si, nemam ni ja.
- A, Pera je išao na doček?
- Jeste, išao je.
- Je li u hoteli?
- Jes boga mi.
- Pa, dobro, kako se proveo?
- Veli, ko bog.
- Vidi, vidi ti našeg Pere, a je li se napio na dočeku?
- A, kakav bi mu to bio doček da se nije napio.
- Ih, mora da mu je posle bilo gadno.
- Što?
- Pa, morao je piti rasol da se istrežni.
- Jok, brate, nije ni okusio tog rasola.
- A, je li trezan?
- Trezan, k'o da nije ni liznuo.
- Ma, nemoj, a kako se tako brzo i istrežni?
- Pomogla mu žena.
- Kako?
- Pa, kad su se ujutro vratili kući iz hotela, ona mu je pokazala prazan novčanik...

Rade DERGOVIĆ

STRUJNI UDARI

ELEKTRO MI ZADA HUJU, PA ISKLJUČI KUĆNU STRUJU.

SAD NE RADI VEŠ-MAŠINA, RUČNO PERE ŽENA MINA.

PORED SVIJEĆE NOĆU SJEDIM, I U SKUPI LUSTER GLEDIM.

SKUPOĆA ME U ZLO TERA, KUPIO SAM TRI FENJERA.

ISPUNJAVAM ŽENI ŽELJU, RANO IDEM U POSTELJU.

MJESTO STRUJE GORI SVIJEĆA, U BRAKU JE PRAVA SREĆA.
Miloš ZRNIC

Goran MILOJEVIĆ

EPIGRAMI

HVALITETLJI

Vlasnik long-plej ploče umilno se ceri kad mu obožavaoci komplimente kažu a pri tome misli: baš su paceri al neka ih, jer kumuju tiražu!

ŠALJIVDŽIJA

Umjesto da mu odbiju na šalu odbili su mu od plate jer su njegovu dosjetku malupodveli pod velike inate!

Milan BOROVIĆ

TEŽAKOVA ČESTITKA

Dobro je, sine, što si dotjerao do perovode u zvanju svom jer motika je proteško pero da bi se moglo pisati njom!

1985

(PREMETALJKA)

TO VOLJENO!

(M.S.)

SLIKOVNI MOZAIK

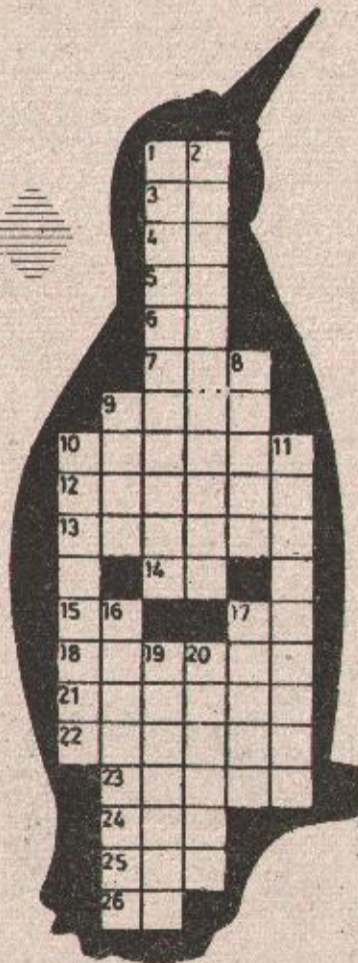
Izrezivanjem gornjih elemenata (ima ih ukupno 10) i slažući ih poput mozaika logičkim povezivanjem rubova, trebate dobiti zanimljivu

pravougaonu sliku koja prikazuje jednu od završnih scena najboljeg ovogodišnjeg filma na svijetu „ET VANZEMALJAC“ koji nedavno prikazivan i u našem gradu.

PINGVIN — KRIŽALJKA

VODORAVNO: 1. Kratica za: post skriptum, 3. Automobilska oznaka za Liban, 4. Treći i prvi samoglasnik, 5. Automobilska oznaka za Zvornik, 6. Inicijali bosanskog pisca Kulidžana, 7. Giganin, 9. Blagajna, 10. Zenka lava, 12. Perzijsko božanstvo zla, 13. Štap, šiba, 14. Najčešći završetak naših prezimena,

15. Hemijski simbol za radij, 17. Lična zamienica, 18. Sprava, naprava, 21. Premaži, 22. Mali trak sunčeve svjetlosti, 23. Gnijla, 24. Njemački književnik, Tomas, 25. Ime franc. glumice Žirardo, 26. Teslini inicijali.

15. Hemijski simbol za radij, 17. Lična zamienica, 18. Sprava, naprava, 21. Premaži, 22. Mali trak sunčeve svjetlosti, 23. Gnijla, 24. Njemački književnik, Tomas, 25. Ime franc. glumice Žirardo, 26. Teslini inicijali.

USPRAVNO: 1. Praboliti, ozdraviti, 2. Ime i prezime poznatog beogradskog glumca, 8. Mačak, mačor, 9. Poznata ličanska pjevačica, Rafaela, 10. Radnik u laboratoriji, 11. Nauka o raščlanjivanju, 16. Raskošan stan, 17. Osobazavisna od feudalca, 19. Vrsta drveta, trator, 20. Fakture.

REBISI NA NOVOGODIŠNJU TEMU

(fraza: 7)

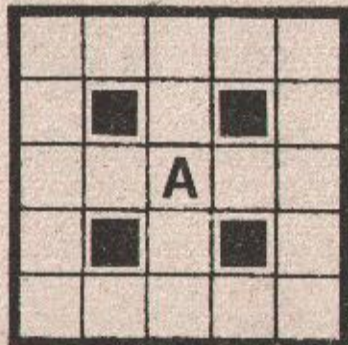
Žika je juče cijeli dan stavljao marke na čestitke, pa sad ne može da govori!

(fraza: 5,4)

- Hík... ne znate vi ko sam ja...

NAJBOLJI SPORTIST BOSANSKE KRAJINE U 1984. GODINI (na slici)	SPORTSKI OBJEKAT (im)	VOJNI ZAPOSLEDNIK	UZGAJIVAČI GOLUBOVA	ADAMOVA DRUŽICA	MESO BAKA	ŽENSKO IME OD MELJA, IVANKA
ATLETSKI KLUB IZ SPLITA						
KRATICA ZA: NETO						
TVORNICA AUTOMOBILA IZ NARIBORA						
PJESMA ODUŠEV-LJENJA						
ISTORIJSKI GRAD KRAJ ZADRA						
HEMIJSKI ELEMENI (znak J)						
DIVLJI MAGARCI						
BRATOV SIN, BRATAMAC						
IZNOS	TRAK RAD, RABOTA USUTI					
POLA		UROCVAJ PRAŽITELJ APEMINSK. POLUOTOKA		OKRUGLO SLOVO		PSAMETIHOV SIN, KNEZ LIDLJE
OTOK U JADRANU				RIMSKI: 6 GLUMAC U STAROBUČ. POZORIŠTU		
SASTOJAK HRANE NEOPHODAN U ISHRANI						
NAŠA STARAJA FILMSKA GLUMICA						
IZBAZIVAČ SAGOVA						

ČAROBNI LIK

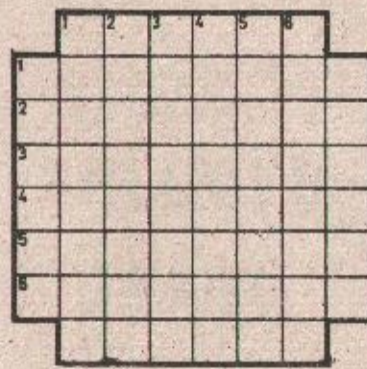
VODORAVNO I USPRAVNO: 1. Mineral s međusobno paralelnim pravcima lomljenja, 2. Svjedočanstva, potvrde (lat.), 3. Grad u Makedoniji, 4. Član aktiva, 5. Stručnjaci za slavenske jezike ili kulturu, 6. Opisivanje i procjena objekata koji podliježu porezu.

(M.S.)

UKRŠTENICA — MOZAIK

Gornje nazive „predmeta“, koji su predstavjeni crtežima, treba uklopiti u mini-lik ukrštenice, tako da dobijete kompletan lik. Svih 6 naziva su petoslovi, a u vodoravne i okomite kolone ide po 3 naziva. Zadatak neće biti težak, jer smo u središnji dio ukrštenice upisali slovo A.

INDIREKTI

ZBOR NOĆNIH PTICA (3-3)

KONTAKTNA MOTKA (3,5)

"OBRT" LISICA (5-4)

... TAD I TI! (3-1-2)

Tužnim srcem javljamo rodbini, prijateljima i znancima žalosnu vijest da je 3. januara 1985. godine u 78. godini života preminuo naš dragi suprug, otac, brat i djed

DUŠAN SEIZOVIĆ

Sahrana će se obaviti dana 5. januara 1985. godine u 13 sati na groblju u Romanovcima.

OŽALOŠĆENI: supruga Vukosava, kćeri: Kosara, i Gordana, brat Miloš, sestre: Radojka i Milja, zetovi: Stevan i Ljubiša i ostala mnogobrojna rodbina.

061655

Dana 5. januara 1985. godine navršavaju se dvije tužne godine od prerane smrti našeg dragog i neprežaljenog

SLAVKA ŠMITRANA
iz D. Karajzovaca

Ni vrijeme koje brzo prolazi ne može izbrisati iz naših srca bol i tugu koja ostaje vječno.

Ožalošćeni: majka Mara, otac Mirko, brat Boško, snaha Ljilja i ostala tugujuća rodbina.

059715

ASIM KIKO (FAIKA) SMILAGIĆ
6.1.1983-6.1.1985.

Danas se navršavaju dvije godine od iznenadne tvoje smrti. Dragi sine i brate, teški su dani bez tvog prisustva s nama, ali ti si uvijek prisutan u našim mislima i očima i nikada te nećemo zaboraviti.

TVOJA MAJKA, BRAT, SESTRE I OSTALA PORODICA

061644

U nedjelju 6. januara 1985. godine navršava se tužna godina od smrti našeg dragog supruga i oca

PETRA MITROVIĆA

Toga dana u 11.00 sati položićemo cvijeće na njegov grob.

OŽALOŠĆENA PORODICA

061616

Dana 10. januara 1985. godine navršava se pet godina od prerane smrti naše drage nam

FATKE ŠABANOVIĆ
rođene
ŠAŠIVAREVIĆ

Hvala svima koji je se sjećaju.

OŽALOŠĆENI: supruga s djecom, zetovima, snahom i unučadima

061628

Dana 4. januara 1985. godine navršavaju se dvije tužne godine od smrti našeg dragog supruga, oca i djeda

STIPE (LUKE) GAGULA

Zahvalni smo ti, dragi supruže, oče i djede, za poklonjenu nam ljubav. Tvoj plemeniti lik ostaće nam u vječnom sjećanju.

VJEČNO OŽALOŠĆENA PORODICA

061642

MALI OGLASI

Veselina Masleše 13
Telefon 34-448

RADNO VRIJEME:
OD 7.00 DO 15.00
SUBOTOM
OD 8.00 DO 12.00

PRODAJA AUTOMOBILI

PRODAJEM automobil golf dizel star deset mjeseci, telefon broj 32-907, Banjaluka.

1-2
061623

KUĆE

PRODAJEM kuću u izgradnji na Paprikovcu ispod bolnice. Ponude na telefon broj 059/27-838, Šibenik.

061638

PRODAJEM kuću useljivu u centru Banjaluke, Ulica Franje Kluza broj 44, telefon broj 30-351, Banjaluka.

061633

PRODAJEM kuću sa ili bez gostionice sa stanovima u Banjaluci. Telefon broj 078/52-997, Banjaluka.

061625

PRODAJEM kuću u 500 kvadratnih metara placa s dozvolom, kućaje prizemna, nova, dimenzija 10x8 metara, selo Kuljani broj 70, useljiva odmah, Anto (Jure) Domić, Kuljani.

061613

ZEMLJIŠTE

PRODAJEM jedan dunum zemlje s građevinskom dozvolom u Laktašima. Telefon broj 011/343-802, Beograd ili telefon broj 812-498, Bosanska Gradiška.

061635

PRODAJEM 10 dunuma obradive zemlje uz vrlo povoljnu cijenu u blizini Zalužana kod Banjaluke, ograđeno i povoljno za gradnju kuće, u Ulici Matije Gupca broj 16, Banjaluka.

061618

RAZNO

PRODAJEM jeftino nove ugostiteljske stvari: šank od rošfaja velikih hladnjem, aparat za točenje piva flašama, štednjak kombinovani masivan, frižider veliki za osmero zaklani LTH, roštilj za ćevape,

IZDAJEM djevojkama namještenu dvokrevetnu sobu u Boriku, telefon broj 30-996, Banjaluka. 061636

ZAMJENA BOSANSKA DUBICA-BANJALUKA

MIJENJAM jednosoban stan u Bosanskoj Dubici za odgovarajući stan, može i veća garsonijera u Banjaluci. Javiti na telefon broj 44-184, Banjaluka. 061622

POTRAŽNJA STUDENT stranac traži komfo-

upl izv.213

ran dvosoban i jednosoban stan, informacije tokom čitavog dana na telefon broj: 21-380 ili 49-876, Banjaluka. 061626

RAZNO

Vršim zavarivanje glava i blokova motora, kućišta motornih pila, te svih metala. Zanatska radionica za „Autoservisa“ u Boriku, Banjaluka. 061621

TRAŽIM ženu za pomoć u kući. Adresa: Abdurahmanović, Ulica Voje Mitrova broj 18/II ili telefon

broj 30-646, Banjaluka. 061627

RADNA MJESTA

Samostalna ugostiteljska radnja „Orhideja“ u Banjaluci, Kozarska ulica broj 21, vlasništvo Merime Muhadžića, traži kuhara za rad u kuhinji KV ili izvršenom provjerom znanja za rad na ovim poslovima 1 izvršilac, KV konobar, 1 izvršilac, za usluživanje gostiju ili izvršenom provjerenom znanja, prednost imaju ženske osobe, Oglas je otvoren do popune, Banjaluka.

046184

RO KLINIČKO — MEDICINSKI CENTAR BANJALUKA

DOUR DOM ZDRAVLJA „Dr. M. STOJANOVIĆ“

LAKTAŠI

Ul. Milana Radmana 4

raspisuje

KONKURS

ZA IZBOR I PRIJEM U RADNI ODNOS NA NEODREĐENO VRIJEME

1. izbor glavnog tehničara - sestre DOUR-a izvršilac 1 (poslovi reizborni)

2. Prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme

- ljekar opšte medicine u odsjeku medicine rada, izvršilac 1

- ljekar opšte medicine u odsjeku za zaštitu zdravlja djece i omladine - školski dispanzer, izvršilac 1,

- ljekar opšte medicine u odsjeku opšte medicine - SHP izvršilac 1;

- stomatolog za rad u dječijoj zubnoj ambulanti, 1 izvršilac.

Uslovi:

pod 1. - viši zdr. tehničar, položen stručni ispit, radnog iskustva 2 god na poslovima glav. teh.

- zdrav. tehničar, položen stručni ispit, radno iskustvo 5 god na poslovima glavnog tehničara.

Pod 2. za sva tri izvršioca opšte medicine završen med. fakultet i položen stručni ispit.

- za stomatologa - završen stomatološki fakultet, položen stručni ispit i radno iskustvo 2 god. za rad sa djecom u dječijoj stomatologiji.

Ujedno se objavljuje i

OGLAS

za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme:

- zdravstveni tehničar smjer sanit. teh. za rad na poslovima u odsjeku higijensko - protivepidemioloških poslova, 1 izvršilac.

Uslovi:

Završena srednja medicinska škola, smjer sanit. tehničar, položen stručni ispit, položen vozački ispit „B“ kategorije, edukacija za rad sa otrovnim materijalima.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu dostaviti dokaze o ispunjavanju propisanih uslova, za nezaposlene obavezno dostaviti ljekarsko uvjerenje.

Nepotpune prijave neće se razmatrati.

OUR DOM ZDRAVLJA

„Dr. M. STOJANOVIĆ“

LAKTAŠI

OPŠTINSKI SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE POSLOVE BANJALUKA

OGLAŠAVA

prodaju vozila putem slobodne pogodbe

1. „Zastava 750 SE“ proizvedena 1980. god. u voznom stanju
2. „Zastava 850“, proizvedena 1981. godine u voznom stanju.
3. „Zastava 750 SE, proizvedena 1982. godine u voznom stanju.
4. „Zastava 850, proizvedena 1981. godine u voznom stanju.

Prodaja motornih vozila održat će se 16.01.1985. godine u 10,00 časova ispred Mehaničke radionice OSUP-a Banjaluka, Ulica Ive Mažara broj bb.

U cijenu vozila nije uračunat prepisani porez na promet koji snosi kupac.

Plaćanje postignute prodajne cijene vršit će se odmah a najkasnije 24,00 sata nakon održane licitacije u blagajni Sekretarijata kad će kupcima biti uručena potrebna dokumentacija o kupovini.

Vozila za licitaciju mogu se pogledati svakim radnim danom od 12 do 14 časova na mjestu određenom za prodaju.

FOTOGRAFIJA

PRORIJEĐENE IZLOŽBE

Banjaluka gotovo i nema takozvanu izlagačku fotografiju. Prije nekoliko decenija foto klubovi su bili mjesto okupljanja fotografa amatera i profesionalaca. Tu se moglo ne samo nešto naučiti, nego se i do materijala lakše dolazilo. Ispunjavajući, da tako kažemo svoju školsku funkciju, klubovi su okupljali i autore koji su se uklapali u tadašnju aktuelnu jugoslavensku fotografiju. Od tada pa do danas dolazi do prekida kontinuirane izlagačke djelatnosti.

Jednu izložbu godišnje do sada je uspijevalo organizovati jedino foto klub „Josip Bosnar“. Okupljajući na njoj jugoslavenske autore, klub svake godine gotovo prevazilazi sve svoje finansijske mogućnosti, pa se tako nikada sa sigurnošću ne može tvrditi hoćemo li i sljedeće godine imati ovakvu zanimljivu manifestaciju. Od samostalnih autora Duško Momčilović je jedini koji se uspio prilagoditi poskupljenjima i teškoćama nabavke foto materijala. Uspeo je zadržati na zavidnom nivou ne samo količinu, nego i kvalitet svojih radova

Fotoreporter Vojislav Garić na zadatku zanimljivo i informativno meta objektivu

Ostao je tako u Banjaluci praktično autor bez konkurencije.

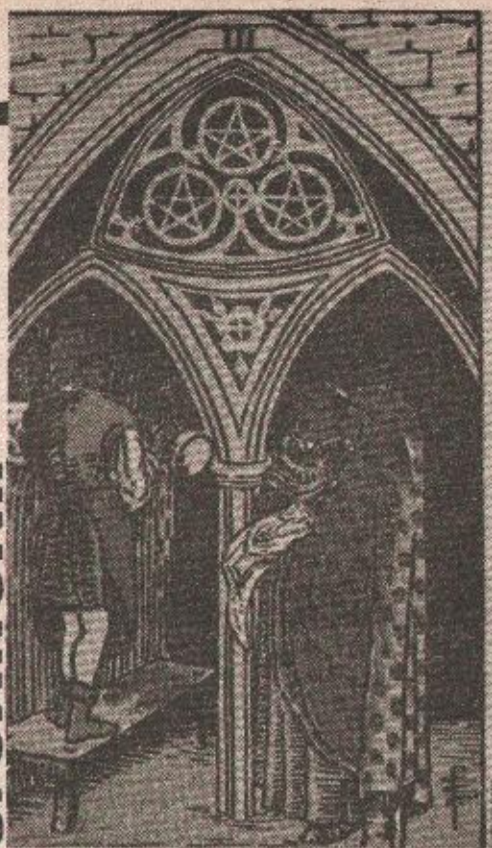
I banjalučki fotoreporteri svakodnevno snimaju. Od obilja materijala kojim raspolazu sigurno je mnogo toga što bi bilo zanimljivo vidjeti na izložbi. Jer, mnogi aktuelni trenuci, običaji,

detalji iz života, često su mnogo interesantniji nego što ih ograničeni prostor novinskog lista može prikazati. Pa ipak, dijelom i zbog nezainteresovanosti fotoreportera, ovakve izložbe nemamo prilike vidjeti.

Davorin RELJIĆ

ZODIJAK

JARAC TRI 31. DECEMBAR — 9. JANUAR

Materijalna djela

Potencijal tri koji ovim Jarčevima daje odlučnost i Marsova frekvencija aktivnosti i ratobornost čini od ovih ličnosti izuzetno vjerne i prilježne radnike čija je energija praktično neiscrpiva. Oni u sebi ujedinjuju konstruktivnu energiju sa kreativnošću i beskrajnom hrabrošću. Sukob nastaje kada uopreku dođu emotivne čežnje i praktičan razum.

Ako su pozitivni, Jarčevi ove dekade uspijevaju da sve što su u životu preduzeli i ostvare, pa ak i ono što svima drugima izgleda nemoguće. Oni su jedni od rijetkih kojima rad i samo rad, predstavlja potpuno i jedino zadovoljstvo. Znaju marljivo i danima da rade, čak i na stvarima koje ih, inače, ne privlače. Ali njih privlači rad tako da i te stvari obavljaju na sveopšte zadovoljstvo. Odmor, tako običan za sve druge, za njih je puko traženje vremena, jer još toliko toga treba uraditi, popraviti, dovesti na pravo mjesto, i pri tom, u radu strastveno uživati, kako manuelnom tako i umnom. Jer, po njima svaki rad je jednak ako ga čovjek obavlja sa ljubavlju i zadovoljstvom.

Negativni Jarci ove dekade su prkosni, neobuzdani u mržnji i pohlepi. Uživaju u superiornosti. Prirodnu im radnu energiju koriste da bi drugima nanijeli zlo i ostvarili sopstvenu vlast nad ljudima a kad ovladaju onda su bez osjećaja, jer su nesrećni. Zbog svoje goleme snage posjeduju i ogromnu nesreću koja nanosi velike štete i njima i njihovoj okolini. Takav Jarac, na istaknutom mjestu u društvu, može izazvati nesagledive nevolje. Protiv negativne teško boriti, jer je u stanju da mnoštvo stvari i pojava drži strasno i čvrsto u svom unutarnjem zagrižanju.

Ravnoteža i izlaz ka životu za Jarce Tri je u saznanju sopstvene snage i njenom korišćenju u konstruktivne svrhe. Snagu moraju stalno koristiti i ne dozvoliti joj da se nakupi, jer i moć je loše onome ko je posjeduje i može sama od sebe da se iskaže, a tada je nekontrolisana. Priroda im je nabijena pozitivnom ali isključivo muškom snagom pa se tajna ravnoteže traži u iznalaženju zakućka u kojima se skrivaju ženske osobine kreativnesnaga koje omogućuju da ova prejaka i prepozitivna ličnost ispolji samu sebe.

Tarot - zapis (karta) ovih ličnosti predstavlja umjetnika na poslu ali joj je naziv materijalna djela to jest uspon u poslovima, povećanje imanja, spretnost u novčanim transakcijama.

Malo je poznatih ličnosti rođenih u ovoj dekadi. Astrolozi predpostavljaju da je to upravo zbog negativnih osobina ovog znaka Jarca koje uspiju da ovladaju ogromnom snagom i usmjerje je ka zlu i uništavanju.

Recimo i to da je u ovoj znaku Jarca rođen njemački državnik Adenauer. Selindzer, Sandberg i Simon de Bovoar.

I, na kraju da se kaže da Jarci Tri imaju primitivnu vrstu svih Marsovih frekvencija, a to je tvrdoglavost i bezaložna upornost što često učini da svu svoju energiju uludo utroše na značajnije stvari i da staru baš u trenutku kad im je djelatni. Preporučuje im se mir i meditacija u prirodi; uspon na neku planinu što hladniju i nepristupačniju u kojoj mogu spoznati tako jednostavna ali izuzetno lijepe predjele.

M. PRAREVAC

PORED TOGA ŠTO GLUMI

STIVEN PROPJEVAO

Lepušasti američki televizijski glumac Al Korli koji u beskrainoj TV seriji „Dinastija“ tumači lik Stivena Karingtona odlučio je da čovečanstvu pokaže još neke svoje mogućnosti i talente.

Osim zgodne pojave i odlučno odigrane uloge mladića koji se u ljubavi dvornu između istog i lepšeg pola, Al Korli je uveren da može i da peva, pa se svojski prihvatio mikrofona.

U SAD je, naime, već puštena u prodaju prva ploča sa pesmama koje peva Al Korli. Ploča je naslovljena „Kvadratne sobe“, a objavljena je u izdanju producentne kuće „Fonogram“.

Još pre nego što je ploča puštena u prodaju, otkupljen je tiraž na kojem bi mogle da pozavide i naj-

slavnije zvezde pop-muzike. Neki su to pokušali da iskoriste za reklamu „pokreta veselih momaka“, ali je pokušaj brzo propao, jer Al Korli u privatnom životu svakodnevno dokazuje da ima sasvim drugačije afinitete od Stivena Karingtona u „Dinastiji“.

„HOLIVUDSKOM KAZANOVU“ POSAĐENA NOVA KOSA

Važan je imidž

Poznati američki filmski glumac Voren Bili odlučio je da po svaku cenu nešto preduzme kako ne bi pokvario svoj izgled. Slavnom glumcu je, naime, naglo počela da opada kosa, pa se 48-godišnji „holivudski Kazanova“ uplašio da ne ostane potpuno ćelav u dogledno vreme.

Zato je hitno otputovao u Pariz i potražio pomoć od jednog poznatog specijaliste. Pošto terapija akupunkturom nije pomogla, specijalista se odlučio na kompletnu transplantaciju kose i slavnom glumcu „posadio“ na glavni novi „skalp“.

Zapadnonemački časopis „Goldene blat“ koji je objavio ovu vest, nije naveo koliko je koštala ova operacija, ali za Bilija to i nije naročito važno. Važno je sačuvati „imidž“...

ITALIJANSKI TRGOVCI ZNAJU I TO

Pokloni „izdajnici“

- Ako muškarac kupuje za ljubavnicu onda je to uvijek veoma mali paket, nešto što se može spakovati u džep ili novčanik, dok je za ženu lijepo upakovan veliki poklon - ženi kupuje skupu kućnu haljinu, ljubavni-

ci svileno intimno rublje - Žena će ljubavniku, koga uvijek vidi kao mladog i atletski građenog čovjeka, kupiti nešto u živim bojama, a muža će odjenuti u tamno, zagasito...

Italijanski prodavci tvrde da tako mogu da pogode da li kupac kupuje poklon za suprugu ili ljubavnicu, odnosno za supruga ili ljubavnika. Ovo je, kako navodi štampa u Italiji, posebno vidljivo onih dana kada se na veliko kupuju novogodišnji pokloni, a tako je bilo i polovinom decembra, uoči katoličkog Božića.

Po zapažanjima italijanskih prodavaca, muškarac koji kupuje poklon za ljubavnicu kupuje nešto što nije veliko i zahtevaće da se spakuje u što manji paket koji se lako može sakriti u džepu ili čak u novčaniku.

Najčešće se u tu svrhu kupuju crne ili tamno-smeđe čarape, kao i pojas za čarape, što se može spakovati u veoma mali paket, a kupac po pravilu gleda da što brže odabere poklon, plati i odmahli iz prodavnice.

S druge strane, muškarac koji kupuje poklon za svoju suprugu redovno izabere nešto poveće, lepo upakovano u veliki paket koji

će impresivno delovati ispod novogodišnje jelke.

Muž za suprugu obično bira skupu domaću haljinu, ali za ljubavnicu radije uzima donji veš od čiste svile.

Slično se u prodavnici ponašaju i pripadnice lepšeg pola, tvrde italijanski trgovci. Kada kupuje poklon ljubavniku, žena najčešće uzima zlatni ključ za stan u kojem se sastaju ili skupi budilnik.

„Uvek mogu lako da pogodim da li žena kupuje poklon za muža ili ljubavnika - kaže Mirno Macili, vlasnik jednog butika u Rimu. - Žena uvek vidi ljubavnika kao mladog i atletski građenog čovjeka i za njega kupuje stvari u živim bojama, crvenoj, žutoj ili zelenoj. Za supruga, međutim, žena redovno bira tamne, klasične konzervativne boje.“

Iskustvo trgovaca poslužiće svakako kao veoma poučno kupcima, i to ne samo u Italiji, prilikom sledećih praznika.

KOZMETIČKI KUTAK
PRIPREMA:
ĐURĐICA GOLJIĆ

Otkloniti tragove umora

- Dugogodišnje iskustvo i nauka su u plodovima prirode pronašli pravo bogatstvo za negu kože. Prirodne maske i oblozi posebno pomažu kada je koža umorna od pretjeranog napora, a to je slučaj i poslije novogodišnjeg slavlja

Nakon prazničnih dana vaše lice je „umorno“ pa ga treba što bolje osvježiti.

Evo nekoliko savjeta kako od prirodnih maski koje imaju višestruko djelovanje (hranjenje kože, izbjeljivanje, čišćenje, natezanje bora, postizanje glatkoće i drugo) dobiti sve ono što je potrebno za brzo i efikasno osvježanje lica.

Jedan od lakših načina je upotreba mrkve. Nastruganu mrkvu pomješajte sa kašikom svežeg kajmaka i pustite da djeluje dvadeset minuta. Ova maska omekšava i hrani a posebno se preporučuje za osjetljive tenove odnosno ekstra suve kože.

Nadalje bi preporučili masku od bademovih mekinja koja je veoma uspješna za masnu kožu. Jednu supenu kašiku bademovih mekinja prelajte kašikom kisele vode tako da dobijete kašastu masu. Nanesite na lice i pustite da djeluje 10 minuta. Nakon toga je skidajte uz blago trljanje. Istovremeno tako pravite piling, odnosno ljuštenje kože.

Isto tako bi vam preporučili masku od pečene jabuke koja je vrlo uspješna za normalnu kožu.

Počenu jabuku ogulite i zgnječite a zatim umitite s nekuvanim mlijekom i tu smjesu nanesite na lice i vrat. Djelovanje je dvadeset minuta a skida se čajem od kamilitice.

Uz lice „umorne“ su i vaše oči. Otečeni kapci i kesice ispod očiju su znaci neprospavanih noći a i slabog krvotoka. U tom slučaju pomaže - izjutra stavite hladne komprese npr. sledene kesice za čaj koje ste prethodne večeri preliili vrelom vodom. Kupke i vodica za oči kao i kreme koje podstiču cirkulaciju takođe pospješuju vraćanje svežeg izgleda vašim očima. Preporučuje se takođe da ne spavate na sasvim ravnom nego da upotrebite bar malo jastuče.

Ako vam oči pocrvene najčešće je to znak zamora ili preopterećenosti. Protiv umornih očiju pomaže ovo: zaronite lice u hladnu vodu - pod vodom nekoliko puta otvorite oči - jedite mnogo voća i povrća, prijesne hrane i namirnica koje sadrže vitamin A (mrkva, jetra).

Tamne kolitove oko očiju možete prikriti jedino specijalnim korektorima za pokrivanje.

To se radi na taj način što se nanesu podloga za šminku a preko nje sasvim nježno i u malim količinama natapkan vrhovima prstiju dati korektor. Korektor se ne smije mazati nego tapkati, kao što je već spomenuto, jer se po sloju kreme kasnije mogu pojaviti linije, što vrlo ružno djeluje. Osim toga, važno je napomenuti, pri izboru korektora da on treba biti samo pola nijanse svjetliji od tena odnosno podloge za puder.

NEDJELJNI ZADATAK

Priprema

A. Alibegović

A dva cvijeta?

Jedan barski cvijet razmnožava se udvajanjem i time prekriva površinu bare. Od jednog cvijeta idućeg dana postaju dva, od ta dva sljedećeg dana postaju četiri, od četiri sljedećeg postaje osam cvijetova itd. Na taj način bara se pokriva cvjetovima za deset dana. Za koliko će dana baru prekriti dva cvijeta?

Rješenje ovog naizgled lakog zadatka objavićemo u sljedećem broju Nedjeljnog Glasa.

Rješenje zadatka iz prošlog broja: nivapenda.

IZJAVITE ZA ŠTAMPU - PRNJAVOR

PRETJERUJU

"SVEZNALICE"

Nemir ŠIRBIĆ, ekonomista:
- Često se pominje problem zapošljavanja mladih. Eto, kod nas u Prnjavoru na evidenciji onih koji očekuju posao je više od dvije hiljade ljudi, uglavnom mladih. Tu se svakako mora nešto poduzeti kako bi se brojna armija mladih osamostalila. Meni lično smetaju pretjerane priče o nekim namještajkama i kojekakvim radnjama kada je zaposlenje u pitanju. I sam sam mjesecima čekao posao.

MOGLO JE I RANJE

Smail MUJKIĆ, trgovac:

- Nedavno je događaj dana bila odluka o ukidanju bonova i depozita. Koliko god su bonovi bili potrebni, zbog navodno teške situacije sa snabdijevanjem sirovine, otkud sad odjednom da imamo mogućnost da naftu izvozimo. Bonovi su prouzrokovali i masovnu pojavu šverca, dovodeći ljude, prije svih vozače, i njihovo poštenje u iskušenje.

PUTNICI VEĆI KRIVCI

Duško JOVANIĆ, vikler elektromotora:

- Na uslugu naših auto-prevozničkih preduzeća često se diže prevelika buka i galama. Nekoliko godina, dok sam pohađao znanat, putovao sam u Prnjavor iz obližnje varošice Šibovska, bio sam korisnik usluga OOUR-a „Prigradski saobraćaj“ i nisam imao loših iskustava sa vozačima ili kondukterima. Treba i njih razumjeti ako im se ponekad dogodi da ispoljavaju nervozu.

SLOGA BEZ PREMCA

Fikret KOLARIĆ, radnik:

- Kada bi se na neki univerzalni kantar stavio učinak svih prnjavorških klubova u protekloj godini, onda bi tas sa ostvarenjima rukometnog kluba Sloga bio najteži. Ne govorim to kao pristrasni ocjenjivač, odnosno član ovog kluba, već na osnovu činjenice da je ovaj kolektiv proljetos osvojio vicešampionasku titulu, a u minuloj polusezoni, u znatno jačoj konkurenciji, završio je na 4. stepenici. Zbog toga smatram da će Sloga biti proglašena najuspješnijim klubom u prošloj godini. Sve drugo bilo bi nepravedno.

Brane RADULOVIĆ

INFORMATATOR

BANJALUKA

REPERTOAR KINA
KOZARA—HUNDRA (američki) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS—KLOPKA U MONTANI (američki) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS — u velikoj sali je film FLASH DANCE (američki) u 10, 16, 18 i 20 sati. U 22 sata je FOOT LOOSE. U maloj sali se prikazuje film POPAJEVE LUDORIJE u 10, 30, a u 16, 30, 18, 30 i 20, 30 je JAGUAROV SKOK (domaći).

NARODNO POZORIŠTE

Nema predstava.

DJEČIJE POZORIŠTE

U nedjelju, b.l. je predstava TOBIJA u 11 sati

DOM KULTURE

Danas nema kulturnih manifestacija.

UMJETNIČKA GALERIJA

Stalna postavka.

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Muzej je zatvoren od 8. 1. 1985.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima apoteka: „L. maj“ u Ulici V. Nazora 21. te. 21-914.

BIBLIOTEKA

ODJELJENJE U DOMU RADNIČKE SOLIDARNOSTI radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. ODJELJENJE U MEJĐANU radi svaki dan osim nedjelje od 7 do 19 sati. ODJELJENJE U BUDŽAKU radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

VAŽNIJI TELEFONI

SUP 92
VATROGASCI 94
BOLNICA 33-725 (STARA LOKALJA) i 38-111 (PAPRIKOVAC)
AUTOBUSKA STANICA 45-355

ZELJEZNIČKA STANICA 31-229
TAKSI-STANICA 22-222
INSPEKCIJA 32-100
VODOVOD I KANALIZACIJA 21-247.

ELEKTROBANJALUKA 42-555

- SERVIS ZA HITNE PO-
PRAVKE STANOVA 45-404

ATLAS 31-995
INEX-TURIST 21-261
PUTNIK 43-900
TURIST-BIRO 35-082
SLAVNIK KOPER 31-113
MLADOST BIH 39-835
OPŠTINSKI SEKRETARIJAT
ZA NARODNU ODBRANU —
CENTAR ZA OBAVJEŠTAVANJE 985

RED VOŽNJE

POLASCI VOZOVA
ZA SARAJEVO: 0,58 (brzi) 05,44

(poslovni), 13,13 16,15 18,09

(poslovni)

ZA ZAGREB: 01,12 03,15 04,12

09,56 (poslovni) 15,14 i 16,33

ZA BEOGRAD: 10,23 (putnički

do DOBOJA iz DOBOJA brzi u

14,40), 05,46 (poslovni do DOB-

OJA), iz DOBOJA u 08,44), 15,08

(putnički do DOBOJA, iz DOBOJA

u 17,33), 22,21 (putnički do DOB-

OJA, iz DOBOJA u 0,30).

DOLASCI VOZOVA

IZ SARAJEVA: 01,09 03,02 (brzi)

09,54 (poslovni) 15,06 (brzi) 16,27

(brzi) 20,06 (poslovni)

IZ ZAGREBA: 0,45 01,50 13,08

16,10 (brzi) 18,07 (poslovni) 21,40

(ubrzani)

IZ BEOGRADA: 05,30 08,17

13,01 16,28 20,06 21,43.

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA-

MARIBOR u 13,24 i DOBOJ-

BANJALUKA-LJUBLJANA u

14,21

POLASCI AUTOBUSA IZ

BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01,20 02,00 03,00

05,30 06,00 07,45 08,30 09,30 11,00

12,00 12,40 13,15 14,30 15,10 15,20

17,00 18,15 19,24 20,00

ZA BEOGRAD: 05,00, 06,00, 09,30

15,00 17,00 23,30

ZA LJUBLJANU: 01,20 08,20

12,00 13,15 15,10 19,25

ZA SARAJEVO: 00,30 08,00 12,00

u prolazu 00,45 10,00 12,35 15,15

ZA KRANJSKU GORU: 13,15

ZA TUZLU: 05,53 15,45

ZA MOSTAR: 06,00 13,00 u pro-

lazu u 11,26 22,00

ZA ROVINJ: 07,45 19,25

ZA RIJEKU: 06,00 07,45 22,00

ZA DUBROVNIK: 22,00 24,00

(oba u prolazu)

ZA UMAG: 06,00

ZA SPLIT: 06,40 21,15 prolazni u

8,30

ZA ŠIBENIK: 07,30 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U Gornjim Podgradcima film DJEVOJKE SA TRGA ZOO.

Izdavanje knjiga u Narodnoj biblioteci ponedjeljkom, srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. U odjeljenju biblioteke u Novoj Topoli knjige se izdaju u zgradi SUBNOR-a ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Klub Doma kulture u Bosanskoj Gradici za posjetioce otvoren je od 9 do 13 sati, od 18 do 22 sata apoteka Centar u Ulici maršala Tita broj 11 Telefon 813-130 radi od 7 do 20 sati, za hitne slučajeve otvara se u 22 sata. Apoteke: kod bolnice u ulici trinaest skojevki i Gornjim Podgradcima, Novoj Topoli, Dubravama, Dolini, Turjaku i Orahovi radi od 7 do 14 sati.

ČELINAC

U kino-sali danas nema predstave. Sutra film KARIJERA POLICAJKE u 19,30 sati.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 840-038. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati, svakim danom osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130. Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130.

KOTOR-VAROŠ

U kino-sali „25. maj“ danas nema predstave. Sutra film „ŠTA SE ZGODI KAD SE LJUBAV RODI“.

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104 Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-066.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave.

Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještanje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biletarnica 840-038.

PRNJAVOR

Stanica za hitnu pomoć 860-190 SUP 860—DOL. Autobuska stanica 860-426.

BANJALUKA

SUBOTA, 5. JANUAR
7,00 - Najava programa
7,05 - MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA (vijesti u 7,30 i oglasi i obavještenja u 7,45)
8,00 - Mi predlažemo - vi birate
9,00 - GOST PROGRAMA
10,00 - Hit programa
10,10 - Rezervisano vrijeme
10,20 - Magazin sedam
11,00 - SPORTSKI ŽURNAL
11,20 - Uključite svoje magnetofone
12,00 - Odjava programa
Od 12,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

NEDJELJA, 6. JANUAR
7,00 - Najava programa
7,05 - MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA
8,00 - NA ZELENOM TALASU
8,30 - Poželjeli ste - izvodimo
10,00 - HRONIKA KOTOR-VAROŠA
10,20 - Magazin sedam
11,00 - Muzika za nedjeljno raspoloženje
11,30 - EMISIJA NA UKRAJINSKOM JEZIKU
12,00 - Odjava programa
Od 12,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO—SARAJEVA

SUBOTA, 5. JANUAR
Program emituje na srednjim talasima 1341 kiloherc i UKT 98,3 megaherc
9,00 - Najava subotnjeg revijalnog programa Radio-Prnjavora
9,03 - Muzika - informacije - muzika (zabavna)
10,00 - „Gost programa“ - inženjer mašinstva Mirsad Kotorčić, tehnički direktor tvornice lanaca i građevinskih armatura „Metalka“ Prnjavor
11,00 - Semafor - Emisija posvećena bezbjednosti saobraćaja
11,20 - Emisija za naše radnike privremeno zaposlene u inostranstvu
12,00 do 14,00 - Zajednički program radio-stanica BiH
14,00 - 16,00 - „POMAK“ — prnjavorске omladinske aktualnosti (muzičko-govorna emisija)
16,00 - Odjava programa

NEDJELJA, 6. JANUAR
8,00 - Najava Nedjeljnog političko-informativnog i zabavnog programa Radio-Prnjavora
8,02 - Vaše želje, čestitke i pozdravi emisija narodne i zabavne muzike
9,00 - Emisija za selo
10,30 - 16,00 - Vijesti - informacije - osvrti - komentari - muzika iz programa emisije „Vaše želje čestitke i pozdravi“
16,00 - Odjava programa

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA, 5. JANUAR
8,00 - Početak emitovanja i najava subotnjeg programa Radio-Bosanske Gradiške
8,05 - Muzika - informacije - muzika
8,50 - Oglasi i obavještenja
9,00 - ODABRALI SMO ZA DISKOFILSKE
9,30 - VIJESTI
9,40 - Narodna muzika
10,00 - SUBOTNJI RADIO-INTERVJU
10,10 - Iz melodije u melodiju
11,00 - „Kabare 202“, zabavno-muzička emisija
12,00 - Za vršetak i odjava programa Radio-Bosanske Gradiške.

14,00 - „Susret na talasu“, zajednički program RS BiH

NEDJELJA, 6. JANUAR
7,55 - Početak emitovanja i najava programa Radio-Bosanske Gradiške
8,00 - AIPK NA TALASIMA KRAJISKIH RADIO—STANICA (prenos iz studija Radio-Banjaluke)
8,30 - Želite - čestitate - pozdravljajte, drugi dio
10,10 - HUMORISTIČKI RADIO—TALAS
10,10 - Želite - čestitate - pozdravljajte, do kraja programa (u 12,00 VIJESTI)

SRBAC

SUBOTA, 5. JANUAR
8,00 - Informativno-zabavni program Radio-Srpa
12,00 - Zajednički program RS BiH
14,00 - Završetak emitovanja

NEDJELJA, 6. JANUAR
8,00 - Početak emitovanja
8,05 - Muzika za dobar dan
8,30 - Želje, čestitke i pozdravi
9,00 - Radio u selu - AIPK na talasima
9,30 - Želje, čestitke i pozdravi
10,00 - Sedam dana
10,15 - Želje, čestitke, pozdravi (EPP, oglasi, reportaža)
12,00 - Odjava i završetak emitovanja

JAJCE

SUBOTA, 5. JANUAR
9,00 - Najava programa
9,05 - Fleš - vijesti
9,15 - Zanimljivosti iz komune
9,30 - Iz udruženog rada — ATEF RO Vrbas
9,45 - Muzika za vaše raspoloženje
10,00 - Revija vaših želja, čestitki i pozdrava
11,00 - Odjava programa

NEDJELJA, 6. JANUAR
9,00 - Najava programa
9,15 - Blok EPP
9,25 - Reportaže, zapisi...
10,00 - Nedjeljni žurnal
10,30 - Putokaz - omladinska emisija
11,00 - Nedjeljna revija želja, čestitki i pozdrava
12,00 - Odjava programa

SARAJEVO

Prvi program od 8,02 sati

HILJADU ŠKOLA — HILJADU RADOSTI

Kao što je poznato, 27. decembar proslavljen je kao praznik velike vojske pionira naše domovine. Nekoliko dana ranije, tačnije u nedjelju, 23. decembra, u Sarajevu je upriličena centralna svečanost u povodu proslave tog datuma, a i emisija „Dječiji radio“ bila je posvećena pionirima i njihovom danu.

U Domu mladih u sarajevskoj „Skenderiji“ tada je održana završna manifestacija „Šestog susreta pionira Jugoslavije“ pod naslovom „Tito živi vječno u nama“.

U specijalnom programu „Zjedno smo ljepši - zajedno smo jači“ mladi naše domovine su se družili, pjevali, razgovarali...

SARAJEVO

Treći program od 18,02 sati

POVODI

Krajem prošle godine u izdanju Štamparsko-izdavačke organizacije „Srbija“ izašla je knjiga Žarka Pajića pod nazivom Samoupravljanje i nacija. Sadržaj ove knjige nastao je iz niza već objavljenih tekstova autora ove teme. Naravno, ti su tekstovi temeljito prerađeni, skraćivani i drugačije strukturirani za ovu knjigu. Mada je sadržaj tih tekstova u osnovnim idejama, ostao nepromijenjen, oni se ovdje pojavljuju u novoj formi, kao pokušaj cjelovite analize problema samoupravljanja i nacije.

KLJUČ

NEDJELJA, 6. JANUAR
10,00 - Najava programa i vijesti
10,30 - Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11,00 - Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 - Nasmijana nedjelja
12,30 - Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 - Nedjeljom za mlade i odjava programa
14,00 - Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva

BOSANSKI NOVI

SUBOTA, 5. JANUAR
9,00 - I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 - Želje slušalaca
10,00 - Emisija za selo (u sklopu programa emitujemo Kombinat)
10,30 - Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 - Hronika šest radio-dana (IP pregled aktualnosti na kraju nedjelje)
11,15 - EP-prospekt
11,30 - Rezervisano... (dokumentarni program)
12,00 - Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORS BiH)
14,00 - Odjava programa i najava ponovnog susreta
NEDJELJOM NE EMITUJEMO PROGRAM — BOSANSKI NOVI

BOSANSKA DUBICA

SUBOTA, 5. JANUAR
11,00 - Najava i pregled programa
11,05 - Svakom ponešto muzička emisija
11,30 - Želje slušalaca
12,00 - Zajednički program RS BiH
14,00 - Emisija za selo
14,30 - Vijesti
14,33 - Program za mlade
15,30 - Protekle sedmice u našoj komuni
15,45 - Obavještenja, muzika, oglasi
15,58 - Odjava programa

PRNJAVOR

9,00 - Najava programa
9,02 - Noviteti disko-produkcije
9,30 - JUGOTON—EKSPRES
10,00 - Subotom zajedno
11,00 - Čestitke, želje, pozdravi...
13,00 - Odjava programa

NA NAUČNOM KONGERSU

OBJAŠNJENJE TRAGEDIJE U BOPALU

NJU DELHI, 4. januara (Tanjug) - Uzrok tragedije u indijskom gradu Bopalu je najvjerovatnije voda koja je prodr-la u rezervoar sa tečnim gasom metil - izocijanatom pomiješa-

nim sa fozgenom, izjavio je indijski naučnik Vardar Džazan na naučnom kongresu u gradu Laknou. Gas koji se tom prilikom oslobodio polomio je sigurnosni ventil i ispario u vazduh Bopala.

ODLUKOM AUSTRIJSKOG VRHOVNOG SUDA

ODGOĐENA IZGRADNJA HIDROCENTRALE HAJNBURG

BEČ, 4. januara (Tanjug) - Na vanrednoj sjednici austrijske vlade danas je donijeta odluka o odgodu izgradnje sporne hidrocentrale Hajnburg na Dunavu. Odluka je donijeta poslije presude Vrhovnog upravnog suda da ne postoji „legalna osnova“ za izgradnju hidrocentrale. To je posljednji u nizu dramatičnih političkih sukoba koji su preko mjesec dana dominirali na austrijskoj unutrašnjoj sceni ugroživši u jednom momentu čak i opstanak vladine koalicije.

KINA

REORGANIZACIJA ARMIIJE

PEKING, 4. januara (Tanjug) - Načelnik Generalštaba kineske armije Jang Dedži nagovijestio je reorganizaciju vojnih redova. U intervjuu listu „Kineski dnevnik“, Jang Dedži je rekao da će se smanjiti broj vojnika kineske armije, a samim tim i budžetski troškovi. Ma da ništa preciznije nije rečeno, vjeruje se da će demobilizacija biti velika i da će njome biti zahvaćen neboraćki sastav armije. Pretpostavlja se da u kineskoj armiji ima oko četiri miliona vojnika.

UZ VELIKO ZAHLAĐENJE U BANJALUCI

POLA GRADA BEZ GRIJANJA

BANJALUKA, 4. januara - Uz veliko zahlađenje od minus 17 stepeni koje je u toku prošle noći zahvatilo Banjaluku, izazvalo poremećaje u gradskom saobraćaju i snabdjevanju hljebom, od ujutro, mnogi dijelovi grada ostali su bez grijanja. Do 18 sati građani su intervenisali sa veoma mnogo poziva na telefon operatora za reklamacije Gradske toplane broj 34-590, koji je zatim obavještavao dvojicu dežurnih za otklanjanje kvarova na podstanicama.

Građani su se javljali iz ulica Braće Bukića, Ivo Nažara, Borisa Kidriča, Bulevara Revolucije, Kasima Hadžića Vladimira Nazora, Petra Mečave, Fahreta Dedića, Rade Vranješevića, Braće Lastrića i iz naselja Ante Jakića, Hiseta, Starčevice. U većini slučajeva, do 18 časova, većina kvarova je i otklonjena. Valja napomenuti da su radnici Toplane, poslije dva dana uspjeli da poprave jednu pumpu na prepumpnoj stanici, kojom se reguliše grijanje iz Caire, Hiseta, Bulevar i naselje Ante Jakića. Tako će poslije kvara koji je nastao uoči nove godine, prema tvrdnjama radnika Toplane, ova naselja, još od ove noći imati normalno grijanje.

Pored niza kvarova na elektroosiguračima, ugrađenih u automatske startere kojima se uključuju pumpe upodstanicama za pojedine dijelove grada, što je i dobrim dijelom razlog za prestanak grijanja, (kao u slučaju Ulice Borisa Kidriča).

U većini slučajeva prilikom reklamacija građana bilo je potrebno izvršiti nadopunjavanje vodom u instalacije za grijanje. U Toplani, inače objašnjavaju da se na ovim hladnoćama grad može, s obzirom na kapacitete uspješno grijati samo ako žive nije niže od osmog podioka na termometru. U 18 časova upravo je bilo oko 8 stepeni, a iz Toplane prema gradu kretala je topla voda po propisanim temperaturama od 83 - 86 stepeni Celzijusovih.

D. K.

PRIVREMENO ZABRANJENA KNJIGA „U ZAPTU“

BEOGRAD, 4. januara (Tanjug) - Okružno javno tužilaštvo u Beogradu donijelo je rješenje o privremenoj zabrani rasturanja privatno štampane knjige „U zaptu“,

koju je napisao Ilija Moljković. U njoj je iznesen, kako se kaže u rješenju, niz neistinitih tvrdnji o društveno-političkim prilikama u našoj zemlji.

JUČE PO PODNE NA PASKOLINOJ CIGLANI U BANJALUCI

BRZO SAVLADAN POŽAR

BANJALUKA, 4. januara - Vatra koja je planula u opštinskoj baraci na Paskolinoj ciglani (Ulica Svetozara Markovića) u Banjaluci juče oko 16 sati i 30 minuta vjerovatno bi zahvatila više od jednog zida, da prisebni radnici nisu odmah pokušali da je ugase aparatima za gašenje požara i tako sačekali vatrogasce.

Ovo je rekao Borislav Džombić, komandir smjene Vatrogasne čete banjalučkog SUP-a, neposredno poslije povratka sa mjesta događaja. Po njegovim riječima šteta nije procijenjena, ali zahvaljujući brzom i efikasnoj intervenciji neće biti ni velika.

S. S.

SMUČANJE

KRIŽAJ TREĆI

BAD VIZE, 4. januara (Tanjug) - Jugoslovenski reprezentativac u smučanju Bojan Križaj nalazi se na trećem mjestu poslije prve vožnje slaloma za svjetski kup, koji se održava u zapadnonjemačkom centru Bad Vize. Na prvom mjestu se nalazi Mark Zirdel (Luksemburg), koji je stazu prevezao u vremenu 54,66. Drugoplasirani Gruber (Austrija), zaostaje za 0,91 sekunde. Treće mjesto dijele Jugosloven Križaj i Zapadni Nijemac Bek, koji zaostaju 1,02 sekunde.

EGIPATSKO-ARAPSKI ODNOSI

GODINA POMIRENJA

KAIRO, 4. januara (Tanjug) - Ova godina će biti godina konačnog egipatsko-arapskog pomirenja, zaključak je današnjeg komentara poluzvaničnog kairskog dnevnika „Al Ahram“. U komentaru se međutim, ne predviđa kompletno pomirenje, već „pomirenje sa velikim brojem arapskih zemalja“.

Od 17 arapskih zemalja, koje su prekinule diplomatske odnose sa Egiptom 1979. godine, samo je Jordan donio odluku o pomirenju. Egipat je u međuvremenu uspostavio i obnovio odnose sa većinom arapskih zemalja na drugim poljima, prije svega na ekonomskom i kulturnom.

OSNOVNA BANKA „BANJALUKA“

KURSNA LISTA

(formirana 4. januara 1985. godina)

Zemlja	Valute	Kupovni sa efektivu	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	933,07	956,99	959,87
Belgija	100 franaka	324,06	333,22	334,22
Danska	100 kruna	1818,59	1870,01	1875,62
Francuska	100 franaka	2137,93	2198,38	2204,99
Holandija	100 florina	5760,05	5940,69	5958,54
Italija	100 lira	10,63	10,93	10,96
Norveška	100 krune	2255,23	2312,04	2318,98
SR Njemačka	100 maraka	6557,86	6726,01	6746,22
Švajcarska	100 franaka	7902,71	8129,23	8154,15
Švedska	100 kruna	2291,49	2349,73	2356,29
V. Britanija	1 funta	238,00	244,73	245,46
Japan	1 jon	80,73	84,79	85,04
Kanada	1 dolar	152,30	159,95	160,43
SAD	1 dolar	206,23	212,06	212,70
Australija	1 dolar	165,39	173,70	174,22

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se počev od 14,00 sati 4. januara 1985. godine, a kupovni za efektivu primjenjuje se počev 5. januara 1985. godine.

SUBOTA, 5. januara 1985.

PRVI PROGRAM

9,30 - OBRAZOVNI PROGRAM
10,25 - REPRIZNI PROGRAM
13,55 - Pregled programa
14,00 - Zabavni kalendar - zabavno-muzička emisija
15,00 - Kritična tačka
15,30 - Maribor: Svjetski kup u skijanju, slalom (Z), snimak
16,15 - Pjesma ml srce uze - narodna muzika
16,45 - Dnevnik I
17,00 - P.J u košarci: Budućnost - Bosna I poluvrijeme
17,40 - EPP
17,50 - KOŠARKA: II poluvrijeme
18,30 - Međutim - emisija iz kulture
19,15 - Crteni film
19,30 - Dnevnik II
19,55 - TV spot
20,00 - Igrani film „Osvajač“
21,40 - EPP
21,50 - Vijesti
21,55 - Sedam svjetskih dana
22,05 - Vikend - program: Veče sa Svjetlanom Bojković
- 35 godina Vesele večeri
23,35 - Pregled programa za nedjelju

DRUGI PROGRAM

13,15 - Pregled programa
13,20 - JUGOSLAVIJO, DOBAR DAN - Informativno-zabavna emisija
13,50 - Desilo se u Bombaju - indijski igrani film
15,40 - Filmovnica
16,40 - Sedmi kontinent - domaći igrani film
18,00 - Čedomir Ilić - domaća serija, repriza, I/5
19,00 - Istraživanja - emisija narodne muzike i običaja
19,30 Dnevnik
19,55 - EPP III Intermeco
20,00 - Galerija opernih likova
20,30 - Feljton
20,55 - Poetski leatlar
21,25 - Studio 2
21,30 - Sportska subota
21,40 - EPP
21,50 - Slavni ljekari bolnice Šarite - serijski film, I/6
23,15 - Pregled programa za nedjelju

NEDELJA, 6. januara 1985.

PRVI PROGRAM

10,15 - Pregled programa
10,20 - Vijesti
10,30 - REPRIZA NOVOGODIŠNJEG PROGRAMA ZA DJECU
11,58 - EPP
12,00 - Znanje - Imanje
14,00 - Mali koncert zabavne muzike
14,15 - Ribari - serijski film, I/7
15,05 - Nedjeljom (EPP)
17,15 - Ugladni kinematograf Jaroslav Hašek - češoslovački igrani film
18,55 - Štrmfolvi - crteni film (EPP)
19,30 - Dnevnik II
19,55 - TV spot
20,00 - Inspektor Vinko - domaća serija VI/8
21,10 - EPP
21,45 - Sportski pregled
21,45 - Sarajevo noću za vrijeme olimpijade - reportaža
22,15 - Dnevnik III
22,35 - Pregled programa za ponedjeljak

DRUGI PROGRAM

10,25 - Pregled programa
10,30 - Igra na skelama - domaći igrani film
12,05 - Muzika, silka, riječ - muzička emisija
12,55 - Björnstolen: ski-akrobati, prenos
15,40 - La Monzi: Svjetski kup u skijanju: slalom (M), snimak
16,25 - Muzička emisija: „Svem“
17,00 - P.J u košarci (Z) - Partizan - Monting - prenos
18,25 - Mali koncert
18,40 - Vrela - dokumentarni program
19,10 - Na četiri točka
19,30 - Dnevnik
19,55 - EPP III Intermeco
20,00 - Američka kablovska televizija - strani dokumentarni program
20,55 - Jučera, danas, sutra
21,10 - EPP
21,15 - „Moja čovjek“ - američki film
22,55 - Pregled programa za ponedjeljak

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BIH

ZA BOSANSKU KRAJINU: Oblačno sa snijegom. Jutarnja temperatura u slabom porastu, a najviša dnevna od -7 do -3 stepena.

OBLAČNO

ZA BANJALUKU: U toku dana naoblacjenje sa slabijim snijegom. Dnevna temperatura u slabom porastu.

ZA NAREDNA DVA - TRI DANA: U ovom periodu prevladavaće oblačno vrijeme sa povremenim snijegom. Najviša dnevna temperatura u slabom porastu.

VODOSTAJ: Una - Bihać 16 cm, bistra, temperatura vode 5. stepeni. Una - Bosanski Novi, 2 cm, istra, temperatura vode 3 stepena. Sana - Šanski Most 126 cm, bistra, temperatura vode 2 stepena. Vrbas - Banjaluka 68 cm, bistra, temperatura vode 4 stepena. Na svim rijekama vodostaj u stagnaciji.

MIRO MILADENOVIC
DAVID STRBAC

